

**MESTO
BANSKÁ BYSTRICA**

**Výročná správa konsolidovaného celku
Mesta Banská Bystrica
za rok 2020**

AUGUST 2021
EKONOMICKÝ ODBOR

Úvodné slovo primátora mesta

Prvú polovicu môjho druhého funkčného obdobia mám za sebou, a musím povedať, že rok 2020 bol nesmierne náročný. Začal sa sporom, ktorý sa týkal prímestskej autobusovej dopravy a vzhľadom na potreby obyvateľov či návštevníkov Banskej Bystrice sa mesto muselo chopiť funkcie mediátora medzi krajom a dopravcom. Následne sme si skúsili organizáciu volieb do NR SR poštou, čo síce prinieslo nečakané situácie, no aj napriek prekážkam sme to spoločnými silami zvládli. Voliť na diaľku tak mohli aj ľudia žijúci v zahraničí, ktorí majú trvalý pobyt v našom meste.

Vo februári nás ovplyvnila celosvetová pandémia spojená s ochorením COVID-19. Tento fakt nepocítili len obyvatelia, ale aj samosprávy, ktoré často museli suplovať povinnosti vlády. Mnohí naši zamestnanci pracovali naplno sedem dní v týždni, a okrem bežných pracovných povinností sme sa usilovali vytvoriť priestor pre komfortnejšie testovanie Banskobystričanov. Zatvorili sa školy, škôlky, detské ihriská, úrady aj mnohé prevádzky a obchody. Ako samospráva sme zabezpečovali informovanosť obyvateľov, potreby seniorov, ktorým nemal kto pomôcť, ale aj klientov a personálu v našich zariadeniach sociálnych služieb. Dlhé hodiny sme rokovali s rôznymi inštitúciami, ktoré by nám mohli byť nápomocné a spoločne sme plánovali chod nášho mesta. Pomáhali sme v uliciach, dezinfikovali sme priestory škôl, autobusové zastávky či prostriedky mestskej hromadnej dopravy. Zriadili sme linku pomoci, roznášali sme rúška a zabezpečovali sme nákupy potravín i liekov pre nemobilných, skôr narodených či pre ľudí, ktorí ostali bez pomoci a v karanténe. Vzhľadom na dezinformácie, ktoré sa šírili na sociálnych sieťach sme, s cieľom objektívne informovať, spustili živé online TV koronavysielanie a pre obmedzené cestovanie nielen v rámci štátov, ale aj okresov, sme zriadili špeciálny účet, aby rodinní príslušníci zo zahraničia mohli pomôcť svojim najbližším. Pomáhali sme v rómskych osadách, sociálne slabším, ale aj ľuďom bez domova, pre ktorých sme zriadili záchytné centrum. Boli to mesiace, počas ktorých sa na nás obracali obyvatelia s rôznymi otázkami a my sme sa im snažili vyjsť v ústrety. Pomáhali sme aj podnikateľom v gastrosektore, majiteľom terás, kultúrnym inštitúciám a neustále sme plánovali, prispôbujúc sa novým situáciám. Táto úloha bola ťažká najmä preto, že zo strany vlády prichádzali zmätočné informácie a stále nové nariadenia, ktorých realizáciu v praxi bolo neraz potrebné zabezpečiť, takpovediac, z večera do rána. Okrem toho sme sa však pasovali aj s ďalšími problémami. COVID-19 nezastavil len život v meste a plynulý chod rôznych prevádzok a podnikov. Stopol nám aj mnoho rozbehnutých projektov, na ktorých sme pracovali už dlhé mesiace predtým. Museli sme zabezpečiť potrebné financie a určiť si priority. Kultúra a šport, ktoré majú v Banskej Bystrici svoje stabilné miesto, sme boli nútení dočasne utlmiť.

Som však rád, že aj napriek všetkým problémom a neľahkej situácii sa nám podarilo dokončiť obnovu a rozširovanie kapacít v dvoch veľkých materských školách v Sásovej, ako aj v zariadení sociálnych služieb, kde bol nedostatok miesta. Vynovili sme aj škôlku na Uhlisku a vo viac ako 60-ročnej materskej škole na Jilemnického ulici sme komplexne obnovili vonkajšiu kanalizáciu a hydroizoláciu obvodových stien okolo hlavnej budovy.

Dôležité sú aj pietne miesta. Prvá etapa obnovy Vojnového cintorína v mestskej časti Majer bola realizovaná pri príležitosti 100. výročia konca prvej svetovej vojny, a v tomto roku bola aj dokončená. Stavebné práce v rámci druhej fázy však museli byť pre nepriaznivé počasie na konci roka 2019 pozastavené. Presunuli sa tak na rok 2020. Dnes už nové chodníky s priepustným mlatovým povrchom

a parkovacia plocha s deviatimi miestami skvalitňujú prístup peších a motoristov k jednotlivým častiam cintorína.

Pozitívny vývoj sme zaznamenali aj v oblasti dopravy. Okrem toho, že sme vyhlásili medzinárodný tender na nového dopravcu, získali sme aj eurofondy na obnovu deviatich frekventovaných autobusových zastávok. Vďaka spolupráci so Žilinskou univerzitou v Žiline sa nám podarilo vykonať diagnostiku mostov, ale aj ciest v našom meste, ktorej výsledky do budúcnosti poslúžia samospráve i poslancom na určenie prioritných opráv. Krok vpred sme spravili aj pri riešení dlhoročného problému, ktorý sa týkal dlhodobo stojacich vozidiel zabierajúcich parkovacie miesta napríklad na sídliskách. Po aktualizácii všeobecne záväzného nariadenia mestská polícia niekoľko vozidiel odstránila a v tejto činnosti úspešne pokračuje ďalej. Zamerali sme sa tiež na zastarané verejné osvetlenie a vzhľadom na jeho nevyhovujúci stav pripravujeme najväčšiu rekonštrukciu za posledných tridsať rokov.

Počas pandémie bola čistota verejných priestranstiev veľmi dôležitá, a preto ma teší, že sme vysúťažili nového dodávateľa na poskytovanie služieb letnej a zimnej údržby. Pod túto činnosť nespadá len odhrňovanie snehu, ale aj čistenie ciest a chodníkov od štrku, lístia a iných nečistôt. Nový zmluvný partner nám tiež pomohol s dezinfekciou lavičiek v parkoch, zastávok či miest, na ktorých bola zvýšená koncentrácia ľudí.

Mesto nezabudlo ani na zelené témy. Dôležitým krokom bola zmena manažmentu kosenia, ktorý podľa najnovšieho harmonogramu dbá na prírode blízke spôsoby, vďaka čomu by sa počas horúceho leta mala udržiavať v poraste vlhkosť. Nové nastavenie kosenia tiež dáva dôraz na lepšie podmienky pre život a migráciu živočíchov. Z dôvodu ekonomických dopadov museli prispôsobiť celé hospodárenie aj Mestské lesy Banská Bystrica, s. r. o. Dobrá správa však je, že napriek potrebným úsporným opatreniam, zrealizovali jarnú výsadbu lesných pozemkov a v banskobystrických mestských lesoch pribudlo približne 20 000 nových stromčekov. Za pozitívum tohto roka považujem aj fakt, že sa nám podarilo získať viac ako dva milióny eur na obnovu vnútroblokov v Sásovej a na Fončorde. Ak všetko pôjde podľa plánu, už budúci rok by mohli na týchto sídliskách vzniknúť oddychové zóny pre obyvateľov všetkých vekových kategórií, v rámci čoho sa obnovia chodníky, zrevitalizuje sa zeleň a pribudnú vodné, ale aj iné žiadané prvky, ktoré zvýšia kvalitu života obyvateľov v našom meste.

Aj napriek tomu, že športové podujatia počas pandémie ustúpili do úzadia, čas sme využili efektívne. Podarilo sa nám obstaráť zhotoviteľa na výstavbu Mestského mládežníckeho štadióna v Radvani, a následne posledný školský deň sa začalo s rekonštrukciou tohto futbalového ihriska. Budúci rok by tak v našom meste mal vyrásť štadión, ktorý bude spĺňať športové a tréningové potreby mládeže. Medzi obľúbené športy v meste pod Urpínom patrí aj hokej a banskobystrickí Barani majú mnoho fanúšikov. Pozitívnou správou roka 2020 je teda aj začiatok historicky najrozsiahlejšej rekonštrukcie zimného štadióna. Už teraz sa teším na jeho vynovené priestory.

Počas roka sme neustále pracovali na prípravách na EYOF a myslím si, že ako samospráva robíme všetko preto, aby sme pri organizácii najväčšieho multišportového podujatia v histórii Slovenska nesklamali. Aj v tomto prípade však pandémia zamiešala karty, a zmenilo sa tiež zloženie vlády. O budúcnosti EYOF preto rokujeme s jej novými predstaviteľmi. Dokladujeme potrebné materiály, vysvetľujeme, naďalej plánujeme a veríme, že túto športovú príležitosť nepremrháme. Už teraz je isté, že sviatok mladých športovcov sa z roku 2021 presunie na leto 2022. Na prípravy tak máme viac času, no bezodkladne musíme začať konať. Do úspešného cieľa však vedie ešte dlhá cesta.

Ked' som v roku 2014 nastúpil do funkcie primátora, dlh mesta bol vo výške takmer 14 500 000 eur. Dnes je Banská Bystrica s výškou dlhu 6 100 000 eur najmenej zadlženým krajským mestom na Slovensku. Vďaka efektívnemu hospodáreniu v dobrých ekonomických časoch si tak môže aj v súčasnom období krízy spôsobenej koronavírusom dovoliť čerpať úver a realizovať viaceré plánované investičné akcie. Poslanci mestského zastupiteľstva jednomyseľne schválili vyrovnaný rozpočet na budúci rok vo výške cca 90 mil. eur. V Banskej Bystrici sa tak v budúcom roku zameriame na rekonštrukciu miestnych komunikácií a mostov v havarijnom stave, výstavbu parkovísk, revitalizáciu vnútroblokov, autobusových zastávok i realizáciu opatrení zameraných na zmierňovanie a prispôbovanie sa zmene klímy. Vysoký objem financií tvoria dotácie pre športové kluby. Mesto zároveň plánuje nadobudnúť časť historicky unikátneho objektu Medeného hámra a je v štádiu rokovaní s BBSK o spoločnom odkúpení Domu kultúry. Verím preto, že rok 2021 bude minimálne tak úspešný, ako rok 2020. Aj napriek pandémie nechceme stagnovať a budeme robiť všetko preto, aby sa naše mesto posúvalo vpred. Po skúsenostiach z tohto roka sme pripravení na obmedzený režim. COVID-19 nám však ukázal, že v našom meste pracujú a žijú ľudia, ktorí sa vedú zomknúť a spoločne prekonávať prekážky. Ďakujem im za pomoc a som rád, že aj napriek náročnej dobe ešte nevymizla ľudskosť.

Ján Nosko
primátor mesta Banská Bystrica

O Banskej Bystrici

Mesto Banská Bystrica (ďalej aj „Mesto“) sa rozprestiera v srdci stredného Slovenska, v údolí rieky Hron medzi Kremnickými vrchmi, Starohorskými vrchmi a Poľanou. Obyvatelia i návštevníci ho poznajú aj pod názvom „mesto pod Urpínom“. Ako samostatný samosprávny územný celok vzniklo 1. januára 1991 na základe Zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení. Je právnickou osobou, ktorá hospodári samostatne, s vlastným majetkom a s vlastnými príjmami. Plní samosprávnú funkciu, kde základnou úlohou je starostlivosť o všestranný rozvoj územia a o potreby obyvateľov mesta. Skladá sa z 19 mestských častí, ktorými sú: Banská Bystrica, Iľiaš, Fončorda, Jakub, Kostiviarska, Kráľová, Kremnička, Majer, Podlavice, Pršianska Terasa, Radvaň, Rakytovce, Rudlová, Sásová, Senica, Skubín, Šalková, Uhlisko a Uľanka.

Geografické a demografické údaje

Poloha mesta Banská Bystrica (Mestský úrad) v súradniciach:

48° 44' 19" N (severnej šírky)

19° 09' 25" E (východnej dĺžky)

Poloha mesta Banská Bystrica (Námestie SNP) v súradniciach:

48° 44' 08" N (severnej šírky)

19° 08' 44" E (východnej dĺžky)

Rozloha: 103 373 274 m² = 103,373274 km²

Nadmorská výška: 362 m n. m.

Počet obyvateľov: 75 724 (k 31.12.2020)

Kraj Banskobystrický

Okres Banská Bystrica

Rieka Hron

PSČ 974 01

Historické názvy mesta: Nova villa Bystriciensis, Neosolium, Neusohl, Beszterczebánya

História

História mesta sa začala písať v 13. storočí, a to zásluhou niekoľkých rodín saských kolonistov, ktorí na území dnešného mesta prirodzene vytvorili hospodársko-správnú a remeselnícku základňu banskej výroby. Význam osady stúpol natoľko, že ju kráľ Belo IV. v roku 1255 povýšil na mesto. Banská Bystrica od udelenia mestských práv prešla viacerými etapami vývoja a trvale sa vpísala nielen do dejín Slovenska. Pôsobila tu Thurzovsko - fuggеровská spoločnosť. Tento banskobystrický mediarsky podnik so svojím obrovským komplexom spracovateľských závodov, dobre premyslenou organizáciou výroby, hustou sieťou skladov a podvojným účtovníctvom patril k najväčším a najmodernejším ranokapitalistickým podnikom svojho druhu v európskom baníctve a hutníctve. Mesto Banská Bystrica bolo, ako jedno z prvých miest na Slovensku, vyhlásené za mestskú pamiatkovú rezerváciu. Do novodobých dejín Slovenska sa zapísalo 29. augusta 1944, keď tu bolo vyhlásené Slovenské národné

povstanie - ozbrojený odpor proti fašistickej okupácii. Po oslobodení mesta v druhej svetovej vojne 26. marca 1945 sa Banská Bystrica stala jedným z troch hospodársko-správnych centier Slovenska. Historické jadro mesta bolo v roku 1955 vyhlásené za mestskú pamiatkovú rezerváciu. Po zrušení krajov sa mesto rýchlo prispôbilo novým územno-administratívnym pomerom a začalo stavať na bankovníctve, školstve a turistike. Založením Univerzity Mateja Bela 1. júla 1992 sa Banská Bystrica stala jedným z centier vysokoškolského vzdelávania na Slovensku. V súčasnosti je Banská Bystrica hospodárskym, administratívnym a kultúrnym centrom stredného Slovenska a sídlom Banskobystrického samosprávneho kraja.

Pamiatky

Medzi najcennejšie pamätihodnosti patrí areál mestského hradu (Barbakanu), námestie s kostolmi Panny Márie a svätého Kríža, starou radnicou, Matejovým domom, Barbakanom a zvyškami mestského opevnenia. Srdcom mesta je veľké obdĺžnikové námestie Slovenského národného povstania s Mariánskym stĺpom a šikmou Hodinovou vežou. Námestie ohraničujú honosné meštianske domy, z ktorých sú najvýznamnejšie Beniczského a Thurzov dom. Pešia zóna z námestia pokračuje aj na Dolnej ulici, kde je kostol sv. Alžbety a Bethlenov dom, v ktorom vyhlásili sedmohradské knieža Bethlena za uhorského kráľa. Historické meštianske domy možno obdivovať aj v Lazovnej a Hornej Striebornej ulici. V Tihányiovskom kaštieli v mestskej časti Radvaň sú expozície prírodovedného oddelenia Stredoslovenského múzea. Historické múzeá sú v Thurzovom dome na Námestí SNP. Vzácné výtvarné diela uchováva tri objekty Štátnej galérie: Pretórium, Bethlenov dom a dom maliara Dominika Skuteckého.

V okolí mesta si zaslúži pozornosť drevený kostol v obci Hronsek, kaštieľ v Dolnej Mičinej i hrad v Slovenskej Ľupči. Vzácné sakrálne pamiatky sú v obciach Čerín a Poniky. Banícku minulosť medenej Bystrice pripomína horská obec Špania dolina, klenot ľudovej architektúry.

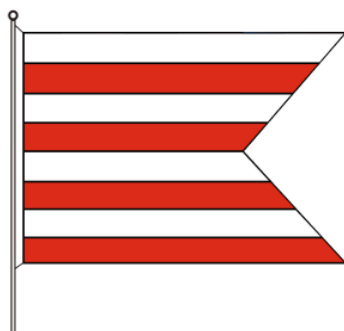
Symboly

Veľký erb mesta tvorí sedemkrát strieborno-červeno delený štít (štyri červené brvná v striebornom poli). Nosičom erbového štítu je anjel so zlatými krídlami, oblečený v bielej tunike prepásaný modrými pásmi so zlatými kruhovými ozdobami. Modrý plášť prevesený cez plecia je zopnutý kosoštvorcovou zlatou sponou s červeným stredom. Anjel má vo vlasoch červenú čelenku. Strážcami štítu sú dva od seba odvrátené zlaté jastraby so vztýčenou vzdialenejšou nohou a ich hlavy s otvorenými zobákmi sú otočené k anjelovi. Malý erb mesta je tvorený len erbovým štítom.

Veľký erb Mesta Banská Bystrica

Vlajku Banskej Bystrice tvorí osem pruhov rovnakej šírky - striedavo biely a červený. Ich farba vychádza z farieb erbu mesta. Vlajka má pomer strán 2:3 a je ukončená dvomi cípmi, čiže zástrihom siahajúcim do jednej tretiny jej dĺžky.

Vlajka Mesta Banská Bystrica

Pečatou sa rozumie pečatidlom zhotovený reliéfny obraz erbu mesta Banská Bystrica obkolesený kruhopisom s názvom mesta.

Pečať Mesta Banská Bystrica – veľká (vľavo) a malá (vpravo)

Poslanie, vízia a ciele

Komplexnú predstavu o budúcnosti rozvoja mesta Banská Bystrica definuje dokument nazývaný Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Banská Bystrica na roky 2015 - 2023 (skrátene PHSR). Tento strategický dokument hovorí o budúcom smerovaní mesta, o víziách a cieľoch, ktoré chce mesto naplniť v záujme dosiahnutia udržateľného rozvoja.

Vízia mesta Banská Bystrica:

Banská Bystrica bude mestom, kde sa oplatí žiť, prísť a zostať.

Strategickým cieľom pre mesto Banská Bystrica do roku 2023 je zvýšiť atraktivitu mesta pre občanov, investorov, podnikateľov a návštevníkov, pričom rozvoj mesta sa má realizovať v troch prioritných oblastiach:

- I. **Prosperujúce mesto** – dosiahnuť vyšší ekonomický rast mobilizáciou vnútorného potenciálu
- II. **Občianske mesto** - vytvoriť podmienky pre aktívne zapájanie sa občanov do života mesta
- III. **Zdravé mesto** - zvýšiť kvalitu života pre všetkých občanov

Ambíciou mesta Banská Bystrica je byť vyhľadávanou turistickou destináciou s optimálnym využitím kultúrno-historického, ľudského a prírodného potenciálu, byť prosperujúcim a kreatívnym mestom, jedinečným miestom na podnikanie, mestom, v ktorom existuje dopyt, export a inovácie. Zámerom Mesta je tiež vytvoriť vhodné podmienky na rozvoj vedy a výskumu s prepojením na prax, aby dosahované výsledky boli akceptované odbornou verejnosťou na Slovensku i v zahraničí. Mesto chce poskytovať vzdelávanie podľa potrieb detí, mládeže a dospelých v atmosfére vzájomnej dôvery a spolupráce na všetkých inštitucionálnych úrovniach, a byť mestom, v ktorom majú občania dobré možnosti rozširovať si súčasnú kvalifikáciu či získavať novú. Mesto Banská Bystrica chce rozvíjať aj svoj kreatívny priemysel, byť mestom s funkčným priestorom na jeho rozvoj, aby sa tak mohlo stať kandidátom na titul Creative City UNESCO. Veľké ciele si Mesto kladie aj v oblasti dopravy a infraštruktúry. Bude napojené na nadradenú komunikačnú sieť vo všetkých smeroch a chce taktiež dobudovať miestnu komunikačnú sieť vrátane záchytných parkovísk, chodníkov pre cyklistov a chodcov. Súčasne si však kladie za cieľ preferovať ekologickú verejnú hromadnú dopravu a nemotorovú dopravu.

Byť Občianskym mestom znamená vytvoriť dostatok príležitostí pre občanov, aby sa mohli zapojiť do života v meste, využiť príležitosti, ktoré sa im ponúkajú, či ovplyvniť dianie v meste. Cieľom mesta je zvýšiť spokojnosť občanov so samosprávou, zachovať, prezentovať, rozvíjať a podporovať kultúrne bohatstvo mesta a jeho ľudí a zabezpečiť pre obyvateľov rozmanité kultúrne aktivity. Prostredníctvom športu chce Banská Bystrica vytvárať priestor pre sociálnu súdržnosť a zlepšenie zdravia a kvality života občanov. Ich spokojnosť chce zvýšiť vytvorením širokého spektra možností trávenia voľného času, spomedzi ktorých si každý občan vyberie podľa svojich záujmov.

Zvýšenie kvality života pre občanov mesta zahŕňa skvalitnenie a zvýšenie dostupnosti služieb v oblasti zdravotníctva, sociálnych služieb, bývania a občianskej vybavenosti, a zabezpečiť rozvoj zelenej infraštruktúry, aby bola Banská Bystrica na prvý pohľad čistým a „Zdravým mestom“ s množstvom zelene, ktorej prostredie budú občania radi využívať na oddych.

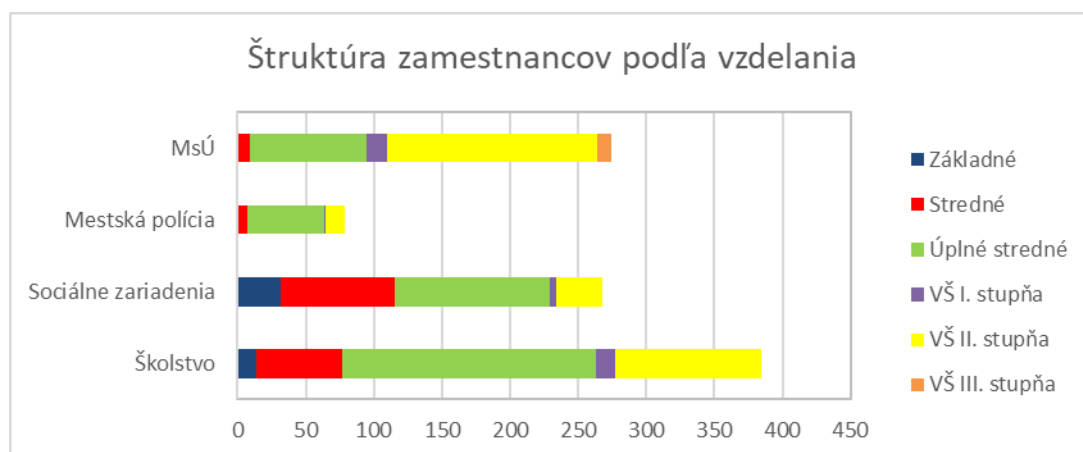
Ľudské zdroje

Mesto Banská Bystrica zamestnávalo ku dňu 31.12.2020 celkovo 1 005 zamestnancov. Nižšie uvedené grafy a tabuľky uvádzajú štruktúru pracovníkov Mesta Banská Bystrica v zložení podľa najvyššieho dosiahnutého vzdelania, veku a pohlavia ku dňu 31.12.2020.

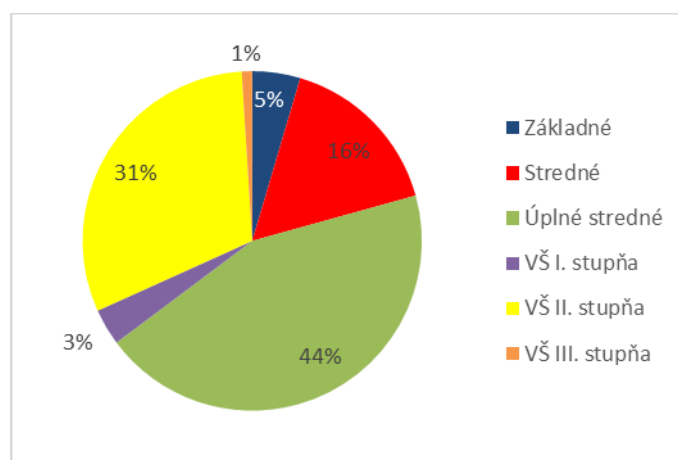
Vzdelanostná štruktúra

Pracovisko	Vzdelanie						SPOLU
	Základné	Stredné	Úplné stredné	VŠ I. stupňa	VŠ II. stupňa	VŠ III. stupňa	
MsÚ	0	9	86	15	154	10	274
Mestská polícia	0	7	57	1	14	0	79
Sociálne zariadenia	32	83	114	5	34	0	268
Školstvo	14	63	186	14	107	0	384
SPOLU	46	162	443	35	309	10	1005

Štruktúra vzdelanosti zamestnancov Mesta Banská Bystrica k 31.12.2020

Štruktúra vzdelanosti zamestnancov Mesta Banská Bystrica k 31.12.2020

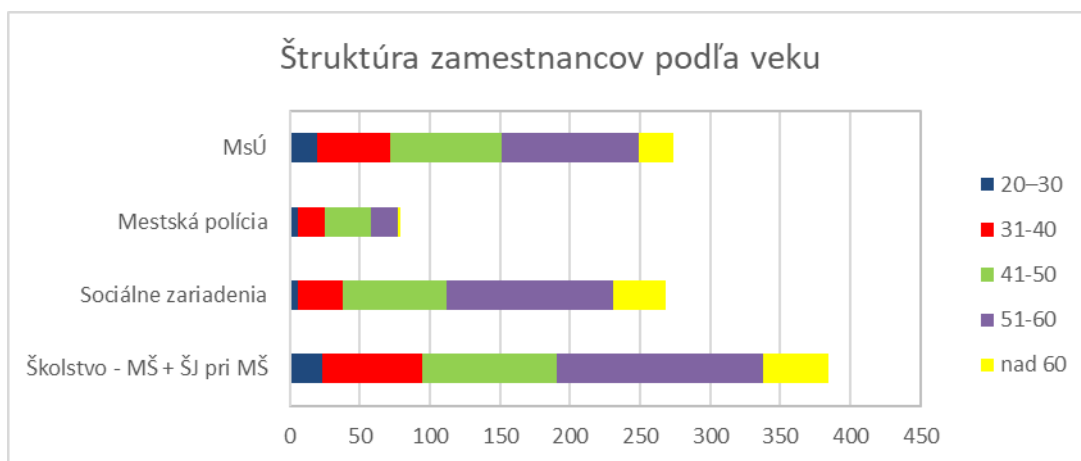
Štruktúra vzdelanosti zamestnancov Mesta Banská Bystrica k 31.12.2020 – percentuálne podiely

Z vyššie uvedených grafov a tabuľky vyplýva, že ku dňu 31.12.2020 najväčší podiel v zamestnaneckej štruktúre Mesta tvorili zamestnanci s úplným stredným vzdelaním, a to až 44 %, pričom najviac z nich pracuje v oblasti školstva. Takmer tretina (31 %) zamestnancov Mesta dosiahla II. stupeň vysokoškolského vzdelania. Tí sú zároveň najpočetnejšou skupinou zamestnancov v rámci Mestského úradu.

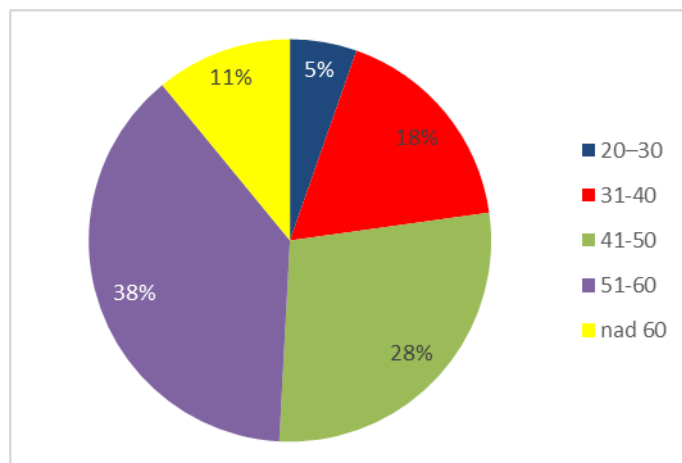
Veková štruktúra

Pracovisko	Veková skupina					SPOLU
	20–30	31–40	41–50	51–60	nad 60	
MsÚ	19	53	79	98	25	274
Mestská polícia	6	19	33	19	2	79
Sociálne zariadenia	6	32	74	119	37	268
Školstvo	23	71	96	148	46	384
SPOLU	54	175	282	384	110	1005

Veková štruktúra zamestnancov Mesta Banská Bystrica ku dňu 31.12.2020

Veková štruktúra zamestnancov Mesta Banská Bystrica ku dňu 31.12.2020

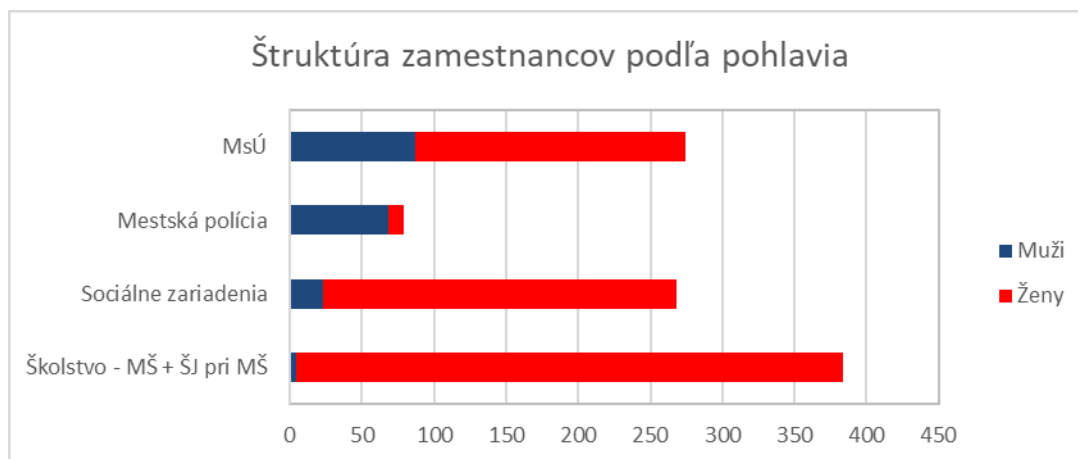
Veková štruktúra zamestnancov Mesta Banská Bystrica ku dňu 31.12.2020 - percentuálne podiely

Najpočetnejšia skupina zamestnancov je vo veku od 51 do 60 rokov. Spolu so zamestnancami vo veku nad 60 rokov tvoria tieto dve skupiny 49 % všetkých zamestnancov Mesta.

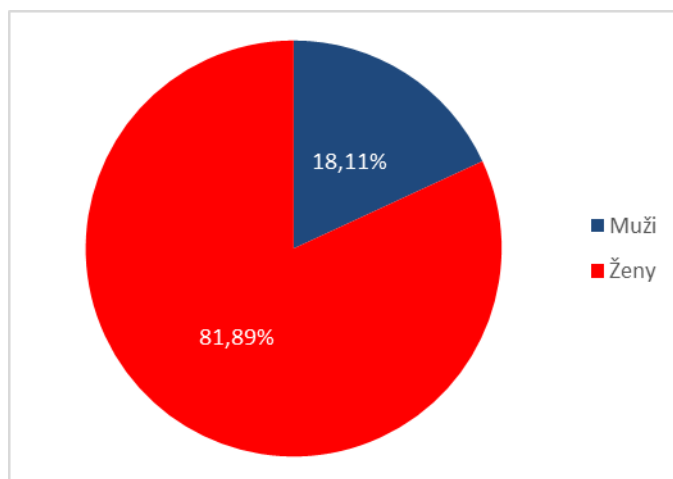
Štruktúra podľa pohlavia

Pracovisko	Pohlavie		
	Muži	Ženy	SPOLU
MsÚ	87	187	274
Mestská polícia	68	11	79
Sociálne zariadenia	23	245	268
Školstvo	4	380	384
SPOLU	182	823	1005

Počet mužov a žien zamestnaných v Meste Banská Bystrica ku dňu 31.12.2020

Podiel mužov a žien zamestnaných v Meste Banská Bystrica ku dňu 31.12.2020

Percentuálny podiel mužov a žien zamestnaných Mestom Banská Bystrica ku dňu 31.12.2020

Medziročne evidujeme nárast celkového počtu zamestnancov Mesta o 11 zamestnancov, pričom naprieč organizáciami Mesta pribudlo až 13 mužov a počet žien klesol o 2. Noví zamestnanci nastúpili na pozície v rámci mestskej polície, školských zariadení aj na pozície v oblasti sociálnych služieb, a v rámci mestského úradu došlo k poklesu počtu zamestnancov. Najväčší prírastok zamestnancov evidujeme v školských zariadeniach. Pomer mužov a žien sa medziročne zmenil v prospech mužov. Percentuálny podiel žien tak poklesol oproti minulému roku na hodnotu 81,89 % a podiel mužov vzrástol na hodnotu 18,11 %. Ako vidieť v grafe, v školských a sociálnych zariadeniach majú výraznú prevahu ženy, pričom v prvej spomenutej oblasti zastávajú až 98,96 % pracovných pozícií a v sociálnej oblasti 91,42 %. Naopak, Mestská polícia zamestnáva väčší podiel mužov, ktorí zastávajú viac než 86 %

pracovných pozícií v tejto oblasti. Uvedená štruktúra zamestnancov podľa pohlavia vyplýva aj z povahy samotnej práce v týchto inštitúciách. Na Mestskom úrade sa tento pomer vyrovnáva viac, no i tak ženy tvoria 68,25 % a muži 31,75 % z celkového počtu zamestnancov.

Orgány samosprávy na roky 2018-2022

Primátor mesta

Primátor je, podľa zákona Slovenskej národnej rady č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov, predstaviteľ mesta, štatutárny orgán a najvyšší výkonný orgán mesta. Volia ho obyvatelia v priamych voľbách a jeho funkčné obdobie trvá štyri roky. Do 60 dní od zloženia sľubu spravidla na celé funkčné obdobie poverí zastupovaním zástupcu primátora. Ak tak neurobí, zástupcu primátora volí mestské zastupiteľstvo. Vo volebnom období 2018-2022 bol občanmi Mesta opätovne zvolený za primátora Ján Nosko. Mesto Banská Bystrica má v súčasnosti dvoch viceprimátorov.

Mestské zastupiteľstvo

Mestské zastupiteľstvo (ďalej len „MsZ“) je zastupiteľský zbor mesta zložený z poslancov zvolených v priamych voľbách obyvateľmi mesta na obdobie štyroch rokov. Funkčné obdobie mestského zastupiteľstva sa končí zložením sľubu poslancov novozvoleného mestského zastupiteľstva. Počet poslancov mestského zastupiteľstva na celé obdobie určí pred voľbami mestské zastupiteľstvo podľa počtu obyvateľov v rozmedzí od 19 do 31 poslancov. Vo volebnom období rokov 2018-2022 má mestské zastupiteľstvo najvyšší možný počet poslancov, t.j. 31. Mestské zastupiteľstvo rozhoduje o základných otázkach života mesta.

Mestská rada

Mestskú radu zriaďuje Mestské zastupiteľstvo. Mestská rada je iniciatívnym, výkonným a kontrolným orgánom mestského zastupiteľstva. Zároveň plní funkciu poradného orgánu primátora. Mestská rada je zložená z poslancov mestského zastupiteľstva, ktorých volí mestské zastupiteľstvo na celé funkčné obdobie. Mestskú radu a jej členov môže mestské zastupiteľstvo kedykoľvek odvolať. Počet členov rady schvaľuje MsZ. Pri jej zložení sa prihliada na zastúpenie politických strán, hnutí a nezávislých poslancov zastúpených v mestskom zastupiteľstve. Spôsob volieb upravuje Rokovací poriadok MsZ. Vo volebnom období 2018-2022 má 8 členov, pričom ju tvoria dvaja viceprimátori a ďalších šesť poslancov mestského zastupiteľstva.

Komisie MsZ

Mestské zastupiteľstvo podľa potreby zriaďuje komisie ako svoje stále alebo dočasné poradné, iniciatívne a kontrolné orgány z radov poslancov mestského zastupiteľstva a ďalších osôb. Členovia komisie a ich predsedovia sú volení a odvolávaní mestským zastupiteľstvom. V záujme posilnenia odbornej zdatnosti komisií môžu byť do nich prizvaní ďalší občania, či už ako stáli odborníci alebo len pre konkrétne prípady. Úlohy komisií vymedzuje mestské zastupiteľstvo pri zriadení komisie. V rámci poradnej funkcie dávajú stanoviská k materiálom, ktoré sú predmetom rokovaní MsZ. V rámci iniciatívnej funkcie na úsekoch, pre ktoré boli zriadené, vypracúvajú návrhy a podnety na riešenie otázok života mesta. V rámci kontrolnej funkcie participujú na kontrole realizácii uznesení MsZ.

Zriadené komisie Mestského zastupiteľstva Mesta Banská Bystrica (2018 - 2022):

1. Komisia MsZ pre ekonomický rozvoj
2. Komisia MsZ pre dopravu
3. Komisia MsZ pre výstavbu a technickú infraštruktúru
4. Komisia MsZ pre životné prostredie
5. Komisia MsZ pre vzdelávanie

6. Komisia MsZ pre sociálny rozvoj, bývanie a zdravie
7. Komisia MsZ pre cestovný ruch
8. Komisia MsZ pre šport, voľný čas a mládež
9. Komisia MsZ pre mestské časti
10. Komisia MsZ pre modernú samosprávu
11. Komisia MsZ pre kultúru
- Komisia pre pamätihodnosti mesta
12. Komisia MsZ pre ochranu verejného záujmu pri výkone funkcie a prešetrovanie sťažností

Organizačná štruktúra úradu Mesta Banská Bystrica

Mestský úrad (ďalej len „MsÚ“) je výkonným orgánom mestského zastupiteľstva a primátora mesta, ktorý tvoria zamestnanci Mesta Banská Bystrica. Podľa príslušnosti MsÚ zabezpečuje odborné podklady a iné písomnosti na rokovanie mestského zastupiteľstva aestskej rady, vykonáva nariadenia, uznesenia mestského zastupiteľstva a rozhodnutia primátora. Koordinuje a riadi spoluprácu MsÚ s organizáciami a spoločnosťami v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta, sleduje výkon štátnej správy a samosprávy najmä z hľadiska dodržiavania zákonnosti a podľa potreby navrhuje opatrenia na zlepšenie ich výkonu a na základe analýzy ich stavu určuje koncepčné riešenia.

Prednostka mestského úradu

Na čele MsÚ je prednostka, ktorá riadi a zodpovedá za činnosť mestského úradu. Plní úlohy spojené s odborným, organizačným a technickým zabezpečením jeho činnosti. Prednostku vymenúva a odvoláva primátor mesta. Za svoju činnosť zodpovedá primátorovi mesta. V dobe neprítomnosti primátora a zástupcov primátora je prednostka oprávnená vykonávať pracovné činnosti štatutárneho orgánu na základe písomného poverenia primátorom alebo zástupcom primátora. V rámci organizačnej štruktúry MsÚ sú priamo podriadenými zamestnancami prednostky MsÚ vedúci odborov a samostatných oddelení.

Útvary mestského úradu

Mestský úrad sa člení na odbory, oddelenia a referáty. Odbor je odborný riadiaci organizačný útvar, ktorý zabezpečuje koordináciu a plnenie úloh primátora a prednostky MsÚ prostredníctvom oddelení. Hlavnou úlohou odboru je koordinovať prácu oddelení vo svojej pôsobnosti pri riešení spoločných úloh, na základe odborných činností patriacich pod dané oddelenie. Odbor riadi vedúci odboru, ktorý je priamo podriadený prednostke MsÚ. Schéma znázorňujúca vnútornú organizačnú štruktúru mestského úradu Banskej Bystrice platná k 31.12.2020 je obsahom Prílohy č.2.

Hlavný kontrolór mesta

Hlavný kontrolór je zamestnancom Mesta Banská Bystrica. Volí ho mestské zastupiteľstvo, ktorému sa zodpovedá za výkon svojej činnosti. Rozsah kontrolnej činnosti a pravidiel kontrolnej činnosti upravuje zákon o obecnom zriadení. Hlavný kontrolór kontroluje najmä príjmy, výdavky a finančné operácie mesta, nakladanie a hospodárenie s majetkom mesta, kontroluje plnenie úloh mesta jednotlivými útvarmi MsÚ, a to všetko v rámci rozsahu svojej právomoci. Kontroluje vybavovanie sťažností, petícií a podaní od občanov. Hlavný kontrolór vypracúva odborné stanoviská k návrhu rozpočtu a záverečného účtu pred ich schválením v mestskom zastupiteľstve.

Činnosti Mesta Banská Bystrica v priebehu roka 2020

Výchova a vzdelávanie

Činnosti preneseného výkonu štátnej správy a samosprávny výkon originálnych kompetencií na úseku výchovy a vzdelávania zabezpečoval aj v roku 2020 Školský úrad, oddelenie školstva a mládeže.

Mesto Banská Bystrica bolo v roku 2020 zriaďovateľom 11 právnych subjektov: 2 základných škôl s materskou školou a jej súčasťou (školský klub detí a školská jedáleň), 9 základných škôl a ich súčastí (školský klub detí a školská jedáleň), 27 materských škôl a 27 školských jedální pri materských školách bez právnej subjektivity, základnej umeleckej školy a centra voľného času s právnou subjektivitou.

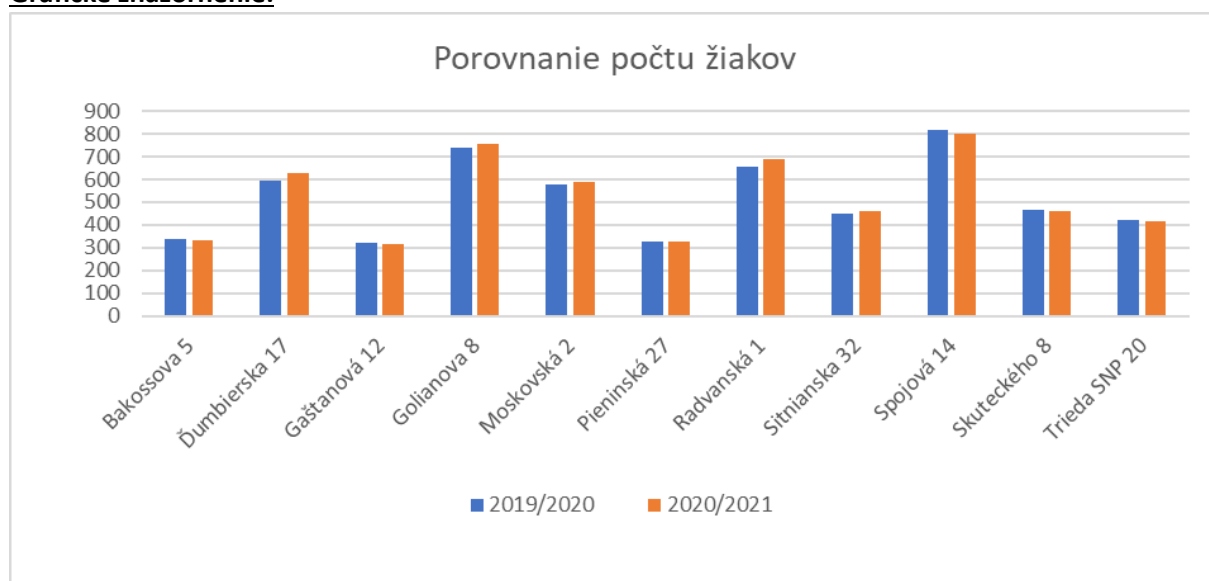
Počet detí materských škôl v školských rokoch 2019/2020 a 2020/2021

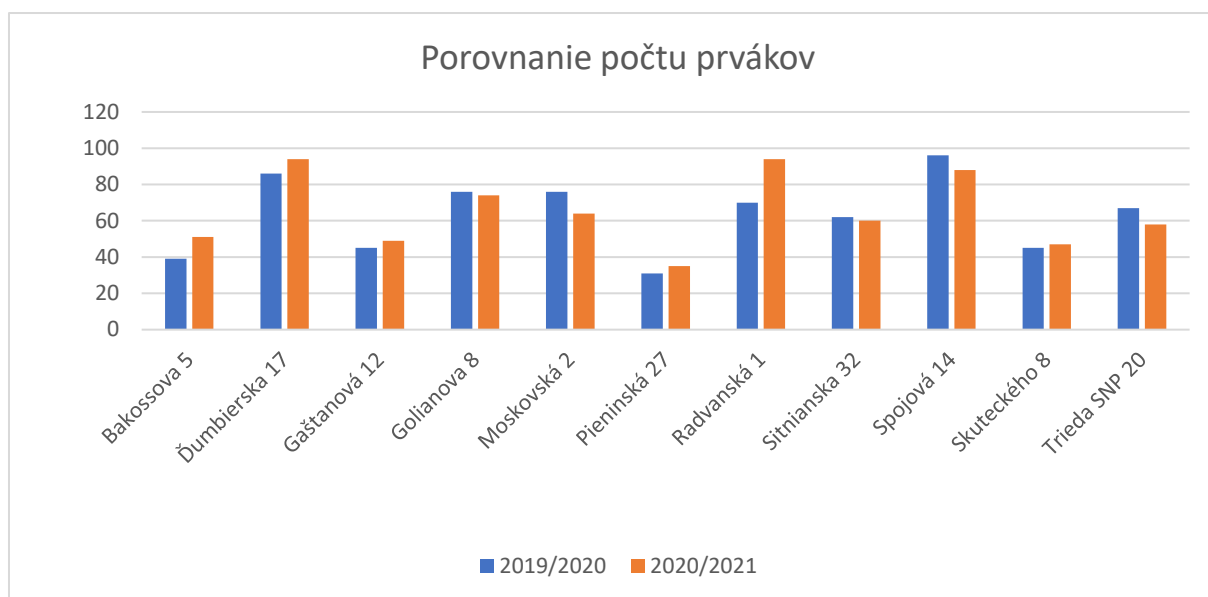
Materská škola	Počet detí	Počet tried	Počet PZ	Počet novoprijatých detí	Počet detí	Počet tried	Počet PZ	Počet novoprijatých detí
	2019/2020				2020/2021			
Bakossova 5	44	2	4	0	44	2	4	15
Buková 22	44	2	4	9	36	2	4	15
Cesta k nemocnici 37	83	4	8	23	80	4	8	24
9. mája 26	45	3	6	19	62	4	8	36
Družby 3	131	7	14	48	127	7	14	49
29.augusta 14	99	5	10	27	98	5	10	30
Horná 22	46	3	6	14	46	3	6	15
Hronská 18	20	1	2	6	16	1	2	4
Jakubská cesta 77	36	2	4	10	35	2	4	8
Na Lúčkach 2	109	5	10	29	118	6	12	51
Jilemnického 8	77	4	8	21	77	4	8	21
Karpatská 3	103	5	10	32	117	6	12	45
Kremnička 22	28	1,5	3	6	30	1,5	3	10
Profesora Sáru 3	86	4	8	26	89	4	8	29
Lazovná 32	77	4	8	17	78	4	8	28
Magurská 14	83	4	8	28	84	4	8	24
Nová 2	114	6	12	35	119	6	12	31
Odbojárov 9	30	1,5	3	9	30	1,5	3	11
Radvanská 1	59	3	6	22	63	3	6	4
Radvanská 26	99	5	10	23	96	5	10	26
Radvanská 28	121	6	12	39	118	6	12	53
Sásovská cesta 21	79	4	8	27	79	4	8	30
Senická cesta 82	19	1	2	6	20	1	2	4
Na Starej tehelni 7	75	4	8	24	75	4	8	31
Strážovská 3	102	5	10	21	119	6	12	50
Šalgotarjárska 5	119	6	12	36	121	6	12	35
Tatranská 63	128	6	12	35	126	6	12	32
Trieda SNP 77	21	1	2	6	17	1	2	7
Tulská 25	104	5	10	30	100	5	10	33
SPOLU	2181	110	220	628	2220	114	228	751
Priemer detí na 1 triedu	19,83				19,47			

Počet žiakov základných škôl v školských rokoch 2019/2020 a 2020/2021

Základná škola	Celkový počet žiakov	Celkový počet tried	Celkový počet žiakov	Celkový počet tried	Počet žiakov 1. ročníka	Počet tried 1. ročníka	Počet žiakov 1. ročníka	Počet tried 1. ročníka	Prepočítaný počet pedagogických zamestnancov	
	2019/2020		2020/2021		2019/2020		2020/2021		2019/2020	2020/2021
ZŠ s MŠ Jána Bakossa, Bakossova 5	335	15	331	16	39	2	51	3	22,52	23,87
Ďumbierska 17	594	31	628	32	86	5	94	5	39,61	41,92
Jozefa Gregora Tajovského, Gaštanová 12	320	16	318	15	45	3	49	2	22,59	21,04
Golianova 8	742	32	759	32	76	3	74	3	46,69	46,99
Moskovská 2	576	26	590	27	76	4	64	3	35,04	35,83
Pieninská 27	325	16	326	16	31	2	35	2	21,84	22,44
ZŠ s MŠ Radvanská 1	655	29	690	30	70	4	94	4	40,03	41,48
Sitnianska 32	450	22	461	22	62	3	60	3	29,68	30,09
Spojová 14	815	34	801	34	96	4	88	4	48,09	49,09
SSV, Skuteckého 8	464	19	459	19	45	2	47	2	30,44	30,69
Trieda SNP 20	422	21	418	20	67	3	58	3	27,78	26,52
Spolu	5698	261	5781	263	693	35	714	34	364,31	369,96
Priemer žiakov na 1 triedu	21,83		21,98		19,80		21,00			

Grafické znázornenie:

Počet žiakov základnej umeleckej školy a centra voľného času v školských rokoch 2019/2020 a 2020/2021

Školský rok	2019/2020	2020/2021
ZUŠ Jána Cikkeru, Štefánikovo nábrežie 6	1547	1510
Centrum voľného času, Havranské 9	1636	1670

Dôležitou úlohou samosprávy je zabezpečiť kvalitné poskytovanie výchovy a vzdelávania prostredníctvom svojich škôl a školských zariadení. Základným predpokladom optimálneho fungovania školského systému je materiálno-technické vybavenie a personálne obsadenie jednotlivých škôl a školských zariadení. Činnosti, ktoré boli na úseku výchovy a vzdelávania realizované, smerovali k systematickému vybaveniu škôl a školských zariadení modernými učebnými pomôckami a informačnými a komunikačnými technológiami. Opravy a rekonštrukcie boli podporené finančnými prostriedkami z rozpočtovej kapitoly Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR, z eurofondov a taktiež aj z finančných prostriedkov mesta. Naďalej sa pokračovalo v znižovaní energetickej náročnosti budov, čo bude mať v budúcnosti za následok úsporu na energiách a opätovné investovanie ušetrených financií do modernizácie škôl a školských zariadení. Atraktívnejšie prostredie vytvorené pre deti a žiakov bude mať pozitívny vplyv na ich celkový vývoj a vzbudí väčší záujem o školu. Čo sa týka personálneho obsadenia škôl a školských zariadení, zriaďovateľ prihliadal vo veľkej miere na čo najväčšiu kvalifikovanosť a odbornosť výchovno-vzdelávacieho procesu. Rovnako prihliadal aj na potreby detí a žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami prijatím asistentov učiteľa, špeciálneho pedagóga a psychológa v materských ako aj základných školách. Významným faktorom, ktorý vplýva na služby súvisiace s poskytovaním vzdelávania, je spokojnosť rodičov. Mesto preto podporovalo a naďalej bude podporovať aktívnu spoluprácu a komunikáciu so širokou verejnosťou. Školský úrad, oddelenie školstva a mládeže operatívne reagoval na podporné návrhy a podnety, ktoré prispeli k skvalitneniu poskytovaných služieb.

Významné činnosti, podujatia a projekty materských škôl v roku 2020

V rámci celoživotného vzdelávania pedagogickí zamestnanci MŠ dokončili vzdelávanie v preventívnom programe *Kozmo a jeho dobrodružstvá*. Program bol zameraný na rozvoj emocionálnej inteligencie, prosociálneho správania, spolupráce a empatie detí; špecificky na problémy vyčleňovania, posmievania sa a fyzického ubližovania. Jednotlivé zážitkové aktivity boli zamerané na spoluprácu, inklúziu, empatiu a toleranciu.

Z dôvodu pandémie COVID-19 sa výchovno-vzdelávací proces uskutočňoval výlučne v jednotlivých materských školách. Spolupráca s viacerými organizáciami bola prerušená a plánované aktivity nad rámec výchovno-vzdelávacieho procesu nemohli byť zrealizované.

Významné činnosti, podujatia a projekty základných škôl, ZUŠ a CVČ v roku 2020

V roku 2020 sa v rámci investičných projektov riešil havarijný stav osvetlenia v ZŠ Spojová. Na financovanie boli použité finančné prostriedky zo štátneho rozpočtu vo výške 79 562 Eur.

V rámci neinvestičných projektov a aktivít zrealizovaných v roku 2020 boli pre Školský úrad, odd. školstva a mládeže prostredníctvom Komisie MsZ pre vzdelávanie z rozpočtu Mesta Banská Bystrica vyčlenené finančné prostriedky na dotácie v celkovej výške 7 000 Eur. Podporených bolo spolu 5 projektov. Zo Štipendijného fondu Andreja Hanzlíka boli podporení 3 študenti stredných a vysokých škôl zo sociálne znevýhodneného prostredia sumou v celkovej výške 4 382 Eur. Zo štátnych nenormatívnych finančných prostriedkov v celkovej výške 67 841 Eur boli uhradené príspevky na lyžiarske kurzy pre 461 žiakov základných škôl v zriaďovateľskej pôsobnosti Mesta Banská Bystrica. Školy v prírode sa s ohľadom na pandémiu v roku 2020 neuskutočnili. Základná škola Pieninská 27 a Základná škola Sitnianska 32 boli úspešné v rozvojovom projekte zameranom na podporu čitateľskej gramotnosti: *Čítame radi*. Obidva projekty boli podporené zo štátneho rozpočtu sumou v celkovej výške 1 600 Eur.

Každá základná a materská škola má vypracovaný svoj školský vzdelávací program, v ktorom má podrobne spracovanú svoju profiláciu. Do Správ o výchovno-vzdelávacej činnosti riaditelia škôl a školských zariadení zapracovávajú vyhodnotenie projektov a aktivít za aktuálny školský rok. Správy o VVČ sú zverejnené na stránkach základných a materských škôl, ako aj Školského úradu.

Rok 2020 bol po každej stránke poznačený pandémiou COVID-19, práve preto nebolo možné naplniť a uskutočniť veľké množstvo aktivít, plánov a cieľov, či už zo strany škôl a školských zariadení, alebo zo strany Školského úradu, oddelenia školstva a mládeže. Školské vyučovanie prebiehalo od marca dištančnou formou. Žiaci, pedagógovia a rodičia boli postavení pred nové problémy a spôsoby získavania a odovzdávania poznatkov, pri ktorých sa ukázalo množstvo nedostatkov najmä vo vybavenosti a pripravenosti škôl na daný typ vyučovania. Pedagógovia sa museli zamerať na získanie nových vedomostí a zručností v realizácii dištančného vzdelávania v školskej praxi a prehĺbenie digitálnych kompetencií za účelom používania moderných postupov a online nástrojov na plánovanie a realizáciu dištančného vzdelávania. Základné a materské školy sa počas pandémie ochorenia COVID-19 riadili manuálom opatrení vydaným Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu SR, v ktorom boli stanovené základné prevádzkové podmienky škôl a školských zariadení.

V roku 2021 plánujeme ďalej zlepšovať a modernizovať materiálo-technické vybavenie materských a základných škôl, podporovať aktívnu spoluprácu inštitúcií a subjektov v meste, využívať medzinárodné partnerstvá s cieľom zvyšovať úroveň vzdelávacieho procesu, zdokonaľovať sa v jazykových a komunikačných zručnostiach, prezentovať vlastné tradície, hodnoty a kultúru a spoznávať kultúrne hodnoty iných národov a národností, a taktiež podporovať zdokonalenie

profesijných kompetencií pedagogických a odborných zamestnancov škôl a školských zariadení pre výkon ich pedagogickej a odbornej praxe. Spoločnou snahou je vytvoriť inkluzívne tímy na školách, ktoré budú zložené zo školského psychológa, špeciálneho pedagóga, logopéda a asistenta učiteľa.

Sociálne zabezpečenie

Podľa platného organizačného poriadku MsÚ Banská Bystrica vykonáva a zabezpečuje oblasť sociálneho zabezpečenia Odbor sociálnych vecí (ďalej len „OSV“).

V zmysle zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, §4, ods. 3, písm. p) plní úlohy na úseku sociálnej pomoci v rozsahu podľa osobitného predpisu, konkrétne zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v z. n. p. Konkrétne mesto vo svojej pôsobnosti v zmysle uvedeného zákona:

- vypracúva, schvaľuje komunitný plán sociálnych služieb
- utvára podmienky na podporu komunitného rozvoja
- je správnym orgánom: o odkázanosti, zániku na sociálne služby v určených zariadeniach, povinnosti zaopatrených plnoletých detí alebo rodičov platiť úhradu za sociálnu službu alebo jej časť
- vyhotovuje posudok o odkázanosti na sociálnu službu
- poskytuje alebo zabezpečuje poskytovanie sociálnej služby v nízkoprahovom dennom centre, nocľahárni, zariadení pre seniorov, zariadení opatrovateľskej služby, dennom stacionári, nízkoprahovú sociálnu službu pre deti a rodinu, opatrovateľskú službu, prepravnú službu, odľahčovaciu službu, pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa, terénnu sociálnu službu krízovej intervencie
- poskytuje základné sociálne poradenstvo
- uzatvára zmluvu o poskytovaní sociálnej služby
- môže poskytovať finančné prostriedky podľa podmienok zákona
- vedie evidenciu posudkov, rozhodnutí, prijímateľov sociálnych služieb
- vyhľadáva fyzické osoby, ktorým treba poskytnúť sociálnu službu
- poskytuje štatistické údaje
- uhrádza poskytovateľovi zdravotnej starostlivosti zdravotné výkony
- vydáva písomné vyjadrenia k §83, ods. 8.

Okrem uvedeného zákona plní ďalšie úlohy vyplývajúce z nasledovných zákonov:

- zákon č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z. n. p., najmä:
 - *vykonáva* - opatrenia na predchádzanie porúch vývinu dieťaťa, plnoletej fyzickej osoby (ďalej len „FO“) (§10), opatrenia na obmedzenie a odstraňovanie negatívnych vplyvov na vývin dieťaťa, plnoletej FO (§11 ods.1),
 - *spolupracuje* - s orgánom Sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately (ďalej len „SPODaSK“) a so zariadením pri hodnotení situácie dieťaťa a rodiny, posúdenie možnosti rodičov, ďalších príbuzných dieťaťa riešiť situáciu dieťaťa a rodiny na účely určenia miery ohrozenia dieťaťa,
 - *spolupôsobí* - pri výkone výchovných opatrení pri pomoci deťom, pre ktoré orgán SPODaSK vykonáva sociálnu kuratelu,
 - *podieľa sa* - na spracovaní a plnení plánu sociálnej práce s dieťaťom pri úprave a obnove rodinných pomerov dieťaťa,
 - *poskytuje* - rodičovi (inej osobe) príspevok na dopravu, príspevok na osamostatnenie, informácie FO, ktorá má záujem stať sa pestúnom alebo osvojiteľom (postup vybavovania),
 - *poskytuje pomoc* - dieťaťu v naliehavých prípadoch (zdravie, život), dieťaťu, plnoletej FO ohrozenej správaním člena rodiny, na zachovanie a úpravu vzájomných vzťahov medzi dieťaťom a rodičom, a členmi rodiny, keď bolo umiestnené v zariadení, mladému

dospelému po skončení ústavnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, náhradnej osobnej starostlivosti pri zabezpečovaní bývania a zamestnania,

- poskytuje súčinnosť - štátnym orgánom, zariadeniu, SPODaSK pri zisťovaní rodinných, bytových a sociálnych pomerov a osamostatňovaní sa mladého dospelého,
 - utvára podmienky pre prácu s komunitou,
 - vyhľadáva FO, ktorým možno zveriť dieťa do starostlivosti,
 - vyjadruje sa k spôsobu života FO, ktorá má záujem stať sa pestúnom alebo osvojiteľom,
 - vedie evidenciu detí, rodín, plnoletých FO, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia SPODaSK,
 - kontroluje úroveň vykonávania opatrení SPODaSK u subjektov, ktorým poskytuje finančný príspevok,
 - plní funkciu majetkového opatrovníka a poručníka, 1x za 6 mesiacov predkladá správu orgánu SPODaSK o sociálnej situácii v rodine, ktoré bolo odňaté zo starostlivosti, hodnotí možnosť návratu do rodiny alebo zverenie do inej náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti, je súčinná pri spracúvaní plánu výkonu výchovného opatrenia / plánu sociálnej práce orgánom SPODaSK s rodinou dieťaťa, akreditovaným subjektom, centrom
 - a plní ďalšie úlohy, ktoré vyplývajú z uvedeného zákona.
- zákon č. 417/2013 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi a o zmene a doplnení niektorých zákonov: najmä rozhoduje o jednorazovej dávke, poskytuje FO poradenstvo v oblasti hmotnej núdze, poskytuje súčinnosť ÚPSVaR pri plnení úloh, vykonáva osobitného príjemcu dávky a príspevkov
 - zákon č. 600/2003 Z. z. o prídavku na dieťa a o zmene a doplnení zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení zákona č. 532/2007 Z. z. (najmä výkon osobitného príjemcu dávky)
 - zákona č. 571/2009 Z. z. o rodičovskom príspevku a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z. n. p. (najmä výkon osobitného príjemcu dávky)
 - zákon č. 383/2013 Z. z. o príspevku pri narodení dieťaťa a o príspevku na viac súčasne narodených detí a o zmene a doplnení niektorých predpisov (najmä výkon osobitného príjemcu dávky)
 - zákon č. 131/2010 Z. z. o pohrebníctve v z. n. p. (zabezpečuje pohreb)

Ďalší rozsiahly úsek činností, ktorý odbor zabezpečuje je bytová politika (nájomné byty, byty osobitného určenia, dočasné bývanie a pod., VZN č. 10/2011, zákon č. 443/2010 Z. z. Zákon o dotáciách na rozvoj bývania a o sociálnom bývaní).

OSV uvedenú agendu plní prostredníctvom svojich oddelení a úsekov činnosti. Odbor sa člení na dve oddelenia:

- oddelenie sociálnej a krízovej intervencie,
- oddelenie služieb dlhodobej starostlivosti,

a tie na úseky činnosti:

- komunitný rozvoj, komunitné plánovanie, komunitné centrá,
- denné centrá, chránené dielne,
- zariadenie starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa.

Vízie a ciele rozvoja sociálnych služieb sú obsiahnuté v dokumente Komunitný plán sociálnych služieb mesta Banská Bystrica na roky 2021-2027. Tento sa spracováva v súlade so zákonom č. 448/2008 Z. z. v z. n. p., ktorý určuje jeho štruktúru a obsah. Pri dodržaní princípov, spôsobov a postupov spracovania dokumentu v zmysle komunitného plánovania sa ukáže skutočná potreba rozvoja sociálnych služieb na konkrétne cieľové skupiny a nasmerovanie sociálnej politiky mesta.

Projekty realizované v roku 2020:

- Národný projekt – podpora opatrovateľskej služby
- KapaCITY – podpora integrácie cudzincov na lokálnej úrovni
- Koľko lásky sa zmestí do krabice od topánok
- O nás nejde
- Díky moc za pomoc (spolupráca s OZ Šedý medveď)
- Všetci raz budeme starí (spolupráca s TERRA GRATA n. o.)
- FIT senior (spolupráca s RÚVZ)
- Čítankovo (v spolupráci s Centrom dobrovoľníctva n.o.)
- Športíada pre seniorov
- KOMUITKO pre ľudí – varenie so šéfkuchárom
- Spojivko - v spolupráci s Centrom dobrovoľníctva n.o.
- Čítanie starých mám v komunitku
- LÁSKAVOSŤ v komunite
- Bylinkáreň na Fončorde
- Nie si sám
- Už nenaletím (spolupráca s MV SR)
- Program – Spojivko
- a ďalšie rôzne pravidelné a nepravidelné aktivity, programy zamerané na rôzne cieľové skupiny podľa ich potrieb a záujmov.

Jednotlivé oddelenia a úseky činnosti OSV každý rok spracovávajú podrobné správy o činnosti za každý kalendárny rok, ktoré sú občanom k dispozícii na OSV a sú taktiež zverejňované na webovej stránke mesta. Zároveň sú každoročne určované vízie a ciele plnenia zamerané na rozvoj sociálnych služieb.

Pre rok 2021 je to najmä:

- rozvoj terénnej sociálnej služby krízovej intervencie,
- rozvoj preventívnych aktivít na riešenie rôznych sociálno-patologických javov,
- rozvoj terénnych a ambulantných sociálnych služieb,
- zabezpečiť diétne stravovanie pre prijímateľov sociálnych služieb odkázaných na tento druh stravovania,
- rozšírenie činností sociálnej služby – denná centrá, zvýšenie aktivizácie jej členov, otváranie sa verejnosti a prezentácia práce centier,
- pokračovanie v projektoch pre jednotlivé cieľové skupiny,
- rekonštrukcia a modernizácia v zariadeniach sociálnych služieb zriadených mestom pre osoby v dôchodkovom veku, s nepriaznivým zdravotným stavom a odkázaných na pomoc inej osoby.

Zdravotníctvo

V meste Banská Bystrica je pre občanov zabezpečená zdravotná starostlivosť prostredníctvom štátnych a neštátnych zdravotníckych zariadení, vo forme ambulantnej, ústavnej a lekárenskej starostlivosti. Z nich uvádzame tie najvýznamnejšie, ktoré svojou kapacitou obslúžia najväčší počet pacientov:

- Fakultná nemocnica s poliklinikou F. D. Roosevelta Banská Bystrica (ďalej „FNsP“)
- Detská fakultná nemocnica s poliklinikou Banská Bystrica (ďalej „DFNsP“)
- Poliklinika Banská Bystrica
- Poliklinika Sásová
- Poliklinika NOVAMED
- Medicínske centrum Zdravomed
- Medicínske centrum Mediklin
- Medicínske centrum Slnčnica
- Medical Park
- Stredoslovenský ústav srdcových a cievnych chorôb Banská Bystrica
- Ortotech - ortopedická klinika
- Mammacentrum sv. Agáty
- Ambulantná pohotovostná služba v priestoroch FNsP
- Detská pohotovosť – Ambulantná pohotovostná služba v priestoroch DFNsP

Ešte v polovici roka 2018 vláda SR avizovala, že slovenské nemocnice čaká najväčšia rekonštrukcia nemocníc v histórii. Jednou z nich mala byť aj Fakultná nemocnica s poliklinikou F. D. Roosevelta Banská Bystrica. K definitívnemu schváleniu investície pre banskobystrickú nemocnicu došlo začiatkom roka 2019, kedy vláda SR rozhodla o sume vo výške viac ako 100 mil. Eur, pričom bola plánovaná komplexná rekonštrukcia všetkých nemocničných blokov – zateplenie, strecha, okná, dvere, osvetlenie; rekonštrukcia technologického vybavenia – vykurovanie, rozvody, elektrická energia, výťahy a v neposlednom rade aj reorganizácia usporiadania. Nemocnica má byť po rekonštrukcii rozdelená na akútnu a operačnú časť, lôžkovú časť a časť s ambulantnou starostlivosťou. V pláne je do roku 2030 znížiť počet lôžok z aktuálnych 901 na 805. Stavebné úpravy majú podľa predkladacej správy spĺňať procesné a logistické požiadavky na poskytovanie zdravotnej starostlivosti 21. storočia s ohľadom na potreby pacienta, zlepšenie kvality poskytovanej zdravotnej starostlivosti a zefektívnenie interných procesov. Rekonštrukcia sa má uskutočniť za plnej prevádzky nemocnice, pacienti v regióne by však nemali pociťovať žiadne obmedzenie zdravotnej starostlivosti.

Projekt rekonštrukcie mal byť spustený v roku 2020. Na jeseň bol však tento proces pozastavený. Hoci bolo spustené verejné obstarávanie dodávateľa stavby a v jeho závere bol zhotoviteľ vybraný, k podpisu zmluvy nedošlo. Súčasne bola zo strany vládnych predstaviteľov SR zverejnená informácia, že na túto plánovanú investíciu aktuálne nie je k dispozícii dostatočné finančné krytie. Finančné prostriedky bolo potrebné použiť na záchranné operácie v rámci riešenia pandémie COVID-19. Súčasne bola zverejnená informácia, že namiesto komplexnej rekonštrukcie nemocnice sa uvažuje o výstavbe novej nemocnice medzi Banskou Bystricou a Zvolenom.

Rekonštrukcia Detskej fakultnej nemocnice s poliklinikou v Banskej Bystrici, ktorá začala v roku 2019 vďaka získaným eurofondom z Integrovaného regionálneho operačného programu v celkovom objeme takmer 14 miliónov eur, pokračovala úspešne aj v roku 2020. Po rekonštrukcii ambulancií boli realizované stavebné úpravy lôžkových oddelení, kde muselo dôjsť aj k dispozičným zmenám. Bol vybudovaný kompletný blok operačných sál aj s dospeláckou miestnosťou pre malých pacientov po operačných zákrokoch až do doby, kým sa nepreberú z anestézie. Súčasťou projektu je aj rekonštrukcia

úseku batoliat (od 1 do 3 rokov), úseku veľkých detí (od 3 do 18 rokov) a Kliniky detskej chirurgie. Dispozičné riešenia počítajú so zázemím pre personál a pacientov, a aj pre rodičov. Súčasťou zrekonštruovanej nemocnice bude herňa, spoločenská miestnosť s kuchynským kútkom, priestory pre nemocničnú školu, miestnosti určené na rozhovory rodičov s lekármi, ale aj priestor so závesným systémom na hygienu nemobilných väčších detí. Podľa vedenia nemocnice by mala byť ukončená v januári 2022.

V marci roku 2019 Stredoslovenský ústav srdcových a cievnych chorôb Banská Bystrica začal s realizáciou nového projektu, a to výstavbou Preventívno-ambulantného a diagnostického centra. Celý proces výstavby prebiehal za plnej prevádzky SÚSCCH a pokračoval aj počas roka 2020.

Kultúra

Aktivity Oddelenia kultúry

V Banskej Bystrici je veľké množstvo kultúrnych inštitúcií, z ktorých sú mnohé jedinečné a jediné svojho druhu na Slovensku (Mestské divadlo – Divadlo z Pasáže, Bábkové divadlo na Rázcestí, Divadlo Štúdio tanca). Práve toto treba využiť a ukázať potenciál nášho mesta. Prioritne kultúra ako taká v našom meste, ale aj na Slovensku by mala byť apolitická a nezávislá. Mesto by malo byť jej podporovateľom nielen čo sa týka financií, ale najmä svojim postojom k nej, ako k dôležitej súčasti mestskej politiky. Dlhodobu je kultúra v našom meste finančne poddimenzovaná oproti iným oblastiam. Pritom kultúra má široký záber. Nie je to len umenie, ale je to kultúra, ktorá formuje spoločnosť vo všetkých aspektoch. Je to naša história, ale aj vzdelávanie, rozvoj kritického myslenia, podpora znevýhodnených skupín, spájanie komunít, vytváranie kreatívneho priestoru a aj vzťah k športu či k prírode. Kultúra je obrazom spoločnosti. Mesto Banská Bystrica, oddelenie kultúry, je realizátorom mestskej kultúry, ktorú v plnej miere podporuje. Svojimi aktivitami sa výrazne podieľa na spoločenskom živote Banskej Bystrice, ale aj na podujatiach presahujúcich rámec nášho krajského mesta. Pri realizácii významných podujatí oddelenie kultúry spolupracuje s mnohými umeleckými kapacitami, odborníkmi, s banskobystrickými umeleckými školami (Akadémia umení, Konzervatórium J. L. Bellu, Univerzita Mateja Bela, Základná umelecká škola J. Cikker a ďalšie) a kultúrnymi a umeleckými inštitúciami v meste, ako aj s tretím sektorom. Zároveň sa mesto snaží vytvoriť primerané zázemie pre fungovanie mestskej kultúry a uspokojovať kultúrne potreby obyvateľov.

Podujatia

Z veľkých podujatí, ktoré tvoria kostru kultúrneho programu v meste sa podaril v plnej miere zorganizovať len Novoročný ohňostroj na Námestí SNP s koncertom Cimbal Brothers. Napriek nepriaznivej pandemickej situácii, sa nezabudlo na oslavy Dňa matiek, ako potešenie pre seniorky v Domovoch sociálnych služieb im boli doručené kvietky, ale bez obľúbeného kultúrneho programu. Vo veľmi útlej dramaturgii, produkcii a v krátkom čase sa uskutočnili aj Dni mesta. V rámci uvoľnených opatrení sa zmenila aj dramaturgia Kultúrneho leta a Vianoc. Organizované podujatia mali obmedzenú kapacitu, pri väčších bolo zabezpečené sedenie a situované boli prevažne v exteriéroch. Povinné bolo nosenie rúšok, pravidelná dezinfekcia rúk aj priestorov a pri vstupe sa musela merať teplota. Značne sa zmenila aj štruktúra podujatí. Priestor dostali informačné online vysielania mesta o opatreniach v súvislosti s pandémiou, školenia a vzdelávacie aktivity. Jubilejný koncert operného speváka a rodáka Martina Babjaka bol ako jediný vysielaný online, nakoľko bol plánovaný na december, kedy boli nariadenia opäť zmenené. Zrušený bol aj plánovaný program k Akadémii európskeho seniora. Za financie, ktoré mali byť naň použité oddelenie kúpilo vitamíny pre seniorov v Domovoch sociálnych služieb v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta.

Na rok 2020 bolo v meste Banská Bystrica plánovaných viac ako 240 podujatí, čo je oproti roku 2019 o 42 podujatí viac. Zrealizovať sa podarilo v alternatívnejších a obmedzených podmienkach 103 z nich, vrátane podujatí v Detskej fakultnej nemocnici a v Domovoch sociálnych služieb. Spolu sa zorganizovaných podujatí zúčastnilo 9 563 divákov.

Napriek tomu, že boli mnohé podujatia zrušené, náročnosť práce bola o to vyššia. Plánovanie, dramaturgia, príprava, oslovovanie účinkujúcich, ako aj ekonomické náležitosti sa pripravujú v rozpätí 3 až 4 mesiacov vopred. Mnohé podujatia sa rušili na poslednú chvíľu, a tak bolo potrebné stornovať mnohé objednávky týkajúce sa zabezpečenia technických služieb či dodávok materiálu. Nižšie

podrobnejšie uvádzame, v akej podobe boli jednotlivé naplánované podujatia v roku 2020 zrealizované, príp. či došlo k ich zrušeniu:

Veľká noc – program s účinkujúcimi bol pripravený, no po prijatí prvých opatrení, sa ani jedno podujatie z plánovaného programu neuskutočnilo. Veľkú noc symbolicky pripomínala iba postavená breza na Námestí SNP.

Banskobystrická hudobná jar – napriek presúvaniu jednotlivých koncertov na iné termíny sa kvôli zlej situácii neuskutočnil ani jeden koncert.

Medzinárodný dixielandový festival – spolupráca krajín V4 na 25.ročníku United Europe jazz festival sa bohužiaľ kvôli pandémie nepretavila to spoločného podujatia, nakoľko boli hranice uzatvorené.

Oslavy 1. mája – Sviatok práce pripomínal iba postavený máj na Námestí SNP.

MDD – po uvoľnení opatrení bola oslava dňa detí súčasťou spustenia fontány na Námestí SNP. Najmenších divákov potešila žonglérska show v podaní dua Kyselí Krastafci a v Robotníckom dome bola pre nich pripravená rozprávka Dank a Janka, ktorú zahrlo Divadlo Neline.

Po približne trojmesačnej kultúrnej pauze spôsobenej koronavírusom sa vďaka uvoľňovaniu opatrení pristúpilo k organizovaniu Kultúrneho leta. **Kultúrne leto** býva v Banskej Bystrici každoročne vyskladané z bohatej ponuky atraktívnych podujatí pre všetky vekové kategórie. Aj napriek obmedzeniam súvisiacich s koronavírusom, ktoré platili pri organizovaní hromadných akcií, sa podarilo pripraviť pre obyvateľov mesta zaujímavý program. Jednotlivé programy prebiehali v interiéroch a na nádvorí Robotníckeho domu, na Námestí SNP, v Mestskom parku a aj v Parku pod Pamätníkom SNP. Programová štruktúra pozostávala z 5 divadelných predstavení pre deti, 2 tvorivých dielní, 3 podujatí pre znevýhodnené skupiny a 8 podujatí pre dospelých. Spolu 18 podujatí navštívilo takmer 3900 ľudí.

Už tradične ho odštartovali **Dni mesta**. Oproti plánovanému rozpočtu 20 000 Eur bol kvôli pandemickej situácii rozpočet výdavkov znížený na 3 000 Eur. Preto bola dramaturgia komornejšia, no napriek tomu sa atraktívny program vyskladaný z banskobystrických účinkujúcich, stretol s veľkým ohlasom. Prioritou vedenia mesta, ako aj oddelenia kultúry, bola podpora lokálnych umelcov, ktorí boli aj súčasťou programu Kultúrneho leta. Program bol situovaný do viacerých lokalít, aby sa zamedzilo väčšiemu zhromažďovaniu sa ľudí na jednom mieste. Podujatia v Robotníckom dome boli organizované formou telefonických i mailových rezervácií, aby bol dodržaný stanovený počet divákov a všetky hygienické opatrenia.

363. Radvanský jarmok – Oddelenie kultúry - referát Robotnícky dom pracoval na viacerých alternatívach konania tohto obľúbeného podujatia, nakoľko pandemická situácia a s tým súvisiace opatrenia sa neustále menili. Miestom konania podľa pôvodného plánu mali byť: Námestie SNP, Námestie Š. Moyseša, Dolná ulica, Lazovná ulica. Následne sa muselo pristúpiť k inej alternatíve, aby sa podarilo dodržať všetky nariadenia, ako aj počet povolených divákov. Dramaturgia sa rozložila do viacerých uzavretých miest (exteriérov), s tým, že na Námestí SNP mala byť uzavretá remeselná dedinka ohradená dreveným plotom, hlavný program mal byť na nádvorí radnice na Námestí SNP, ďalšie podujatia v Záhrade CNK a v Stredoslovenskom osvetovom stredisku. S prednáškou o včelách sa pripojil aj 365.labb coworkingové centrum, ktoré sídli na Lazovej ulici, na ktorej mali byť rozmiestnení pouliční umelci. Radvanský jarmok bol však napokon kvôli protipandemickým opatreniam na poslednú chvíľu zrušený 4 dni pred jeho konaním dňa 7.9.2020. Vedenie mesta spolu s Krajským regionálnym úradom verejného zdravotníctva rozhodli, že by nebolo možné všetky opatrenia dodržať.

Festival zborového spevu V.F.Bystrého – festival nebolo možné zorganizovať. Členovia zborov sa nemohli stretávať, program nebolo možné naskúšať.

Mikuláš – ako alternatíva obľúbeného podujatia s veľkou účasťou bolo video z Námestia SNP s príhovorom primátora a príchodom Mikuláša, súčasťou bolo rozsvietenie vianočného stromčeka.

Vianoce – bol postavený vianočný stromček a konali sa pochôdzkové programy po Námestí SNP.

Silvester – financie, ktoré mali byť použité na silvestrovský ohňostroj boli darované Oddeleniu infektológie Nemocnice s poliklinikou F. D. Roosevelta.

Programy v rámci projektu Klauni rozdávať smiech – uskutočnili sa len 4 z 24 plánovaných podujatí, do Detskej fakultnej nemocnice bol prístup zakázaný.

Programy v rámci projektu Kultúra bez hraníc – obmedzil sa aj počet podujatí v DDS a DSS, uskutočnilo sa len 7 podujatí z plánovaných 24, v jesenných mesiacoch boli namiesto kultúrnych podujatí pripravené tvorivé dielne.

Rok 2020 bol čiernym rokom pre kultúru a kultúrne podujatia. No situácia rozhýbala spoločnosť a donútila kultúrne spoločnosti, inštitúcie a nezriaďovanú kultúru prispôbiť sa jej. Kultúra sa presunula do online priestoru a skúšala zaujať súťažami, či rôznymi inými bonusmi, spoľahla sa na svojich fanúšikov, no záujem nebol taký ako pri živých vystúpeniach. Podstata kultúry je založená na divákoch, na ich interakcii, na symbióze s nimi, na živej spätnej väzbe. Bohužiaľ to nebolo umožnené, a tak sa kultúrne centrá zamerali okrem online vysielania na rekonštrukcie a budovanie nového technického zázemia pre podujatia, ale aj pre divákov. Práca výkonných pracovníkov kultúry v Robotníckom dome sa sústredila prioritne na vyhľadávanie a podávanie rôznych grantov, na archiváciu dokumentov, vypracovania nových dramaturgických plánov a iných administratívnych činností. Zamestnanci pomáhali aj pri organizácii celoplošných testovaní, či už zabezpečením miestností alebo prípravou administratívnych podkladov. V rámci prvého celoplošného testovania pripravili v spolupráci s kanceláriou primátora hudobné poďakovanie v podobe piesne od Dominika Lauka Mesto pod Urpínom, ktoré sa zahrlo v priestoroch Radnice a vysielalo sa naživo. Okrem toho sa referát Robotníckeho domu aktívne podieľal na tvorbe koncepcie kultúry a príprave podkladov pre dva obsiahle projekty.

Finančné ukazovatele

Mesto Banská Bystrica získalo z Fondu na podporu umenia finančné prostriedky na rok 2020 na 3 projekty zo 4 podaných žiadostí, a to vo výške 28 500 Eur. Okrem toho boli úspešné aj granty Klauni rozdávať smiech z Ministerstva kultúry, a z VÚC bol podporený projekt Kultúra bez hraníc, spolu sumou 8 500 Eur. Takmer všetky získané finančné prostriedky však mesto vrátilo z dôvodu zrušenia podujatí.

Ďalšie aktivity v roku 2020

Aj Mesto Banská Bystrica sa rozhodlo uchádzať o titul slovenské **Mesto kultúry**. Tento program je iniciatívou Fondu na podporu umenia. Okrem získania titulu ide aj o finančnú podporu celoročných aktivít pre dané mesto. Príprava prihlášky na žiadosť o grant bola zverená externému tímu odborníkov pod vedením Jany Suraovej a Slavomíra Sochora.

Európske hlavné mesto kultúry (ďalej „EHMK“) je najväčšou akciou Európskej únie a slovenské mestá sa môžu o tento titul uchádzať len každých 13 rokov. Kandidatúru koordinovalo Mesto Banská Bystrica prostredníctvom koordinátora z prostredia mesta. Tím EHMK viedla vedúca Odboru kultúry, športu a cestovného ruchu Miroslava Jančová. Spoločne sa nám podarilo počas jedného roka vytvoriť funkčný celok, zložený z pracovníkov mesta a z externých odborných pracovníkov, vrátane zástupcov tretieho sektoru či partnerov zo zahraničia. Hlavnými partnermi projektu boli Banskobystrický samosprávny kraj, Akadémia umení a Univerzita Mateja Bela. Osobné a online stretnutia so širokou kultúrnou obcou

a zástupcami kultúrnych inštitúcií v meste sa konali prevažne na pôde Robotníckeho domu, a to v súlade s aktuálne platnými protipandemickými opatreniami.

Mesto Banská Bystrica projekty v oblasti kultúry podporuje aj formou **dotácií**. Jednou z foriem dotácií sú dotácie primátora mesta. Aj napriek nepriaznivej situácii spôsobenej koronavírusom bolo v roku 2020 dotáciou primátora podporených viacero projektov v oblasti kultúry. Avšak z dôvodu pandémie niektoré projekty boli zrušené. Zrealizované boli projekty Kováčova Bystrica, Majstri umeleckého prednesu, Andrej Sládkovič, spomienka pri príležitosti 200. výročia narodenia, k 50. výročiu Univerzitného speváckeho zboru Mladosť pri PF UMB bolo vydané jubilejné CD, festival tanca PRESAH 2020, Folklórna Bystrica - festival ľudovej hudby a tanca pod Urpínom - 2. ročník, VIII. ročník medzinárodného organového festivalu Vivat vox organi 2020, pohybovo-divadelná performance The Dreamers, film SĽUB, bola tiež podporená fotodokumentácia obnovených výtvarných diel vo verejnom priestore mesta Banská Bystrica, s finančnou podporou primátora bol zrealizovaný koncert pre verejnosť KANDRÁČOVCI OPEN AIR, dotáciou primátora bola podporená obnova obrazu sv. Alžbety Uhorskej, v predvianočnom období aj projekt Banskobystrická Vianočná Promenáda 2020 - medzi nebom a zemou, a taktiež bol podporený projekt „Umiestnenie pamätnej tabule Ivana Palúcha.“

Do kultúrneho diania na území mesta sa zapájajú aj jednotlivé mestské časti. V súlade so štatútmi mesta Banská Bystrica Mesto na činnosť výborov v mestských častiach volebných obvodov vyčlenilo v roku 2020 sumu 2 Eur na občana daného volebného obvodu. Časť z nich výbory využívajú na prípravu a realizáciu kultúrnych podujatí a aktivít. V roku 2020 bolo v obmedzenom režime zrealizovaných spolu 24 kultúrnych podujatí, napr. fašiangové slávnosti, oslavy MDŽ, Máj zelený, Deň Sásovskej uhorky 2020 - 9. ročník, 5. ročník Festivalu komorných a pouličných divadiel ZÁLA, Deň Sásovej Rudlovej 2020, Noc s Andersenom, Láskavosť v komunite/Komunitný Valentín, decembrové tematické podujatia – Mikuláš, Vianoce.

Banská Bystrica „žije“ aj kultúrou, za realizáciou ktorej sú fyzické osoby, právnické osoby alebo fyzické osoby podnikatelia. Ako organizátorom verejných kultúrnych podujatí im vyplývajú zo zákona povinnosti voči Mestu, resp. oznamovacia povinnosť o zámere usporiadať verejné kultúrne podujatie. Tieto podujatia sa konajú v uzatvorených prevádzkarňach alebo na verejných priestranstvách. Z dôvodu opatrení na zamedzenie šírenia koronavírusu aj tu Mesto zaznamenalo úbytok podujatí.

Podujatia plánované v roku 2021

Okrem tradičných podujatí, ktoré každoročne organizujeme sa pravidelne mesto sústreďuje na vytváranie kultúrnych podujatí k rôznym výročiam významných osobností Slovenska alebo udalostiam.

Do príprav podujatí výrazne zasiahla aj pandémia, ktorá priniesla so sebou množstvo obmedzení nielen v kultúre. Streamovanie, nahrávanie podujatí a iné flexibilné riešenia organizácie podujatí sa stali bežnou súčasťou pri plánovaní kultúrnych programov.

Najväčšou výzvou roku 2021 je kandidatúra Banskej Bystrice na slovenské Mesto kultúry 2022. Externý tím zložený z odborníkov z rôznych oblastí postavil projekt pod názvom Metro kultúry, ktorý postúpil do druhého kola. O víťaznom meste rozhodne odborná porota FPU v decembri roka 2021.

Kultúrne pamiatky a pamätihodnosti

Kultúrne dedičstvo je nenahradiateľným zdrojom poznania našej minulosti. Predstavuje hodnoty, ktoré v prípade ich zničenia už nebude možné ničím a nikdy plnohodnotne nahradiť. Na území Slovenska je ochrana kultúrneho dedičstva ustanovená ako ústavná povinnosť každého jedinca. V zmysle zákona o ochrane pamiatkového fondu obec utvára všetky podmienky potrebné na zachovanie, ochranu, obnovu a využívanie pamiatkového fondu na území obce. Obec môže utvárať zdroje na príspevky vlastníkom na záchranu a obnovu kultúrnych pamiatok nachádzajúcich sa na území obce. Môže

rozhodnúť o utvorení a odbornom vedení evidencie pamätihodností obce. Obec v zmysle zákona o vojnových hroboch zabezpečuje starostlivosť o vojnové hroby, ktoré sa nachádzajú na jej území.

Vyhlásenie pamätihodností mesta

Návrh na vyhlásenie pamätihodností za rok 2020 bol predložený MsZ v Banskej Bystrici začiatkom kalendárneho roka 2021. Zámerom mesta je vyhlásiť pamätihodnosti mesta a schváliť ich evidenciu v záujme ochrany ich kultúrno-historickej hodnoty, zachovania a zlepšenia ich stavu pre budúce generácie.

Komisia pre pamätihodnosti mesta odporučila MsZ v Banskej Bystrici vyhlásiť :

- *za pamätihodnosti – osobnosti: **Petra Karvaša, Štefana Žáryho, Otu Plávkovú, Villiama Ruttkaya, Jána Slávika, ThDr.,***
- *za pamätihodnosti v kategórii architektúra a technická pamiatka: **Vysielač Tomáša Garrigua Masaryka,***
- *za pamätihodnosť mesta ako kombinovaný priestor prírody a človeka a technickú pamiatku: **Banskobystrický amfiteáter Paľa Bielika***

a zapísať ich do Zoznamu evidencie pamätihodností mesta Banská Bystrica.

Zabezpečenie obnovy kultúrnych pamiatok a pamätihodností, vojnových hrobov a iných pietnych symbolov v meste

V prvom polroku 2020 mesto zrealizovalo opravy výtvarných diel vo verejnom priestore umelecko-remeselným spôsobom. Postupy a konkrétne realizácie zabezpečujú pre samosprávu odborníci. V prvom polroku prešlo čistením a komplexnou obnovou päť výtvarných diel. Ide o dve diela z dielne **Karola Dúbravského**, a to na Hurbanovej ulici č. 6 pod názvom **Deva (1969)** a na Jesenského ulici **21 Chlapček (1971)**. Ďalej sa jedná o dielo **Pilier (1997)** od **Enza Marinelliho** na Námestí Slobody 2. Ošetrené boli aj dve sochy vyhlásené za pamätihodnosti mesta uznesením mestského zastupiteľstva v roku 2016, a to **Plastika Fontána** v Dolnej ulici 62 od skupiny tvorcov **Mikuláša Palka, Pavla Reka a Jiřího Rommera** a **socha „Športovci“** od **Milana Štefunka**, ktorá stojí pred športovou halou Štiavničky a vznikla v roku 1967 po výstavbe športoviska. V druhom polroku 2020 bolo obnovené dielo **Möbiova páska autora Š. Belohradského**.

Na kalendárny rok 2020 poskytlo Ministerstvo vnútra SR Mestu Banská Bystrica na **obnovu vojnových hrobov** finančný príspevok v sume 12 798,72 Eur. Príspevok bol použitý na:

- obnovu a revitalizáciu zelene v ohrade Pamätníka obetiam fašizmu v Kremničke,
- dosev kvetinovej miešanky na lúku v Majeri do priestoru hrobov vojakov prvej svetovej vojny,
- geodetické zameranie hrobov vojakov prvej a druhej svetovej vojny na Evanjelickom cintoríne na Lazovej ulici v Banskej Bystrici,
- odstránenie obrúb hrobov a vytvorenie pietneho miesta na Evanjelickom cintoríne v Banskej Bystrici: obnova 45 vojnových hrobov, kde bolo vytvorené komplexné pietne miesto po odstránení chátrajúcich obrúb hrobov. Oplotenie pietneho miesta bude realizované v ďalšej etape v roku 2021.

Na vojnovom cintoríne v Majeri bol do priestoru Kaplnky monumentu vložený autorský voskový „**TICHÝ STĹP**“ - **symbolizujúci sviecu**, takmer 2,5 metra vysokú s priemerom 0,5 metra. **TICHÝ STĹP** je výnimočná skulptúra z vosku autora Svätopluka Mikytu. Obrovská vosková skulptúra je abstraktným ideálnym geometrickým telesom – valcom. Hmota 0,5 m³ vosku bola odliata po vrstvách s rôznou jemnou farebnosťou a hustotou. Tichý stĺp bol odhalený počas Dňa vojnových veteránov primátorom

mesta Banská Bystrica Jánom Noskom. Finančné zdroje na realizáciu projektu poskytlo Ministerstvo vnútra SR s 20 % spoluúčasťou samosprávy.

Pri obnove v roku 2019 bol revitalizovaný objekt Pamätníka obetiam fašizmu v Kremničke a jeho okolie, počas ktorej bol dodržaný pôvodný zámer významného architekta Dušana Samuela Jurkoviča. Mesto Banská Bystrica si však uvedomuje aj potrebu uplatnenia ochrany všetkých miest tragického diania v celom priestore, nakoľko sa jedná o autentickú pamiatku histórie s atribútom umelecko-architektonického stvárnenia, ktorá má nadnárodný význam. V roku 2020 bola z prostriedkov Ministerstva kultúry SR zrealizovaná **obnova prístupového chodníka k Pamätníku obetiam fašizmu a prípravná fáza k projektu na osadenie informačného systému, ktorý by upriamil pozornosť návštevníka na tri miesta masových popráv: Vyšný Potok, Pod Stráňou, Pod cintorínom**. Miesta popráv boli mimo súčasného oploteného areálu Pamätníka obetiam fašizmu v Kremničke, kde boli obeť pochované po ukončení výstavby pamätníka. Realizácia informačného systému sa predpokladá v roku 2021.

Vydanie publikácie

V roku 1992 vydalo mesto Banská Bystrica v spolupráci s Literárnym a hudobným múzeom publikáciu s názvom *Sprievodca banskobystrickými cintorínmi*, ktorú spracovala Katarína Červenáková ako stručnú informáciu o dejateľoch celonárodného významu a osobnostiach regionálneho, mestského a miestneho spoločenského života, pochovaných na banskobystrických cintorínoch. V roku 2012 bol vydaný *Sprievodca po banskobystrických cintorínoch* doplnený o ďalšie osobnosti, ktorý zostavila pre mesto Jana Borguľová s kolektívom. V nadväznosti na tieto publikácie bol v roku 2020 vydaný **Sprievodca po pietnych miestach Banskej Bystrice** obohatený o mnohé osobnosti, informácie o kryptách nachádzajúcich sa pod banskobystrickými kostolmi, chránené stromy a vojnové hroby na cintorínoch na území mesta.

Informácia o plnení povinnosti vlastníka vykonávať základnú ochranu národných kultúrnych pamiatok v zmysle § 28 Zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu

Základná ochrana budov NKP v majetku Mesta B. Bystrica v roku 2020:

➤ **Budova na Robotníckej ul. č. 3**

Budova je v správe Záhradníckych a rekreačných služieb mesta Banská Bystrica. Ide o tzv. Robotnícky dom, ktorého rekonštrukcia prebehla v roku 2015. V roku 2019 bolo zrealizované odvodnenie muriva pivničných priestorov, klimatizácia sály a vybudovaná sieň bábkarom Dušovcom. Ochrana NKP je vykonávaná priebežne.

➤ **Budova Lazovná 19, Bašta na Lazovnej ul.**

Od roku 2013 je budova nevyužívaná. Je vo veľmi zlom technickom stave. Je potrebná oprava strechy, omietky, okien. V zlom technickom stave sú aj vnútorné zábradlia, vstupná brána a schodišťa. V nehnuteľnosti je nefunkčné kúrenie. Budova vyžaduje kompletnú rekonštrukciu.

Bašta je prenajatá OZ Laputa za účelom vzniku Literárneho domu. Obnovovať ju začalo OZ v roku 2013. Nehnuteľnosť bola kompletne vyčistená, boli vykonané archeologické prieskumy, ale k samotnej rekonštrukcii zatiaľ nedošlo pre chýbajúce financie. Je potrebné opraviť strechu a zrekonštruovať celý interiér.

➤ **Obuvnícka (Šusterská bašta)**

V kamennej stavbe bola opravovaná len strecha. Exteriér aj interiér sú v pôvodnom stave. Vchod je uzamknutý a bašta je v súčasnosti nevyužívaná (približne do roku 2010 využíval baštu Krajský

pamiatkový úrad ako sklad). Ochrana NKP v r. 2019 nebola vykonávaná. V súčasnosti sa vypratávajú veci, ktoré tam mal uskladnené KPÚ v B. Bystrici.

➤ **Barbakan**

Budovu využívalo Mesto Banská Bystrica ako informačné centrum do rekonštrukcie v roku 2005. Po rekonštrukcii bola budova prenajatá súčasnemu nájomcovi MEDUSA Restaurants, s.r.o. V roku 2019 boli zistené drobné závady – zatekanie presklenej strechy, opadaná omietka, vlhnutie pivničných priestorov, obnova náterov na dverách do budovy a do skladu.

➤ **Mestská veža**

Veža bola rekonštruovaná spolu s Barbakanom, avšak len zvonka (fasáda). Interiér rekonštruovaný nebol, schody aj dlážka sú už v dosť zlom stave. Je plánovaná rekonštrukcia. V novembri 2019 bol interiér veže kompletne zameraný. V príprave je rekonštrukcia objektu, kompletne bola vyčistená od holubieho trusu a boli namontované sieťky na okná.

➤ **Hodinová veža**

V rokoch 1996 – 1997 bola zrealizovaná komplexná obnova veže, základy podchytené mikropilótami. Rekonštrukcia ochoze bola vykonaná v roku 2013. Ochrana NKP je priebežne vykonávaná.

➤ **Kaštieľ Radvanských , Sládkovičova 1**

V súčasnosti je v rekonštrukcii. Kompletne je zrekonštruovaná strecha kaštieľa. Budova má v prenájme Akadémie umení v Banskej Bystrici.

➤ **Budova na Senickej ceste č. 57**

Od roku 2013 ju využíva OZ Senica na kultúrne a spoločenské akcie. Posledná rekonštrukcia bola realizovaná v roku 1999. Budova je v dobrom technickom stave. Interiér je upravovaný súčasným nájomníkom. Drobné opravy bude potrebné vykonať na plechovej streche.

➤ **Budova na Hornej ul.22, MŠ**

V roku 2019 bola realizovaná čiastočná rekonštrukcia, stavebné úpravy - výmena okien (2 okien na kuchyni a 2 okien na spálni smerom do školského dvora).

➤ **Budova na Štefánikovom nábreží Základná umelecká škola**

Budova je v správe ZUŠ J. Cikker. Bola realizovaná výmena okien vo dvorovej časti a prebehla oprava čelnej fasády budovy. Keramický obklad, ktorým je budova ZUŠ špecifická, mal byť podľa pôvodného zámeru očistený a ošetrený hydrofóbnym náterom. Počas opravy omietok sa však zistilo, že keramická výzdoba fasády okolo okien a na štítových stenách bola značne poškodená, miestami obklad úplne chýbal. Pristúpilo sa preto k jeho reštaurovaniu v rozsahu 512 m². Ochrana NKP je priebežne vykonávaná.

➤ **Budova na Lazovnej ul. 21, Mestské divadlo – Divadlo z pasáže.**

Divadlo z Pasáže užíva objekt na základe nájomnej zmluvy. Všetky náklady súvisiace so stavebnými úpravami hradí nájomca. V roku 2019 bol vypracovaný statický posudok k havarijnému stavu podkrovia.

Ďalšie NKP v majetku Mesta B. Bystrica v roku 2020:

➤ **Mestský park**

V roku 2020 pokračovali prípravné práce na projekte k revitalizácii Mestského parku.

➤ **Hroby s náhrobníkmi významných osobností: Ján Egry, Izidor Žiak Somolický, Ján Mory.**

Ochrana NKP je vykonávaná podľa potreby (napr. náhrobné kamene J. Móryho a J. Egryho v r. 2018).

Informácia o stave mestského opevnenia a riešení jeho havarijného stavu

Základná ochrana **hradobných múrov** v zmysle zákona o ochrane pamiatkového fondu nie je vykonávaná Mestom Banská Bystrica z dôvodu, že § 28 Zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu pojednáva o *Právach a povinnostiach vlastníka*. Vlastnícke vzťahy k hradobným múrom nie sú vysporiadané, o vlastníctve hradieb mestom sa možno domnievať na základe odborných poznatkov, že na výstavbe, správe a udržiavaní hradieb sa podieľalo v minulosti mesto. V súčasnosti hradby nie sú evidované v majetku mesta, okrem Šusterskej (Obuvníckej) bašty, Bašty pri Lazovnej bráne a hradného areálu BARBAKAN.

V roku 2019 Mesto Banská Bystrica zadalo vypracovať *Analýzu aktuálneho stavu fortifikácie mesta Banská Bystrica*. Uznesením zo dňa 5.11.2019 č. 341/2019-MsZ v Banskej Bystrici mestské zastupiteľstvo požiadalo primátora mesta Banská Bystrica, aby sa obrátil vo veci hradieb mesta Banská Bystrica a hradieb Mestského hradu na Pamiatkovú inšpekciu. Podnet na vykonanie štátneho pamiatkového dohľadu vo veci ochrany a spôsobu komplexnej obnovy mestskej fortifikácie mesta Banská Bystrica bol riešený v roku 2020. V tomto roku prebiehala komunikácia s Pamiatkovým úradom SR v zmysle dodania výpisov z Ústredného zoznamu pamiatkového fondu, vrátane mapových podkladov pre prípadné majetkovo-právne vysporiadanie, následne aj za účelom špecifikácie zámeru obnovy jednotlivých úsekov hradbového múru, existujúcich alebo zaniknutých, posúdenia ich prezentácie.

Finančné ukazovatele

Vojnové hroby

- Evanjelický cintorín – vytvorenie komplexného pietneho miesta so 45 vojnovými hrobmi,
- Pamätník obetiam fašizmu v Kremničke – obnova prístupového chodníka,
- realizácia Tichého stĺpu v kaplnke Monumentu v Majeri,
- údržba zelene v okolí pietnych miest.

Použité finančné zdroje boli v celkovej výške 82 030 Eur, z toho cudzie zdroje predstavovali sumu 75 250 Eur.

Kultúrne pamiatky

- Obnova 7 výtvarných diel vo verejnom priestore : Odkrývanie, Plastika Fontána, Športovci, Möbiová páska, Pilier, Deva, Chlapček.

Použité boli vlastné finančné zdroje v celkovej výške 9 359 Eur.

Poskytnutie finančných prostriedkov na zachovanie kultúrneho dedičstva

Komisia pre pamätihodnosti mesta odporučila v súlade s § 14 ods. 3 zákona o ochrane pamiatkového fondu a VZN Mesta Banská Bystrica č. 4/2010 o evidencii pamätihodností na rok 2020 pridelenie dotácie trom subjektom na projekty: Permon, o. z. - Financovanie časopisu Bystrický Permon, Rímskokatolícka cirkev, Farnosť Banská Bystrica- Rekonštrukcia strechy krypty na cintoríne, Klub priateľov Múzea Slovenského národného povstania, o. z.- Dobudovanie a modernizácia diorámy - bojiska pre diaľkovo ovládané modely tankov a vojenských vozidiel. V priebehu roka nebola poskytnutá dotácia dvom subjektom (Farnosť Banská Bystrica a Klubu priateľov Múzea SNP) z dôvodu vyhlásenia mimoriadnej situácie v súvislosti s pandémiou COVID-19.

Plánované aktivity v roku 2021

V roku 2021 bude zabezpečený popis pamätihodností schválených MsZ a tiež ich doplnenie na webovej stránke www.pamatihodnosti.sk.

Ďalšie plánované aktivity sú:

- Obnova vojnových hrobov na rímsko-katolíckom cintoríne, vytvorenie pietneho miesta súboru 160 hrobov z prvej svetovej vojny a 48 hrobov z druhej svetovej vojny
- Realizácia informačného systému v Kremničke pri Pamätníku obetiam fašizmu
- Pokračovanie rekonštrukčných prác – replika diela Vladimíra Kompánka Poľné znaky
- Výber firmy na realizáciu zamerania mestských hradieb
- Medený hámor – založenie pracovnej skupiny Za záchranu Medeného hámra, participatívny proces, zber podnetov od občanov /dotazník a stretnutia fokusových skupín.

Všetky činnosti Oddelenia kultúry v oblasti pamiatok a vojnových hrobov boli realizované v súlade s aktivitami PHSR.

Hospodárstvo

Mesto Banská Bystrica sa nachádza v strede Slovenska, v centrálnej časti Európy. Kontakt s okolitými krajinami a metropolami je jednoduchý nielen pre jeho centrálnu polohu, ale najmä vďaka rozvinutej infraštruktúre, ktorej budovanie neustále napreduje. Svojím významom presahuje hranice regiónu a patrí medzi najväčšie centrá školstva, kultúry, športu, ale aj cestovného ruchu na Slovensku. Jeho poloha v samotnom srdci Slovenska mu dáva predpoklady na to stať sa aj dopravným a logistickým centrom. Industrial park Banská Bystrica, priemyselný park spravovaný mestskou obchodnou spoločnosťou MBB a. s., je ideálnym priestorom s komplexnou technickou infraštruktúrou pre to, aby do mesta a regiónu prilákal nových investorov, ktorí by zároveň priniesli nové pracovné príležitosti pre miestnych obyvateľov. Leží na dopravnom uzle cestných a železničných komunikácií a najbližšie letisko je vzdialené 15 km, čím sa medzinárodné dopravné trasy stávajú dostupnejšie. V súčasnosti tu sídlia slovenské i zahraničné spoločnosti, z oblasti stavebného, strojárkeho a farmaceutického priemyslu. Funkčnosť priemyselnej oblasti Banskej Bystrice dopĺňa tiež fakt, že tu sídlia všetky administratívne pobočky štátnych inštitúcií. A nechýbajú ani súkromné spoločnosti, ktoré sú nevyhnutné pre správny priebeh investície od jej samotného začiatku. Sídlia tu množstvo právnických, advokátskych, účtovných či poradenských kancelárií.

Z výrobných aktivít má v meste Banská Bystrica zastúpenie najmä strojársky priemysel, drevospracujúci priemysel, chemický a farmaceutický priemysel, stavebný priemysel a spoločnosti zaoberajúce sa informačnými technológiami.

Ekonomika mesta je vo veľkej miere v súčasnosti postavená aj na odvetviach služieb. V meste prekvitá obchod, a nielen obyvatelia mesta, ale aj jeho návštevníci môžu využiť príležitosti, ktoré im ponúkajú nákupné centrá, ako Europa Shopping Center, novovybudované nákupné centrum spojené s autobusovou stanicou Terminal Shopping Center, nákupné centrum SC Point, či množstvo menších prevádzok v centre mesta. Z ďalších majú zastúpenie spoločnosti poskytujúce telekomunikačné, bankové, poštové, či poisťovacie služby.

Na území mesta vyrastajú **moderné administratívne komplexy**, ktoré majú potenciál prilákať nových investorov, napríklad z oblasti IT sektora, ktorí by tu mohli nájsť vhodné priestory a teda tu vzniká potenciál na vytvorenie nových pracovných miest. V areáli bývalých leteckých opravovní v Radvani vznikol z bývalej administratívnej budovy nový moderný kancelársky komplex **R2N business center**, ktorý ponúka priestory pre menšie i väčšie firmy. Výhodou je blízkosť rýchlostnej cesty R1 a bezprostredná blízkosť centra mesta. Ďalší komplex, ktorý nesie názov **Interpolis Office Center**, vyrastá v blízkosti budovy mestského úradu a jeho výstavba by mala byť ukončená v roku 2021.

Na jeseň roku 2020 investor projektu **SLOVENKA2**, ktorý by mal vzniknúť v areáli bývalej textilnej továrne Slovenka na Striebornom námestí, doručil vedeniu Mesta Banská Bystrica spracovanú urbanistickú štúdiu. Tím architektov a urbanistov v nej zapracoval všetky úpravy projektu, ktoré počas odborných diskusií navrhli príslušné útvary mesta. Schválená urbanistická štúdia bude slúžiť ako podklad pre zmeny a doplnky platnej územno-plánovacej dokumentácie. Celé územie SLOVENKA2 je rozdelené na dve časti: 1. južné územie od Strieborného námestia približne do polovice pozemku na úrovni Stoličkovej ulice a 2. zvyšná severná časť, ktorá sa rozprestiera po oboch stranách potoka Bystrica. Zámerom investora je realizovať výstavbu projektu v niekoľkých etapách, so začiatkom v severnej časti územia. Pre obe časti sú aktuálne platné aj Územné plány zóny. Investor na jeseň 2020 opätovne sprístupnil pôvodne nevyužívaný areál verejnosti. Na začiatku septembra 2020 otvoril chodník, ktorý vedie od Strieborného námestia k ulici Cesta na amfiteáter. Osvetlený a udržiavaný chodník umožní pohodlný prechod študentom a zamestnancom Ekonomickej fakulty Univerzity Mateja Bela, či návštevníkom amfiteátra. V blízkosti chodníka bola v dočasnej kontajnerovej stavbe spustená

aj prevádzka bistra, ktorá oživila ponuku gastro služieb v tejto lokalite. Následne by na tomto mieste mali postupne vyrásť administratívne budovy, hotel, priestory pre obchod a služby, ale najmä bytové domy, čo vyplýva z predstavenej ideovej štúdie investora. Kompletné dokončenie urbanizácie areálu sa predpokladá do približne desiatich rokov. Transformáciou prejde aj banskobystričné Strieborné námestie, ktoré by sa z čisto tranzitného priestoru malo zmeniť na živé centrum spoločenského diania a zároveň atraktívnu vstupnú bránu nielen do novej štvrte, ale aj centra mesta. Potok Bystrica dostane vynovené nábrežie a celú štvrť prepoja zelené priestory a priechodné vnútrobloky. Zámerom investorov je realizovať v území napojenie cyklochodníka, čo by pomohlo vytvoreniu súvislej trasy po osi Hušták – Slovenka 2 až po Medený hámor, s možným pokračovaním na Laskomerskú dolinu a sídlisko Severná.

Životné prostredie

Oddelenie životného prostredia

Prenesený výkon štátnej správy - ochrana ovzdušia, ochrana prírody a krajiny, ochrana pred povodňami a úsek štátnej vodnej správy (malé vodné stavby) vykonáva v rámci mesta Banská Bystrica Oddelenie životného prostredia. Spolu so Stavebným úradom tvorí Spoločný stavebný úrad aj pre nasledovných 11 obcí: Dúbravica, Harmanec, Kynceľová, Malachov, Špania Dolina, Hrochoť, Horná Mičiná, Kordíky, Motyčky, Môlča, Tajov.

Mesto Banská Bystrica ako príslušný orgán štátnej správy vo veciach **ochrany ovzdušia**, podľa § 27, ods. 1, písm. c), zákona č. 137/2010 Z. z. o ovzduší v znení neskorších predpisov povoľuje stavbu a prevádzku tzv. malých zdrojov znečisťovania ovzdušia (ďalej len „MZZ“). V zmysle vyhlášky MŽP SR č. 410/2012 Z. z. ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o ovzduší, je takýmto zdrojom spravidla spaľovacie zariadenie s celkovým inštalovaným príkonom do 300 kW, resp. každé iné zariadenie, ktoré je v zmysle tohto predpisu kategorizované ako zdroj znečisťovania ovzdušia a svojimi parametrami nedosahuje atribúty stredného zdroja znečisťovania ovzdušia.

Najviac súhlasov na povolenie stavby a prevádzky MZZ býva vydaných v súvislosti s výstavbou alebo rekonštrukciou rodinných domov. Najväčšia početnosť sa tak viaže k lokalitám ako IBV Podlavice, Graniar, Slnčné stráne, Pršianska terasa, Suchý vrch, Rakytovce a IBV Moskovská. Každoročne rastie počet žiadostí individuálnych žiadateľov, ako majiteľov bytov v bytových domoch o doplnkové vykurovanie krbom, alebo individuálne vykurovanie bytu plynovým kotlom. Okrem novostavieb je tento trend najmä v starších bytových domoch s inštalovanými pôvodnými komínmi. V panelových bytových domoch sa takéto žiadosti takmer nevyskytujú. Celkovo bolo v roku 2020 vydaných 86 povolení na prevádzku MZZ a 97 povolení na ich stavbu.

Mesto Banská Bystrica ako príslušný orgán ochrany ovzdušia v zmysle zákona č. 401/1998 Z. z. o poplatkoch za znečisťovanie ovzdušia určuje každoročne v súlade so Všeobecne záväzným nariadením mesta Banská Bystrica, prevádzkovateľom tzv. poplatok za znečisťovanie ovzdušia. Prevádzkovateľ MZZ (právnická osoba, FO oprávnená na podnikanie) je povinný v zmysle citovaných predpisov vždy do 15. februára príslušného roku nahlásiť na mesto Banská Bystrica údaje o spotrebe palív a surovín, ktoré boli použité na prevádzku MZZ v roku predchádzajúcom. Na základe predložených údajov mesto určí poplatok za znečisťovanie ovzdušia. Poplatky aj uložené pokuty za nedodržanie termínu nahlasovacej povinnosti sú príjmom mesta. V roku 2020 mesto vydalo 249 rozhodnutí o poplatku za znečisťovanie ovzdušia. Celkový príjem na zaplatených poplatkoch bol vo výške 9 821 Eur.

Mesto Banská Bystrica v zmysle preneseného výkonu štátnej správy, na úseku **ochrany pred povodňami**, zabezpečuje činnosti ohľadom riešení a kompetencií daných v zákone o ochrane pred povodňami. Je spracovávaný a každoročne aktualizovaný povodňový plán záchranných prác mesta, v zmysle zákona č. 7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami. Mesto je účastné na povodňových prehliadkach na vodných tokoch pretekajúcich cez dané územie. V roku 2020 bolo vykonaných celkovo 8 takýchto prehliadok. Pracovníci sa zúčastňujú prejednávaniu priestupkov na úseku ochrany pred povodňami, uvedených v zákone. Z hľadiska nariadení a noriem sa hodnotia následky spôsobené povodňami, opatrenia vykonané na ochranu pred povodňami, náklady vynaložené na výkon záchranných prác a predkladá sa súhrnná správa o následkoch povodní, spôsobených škodách a o nákladoch na výkon záchranných prác. Celá uvedená agenda sa poskytuje Okresnému úradu Banská Bystrica. V roku 2020 bola zaznamenaná jedna povodňová situácia (14.10.2020), kedy sa vykonával

dohľad a zvýšený monitoring na všetkých vodných tokoch. Škody na území mesta Banská Bystrica zaznamenané neboli, výdavky na čistenie a spriechodnenie niektorých lokálne upchatých priepustov boli kryté v rámci bežných výdavkov na údržbu.

Mesto ďalej zabezpečuje preventívne povodňové prehliadky na vodných tokoch v správe mesta Banská Bystrica (organizácia stretnutia, vedenie prehliadky, zisťovanie na mieste, zápis, vyhodnotenie). V roku 2020 bolo vykonaných zo strany mesta 5 takýchto preventívnych prehliadok.

Pracovníci mesta sa podieľajú na riešení ďalších podnetov a sťažností v súvislosti s ochranou pred povodňami, napr. príprava a vedenie pracovných a kontrolných rokovaní, zisťovanie skutkového stavu a miestne šetrenie, vyhodnotenie a uloženie opatrení a pod.

Čo sa týka protipovodňovej ochrany, mesto Banská Bystrica bolo spolu s Bratislavou po roku 2000 zaradené do štátneho programu protipovodňovej ochrany na Slovensku. V realizácii je projekt s názvom „Banská Bystrica, ochrana intravilánu pred povodňami“, ktorého predmetom je vybudovanie protipovodňových ochranných línii v kombinácii s mobilným hradením na Hrone tak, aby bola zabezpečená ochrana mesta pred vodou s bezpečnostným prevýšením. V rámci stavby sú navrhované opatrenia aj na prítokoch Hrona pretekajúcich územím mesta a zabezpečenie existujúcich prítokov proti spätnému vzdutiu. Realizácia stavby protipovodňovej ochrany je zabezpečená prostredníctvom žiadosti o nenávratný finančný príspevok z Operačného programu Kvalita životného prostredia na roky 2016 – 2020, Prioritná os 2. Adaptácia na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy so zameraním na ochranu pred povodňami. Pre úplnú ochranu mesta pred povodňovými prítokmi Hrona je v súčasnosti navrhnutý investičný projekt s názvom „Banská Bystrica - Ochrana intravilánu pred povodňami“, ktorý spočíva vo vybudovaní objektov protipovodňovej ochrany mesta Banská Bystrica v rozsahu riečnych kilometrov (ďalej len „rkm“) Hrona 173,990 - 179,050 rkm. Projekt zastrešuje Slovenský vodohospodársky podnik, š. p. Banská Bystrica.

Mesto Banská Bystrica ako príslušný orgán z hľadiska **ochrany prírody a krajiny** dohliada v spolupráci so správcom zelene, príspevkovou organizáciou mesta Záhradnícke a rekreačné služby (ďalej „ZAaRES“), na stav drevín rastúcich mimo lesa na území mesta, a taktiež udeľuje povolenia (rozhodnutia) na výrub drevín. Najčastejšími dôvodmi pre udelenie povolenia na výrub drevín je ich zhoršený zdravotný stav, nevhodný rast v tesnej blízkosti fasád, tienenie, zabraňovanie prenikaniu svetla do okien budov (rodinných domov), ako aj s tým spojené zlé hygienické pomery v bytoch, domoch, triedach a pod. Častými dôvodmi podaných žiadostí býva tiež ohrozovanie prevádzkyschopnosti inžinierskych sietí, ohrozovanie bezpečnosti a zdravia občanov, ako aj nebezpečenstvo spôsobenia značnej škody na majetku. Vo veci výrubu drevín bolo v roku 2020 podaných 80 žiadostí, pričom súhlas v plnom rozsahu bol udelený v 54 prípadoch. Mesto v rozhodnutiach, v zmysle zákona o ochrane prírody a krajiny č. 543/2002, nariaďuje aj primeranú náhradnú výsadbu za vyrúbané dreviny na vopred určenom mieste, a to na náklady žiadateľa, z ktorej sa žiadateľ po výsadbe mestu vykazuje a mesto náhradné výsadby samostatne eviduje. Ide o výsadbu vhodných kultivarov, ktorá má aj estetickú funkciu v mestskom prostredí. V prípadoch, ak nemožno uložiť náhradnú výsadbu, mesto ako orgán ochrany prírody uloží finančnú náhradu do výšky spoločenskej hodnoty dreviny. Finančná náhrada je príjmom obce, na území ktorej sa výrub uskutočňuje a obec je povinná tieto príjmy použiť výlučne na úhradu nákladov spojených s:

- a) vypracovaním dokumentu starostlivosti o dreviny,
- b) vypracovaním dokumentu miestneho územného systému ekologickej stability,
- c) výsadbou najmä geograficky pôvodných a tradičných druhov drevín a starostlivosťou o dreviny rastúce na jej území,

- d) realizáciou opatrení súvisiacich s vytváraním prvkov miestneho územného systému ekologickej stability podľa schváleného dokumentu miestneho územného systému ekologickej stability,
- e) budovaním prvkov zelenej infraštruktúry, ako sú zelené parky, zelené strechy alebo ekodukty,
- f) realizáciou opatrení na zabezpečenie starostlivosti o chránené územia a chránené stromy podľa programov starostlivosti o chránené územia a chránené stromy,
- g) realizáciou iných opatrení vykonávaných na účely ochrany prírody a krajiny v odôvodnených prípadoch na základe súhlasného stanoviska ministerstva.

Mesto samostatne eviduje nielen náhradné výsadby, ale aj finančné náhrady za vyrúbané dreviny, pričom príjem z finančných náhrad za rok 2020 bol vo výške 30 790,19 Eur.

Mesto Banská Bystrica v prenesenom výkone pôsobnosti na úseku **štátnej vodnej správy** vydáva, v zmysle § 21 ods. 1 písm. b) bod 1 a § 26 ods. 1, 2, 3, 4 zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „*zákon o vodách*“) rozhodnutia a stanoviská. Formou rozhodnutia bolo v roku 2020 vydaných 10 povolení na odber podzemných vôd, v spojení so stavebným povolením vodnej stavby domovej studne. Ďalej bolo v zmysle § 28 zákona o vodách vydaných 132 vyjadrení, či je predpokladaná stavba, alebo zmena stavby možná z hľadiska ochrany vodných pomerov a za akých podmienok ju možno uskutočniť a užívať. Takisto boli preverované rôzne podnety od občanov mesta a prislúchajúcich obcí v oblasti znečisťovania životného prostredia na úseku vodného hospodárstva. Mesto Banská Bystrica vykonalo 13 kontrol nakladania s odpadovými vodami z domácnosti, kde zákon o vodách (§ 36 ods. 4) ukladá povinnosť vlastníkom nehnuteľností preukázať doklad o vývoze žumpy, alebo iný primeraný spôsob nakladania s odpadovými vodami. Mesto vo svojej kompetencii danej zákonom preveruje vodné stavby - domové studne, ktoré nemali vydané príslušné povolenia. Tu častokrát mesto Banská Bystrica začína konanie z vlastného podnetu - o dodatočnom povolení vodnej stavby.

Mesto Banská Bystrica tiež vypracováva stanoviská k predloženým zámerom činností v zmysle zákona č. 24/2006 Z. z. o **posudzovaní vplyvov na životné prostredie (EIA)** a o zmene a doplnení niektorých zákonov a zabezpečuje informovanosť verejnosti o predkladaných zámeroch činností v meste a sprístupnenie predložených zámerov činností verejnosti s možnosťou sa k nim vyjadriť. V roku 2020 sa mesto v oblasti vplyvov na životné prostredie vyjadrilo v 8 prípadoch.

V zmysle vyhlášky Ministerstva životného prostredia č. 450/2019 Z. z. – podmienky a spôsoby odstraňovania invázných nepôvodných druhov rastlín a živočíchov sa mesto prostredníctvom oddelenia životného prostredia (nad rámec preneseného výkonu štátnej správy) angažuje v procese **eliminácie invázných rastlín**. V zmysle vydanej vyhlášky mesto vykonáva osvetu ohľadom zneškodňovania, ako aj proces spoznávania, týchto rastlín. Do všetkých informačných tabúlí na území mesta distribuuje fotodokumentáciu vybraných druhov, oznámenie resp. metodické usmernenie o likvidácii týchto druhov. Ohľadom výskytu invázných rastlín na pozemkoch, ktoré nie sú v správe ZAaRES, sú subjektom zasielané výzvy o odstránení inváznej flóry. Mesto o invázných rastlinách trvale oboznamuje verejnosť aj príspevkami v médiách a v Radničných novinách.

Informácia o vplyve činnosti Mesta na životné prostredie

Mesto Banská Bystrica svojou činnosťou ovplyvňuje aj životné prostredie, pričom záujmom je, aby jeho aktivity prebiehali s ohľadom na životné prostredie a smerovali k jeho ochrane.

V roku 2020 Mesto Banská Bystrica ako vlastník a správca realizovalo **rekonštrukciu a modernizáciu časti verejného osvetlenia** vo vybraných lokalitách mesta. Rekonštrukcia bola zameraná hlavne na lokality Uhlisko a Fončorda. V lokalite Uhlisko bolo vymenených 281 starých sodíkových svietidiel za nové svietidlá s LED technológiou a bolo vymenených 276 existujúcich stožiarov za nové stožiare v oceľovom prevedení s povrchovou úpravou pozink, kompletne vybavené elektrovýzbrojou a primeranými dĺžkami výložníkov. Taktiež boli vymenené 3 km zemných káblových vedení, ktoré boli v zlom technickom stave, prípadne s obmedzenou funkčnosťou (prerušený jeden z fázových vodičov). V lokalite Fončorda bola realizovaná výmena 679 ks starých sodíkových svietidiel za svietidlá s LED technológiou. V rámci rekonštrukcie bola realizovaná aj výmena rozvádzačov verejného osvetlenia na území mesta v počte 37 ks, ktoré obsahujú už systém regulácie a zberu dát a bolo vybudované špeciálne osvetlenie na 8 priechodoch pre chodcov. Realizáciou rekonštrukcie a modernizácie verejného osvetlenia mesto dosiahlo zvýšenie efektívnosti prevádzky verejného osvetlenia, zníženie energetických nárokov, optimalizáciu osvetľovacej sústavy a v neposlednom rade zníženie enviromentálneho zaťaženia (uhlíková stopa CO₂).

Mesto realizuje resp. sa podieľa na **informačných kampaniach a osvetovej činnosti v oblasti obehového hospodárstva**, čím sa dlhodobo usiluje o aktívne uplatňovanie environmentálnej politiky v danej oblasti. Základom týchto princípov je informovanosť verejnosti prostredníctvom:

- a) Radničných novín na báze pravidelnosti, ktoré sú v náklade 34 000 ks 1 × mesačne distribuované do každej domácnosti v meste,
- b) brožúry „Kam s komunálnym odpadom v Banskej Bystrici?“ obsahujúcej podrobnosti o nakladaní s komunálnymi odpadmi v meste, ktorá bola distribuovaná do každej domácnosti v meste (náklad 34 000 ks/1 rok)
- c) prostredníctvom tlačových správ,
- d) prostredníctvom informácií umiestnených na zberových nádobách,
- e) reportáže v TV
- f) a iné.

V roku 2020 v spolupráci s kanceláriou primátora mesta boli spracované videá s tematikou odpadového hospodárstva so zameraním na správne triedenie odpadov, ktoré boli uverejnené na sociálnych sieťach.

Z dôvodu zmeny legislatívy prebehla **príprava zberu biologicky rozložiteľných kuchynských odpadov z domácností**. Náklady spojené so zavedením zberu kuchynského biologicky rozložiteľného odpadu predstavujú ročne cca 200 000 Eur, ktoré sú hradené z poplatku za komunálny odpad.

V roku 2020 bola zahájená **prípravná činnosť budovania stojísk polopodzemných kontajnerov** s predpokladom začiatku realizácie v roku 2021 a nasledovných rokoch. K uvedenej činnosti sa pristúpilo za účelom zefektívnenia a estetizácie nakladania s komunálnym odpadom a triedenými zložkami odpadov na území mesta Banská Bystrica.

Mesto Banská Bystrica pokračovalo aj v roku 2020 v **zbere drobného elektroodpadu a batérií prostredníctvom špecializovaných kontajnerov**, a to v spolupráci s organizáciou zodpovednosti výrobcov ASEKOL SK. Na území mesta sú umiestnené červeno-biele kontajnery, ktoré slúžia na zber

malých elektrospotrebičov, ako sú napr. fény, mixéry, mobilné telefóny, ale i na zber batérií a akumulátorov. Taktiež pokračoval **triedený zber textilu a odevov** prostredníctvom špeciálnych kontajnerov. Pokračoval **zber komunálnych odpadov** za podmienok splnenia noriem v systéme manažérstva ISO 9001 a ISO 14 001, čo znamená:

- nádoby na zber odpadu s legislatívne požadovanou farebnosťou a s umiestnením informačných nálepiek,
- pravidelné dočisťovanie a dezinfekcia kontajnerov na BRO,
- emisná úroveň zberovej techniky Euro 5 a viac.

Mesto Banská Bystrica v roku 2020 taktiež realizovalo tzv. „**projekty zelenej infraštruktúry**“:

- **Dokument starostlivosti o dreviny - rok 2020 prípravná fáza** - aktualizácia a doplnenie Dokumentu starostlivosti o dreviny mesta Banská Bystrica (DSoD). Pôjde o priebežnú aktualizáciu Dokumentu starostlivosti o dreviny mesta Banská Bystrica, ktorej výstupy budú slúžiť zároveň aj ako jeden z mapových podkladov pri navrhovaní riešenia zelených oáz a zelených projektov v našom meste.
- **Zelené oázy** - plán revitalizácie verejných priestorov pre vytypované lokality: 1. Mládežnícka – Družby – Okružná, 2. Podháj, 3. Magurská – Krivánska – Jelšovský hájik, 4. Bernoláková – Radvanská, 5. Severná, 6. Vansovej, 7. Gaštanová – Lipová – Limbová – Povstalecká. Bol navrhnutý a pripravený dotazník – verejný prieskum, kde sa bude môcť verejnosť vyjadriť k daným lokalitám. Finančné zdroje: európske štrukturálne a investičné fondy.
- **Zelené projekty** : V roku 2020 vznikol návrh revitalizácie verejných mestských a prírodných krajinných priestorov: Námestie Slobody, Národná Ulica, Park pri Kaštieli Radvanských. Bola uskutočnená príprava návrhov s účelom revitalizácie Námestia slobody v centrálnej časti mesta. Od roku 2020 sa pokračuje na ostatných dvoch projektoch – Národná ulica a Park pri Kaštieli Radvanských. Financovanie: európske štrukturálne a investičné fondy
- **Protipovodňová ochrana intravilánu mesta Banská Bystrica** – plánovaná doplnková výsadba protipovodňovej ochrany. Cieľom bude vypracovanie štúdie a následná realizácia sadových úprav na štyroch vytypovaných lokalitách v nadväznosti na protipovodňový múr a navrhovanú promenádu trasu.
- **Zelený projekt „Zelený EYOF“** - Cieľom by mala byť revitalizácia vybraných zelených plôch ako súčasť širšieho konceptu a stratégie udržateľnosti k podujatiu EYOF 2022 Banská Bystrica. Cieľom projektu - vytypovanie cca 19 plôch určených pre revitalizáciu mestskej zelene v spolupráci s dobrovoľníkmi (ide hlavne o výsadby drevín a trvalkových záhonov).
- **Zelený projekt** - pripravovaná projektová spolupráca Mesta Banská Bystrica s Nadáciou Ekopolis a spoločnosťou Veolia.
- **Zelený projekt - Relax zóna Tajovka** – prípravná fáza oddychovej zóny pre cyklistov. Započatie návrhu pre revitalizáciu verejného priestoru - návrh, realizácia sadových úprav a prvkov drobnej architektúry.
- **Revitalizácia mestského parku** - Mestský park - podaná žiadosť na IROP, v riešení stavebné povolenia
- **Reakcia na zmenu klímy mesta Banská Bystrica** - príprava projektu, projektovej dokumentácie
- **Obnova zelene na sídliskách (prostredníctvom príspevkovej organizácie ZAaRES):**
 - Obnova a revitalizácia porastov na sídlisku Sásová 240 m², dosadba drevín, kríkov, letničiek.
 - Obnova zdevastovaných trávnikov na sídlisku Radvaň – výsadba kvetinovej a kríkovej flóry na 180 m².
 - Doplnenie stromoradií – v centre mesta, na Bakosovej ulici, Skuteckého ulici, Hornej ulici – doplnených 35 ks okrasných drevín. Na ulici Trieda SNP doplnených 10 ks nových okrasných drevín.

- **Dobudovanie závlahových systémov** - Závlahové systémy boli dobudované na súbehu ulíc Horná a Československej armády v Banskej Bystrici na ploche 520 m², pričom sa jedná o podzemné potrubie a výsuvné dýzy. Systém je plne automatizovaný, s nastaviteľnou dobou zavlažovania v troch nezávislých okruhoch. Prietok alebo závlahová dávka je 13 m³ za hodinu pre šesť sekcií.
- **Cyklistický chodník ESC – Podlavice, Banská Bystrica** - finalizácia. V prospech environmentálne priaznivejších módov dopravy a zvýšenia podielu využívania cyklistickej dopravy, vytvorenie pozitívneho environmentálneho efektu v podobe zníženia miery znečistenia ovzdušia, hluku a vibrácií.

Mesto sa taktiež usiluje o **implementáciu adaptačných opatrení**. V roku 2020 bol vytvorený plán a prebehli prípravné práce na projektoch:

- Vnútroblok Sitnianska I. a II. etapa, financované z IROP
- Vnútroblok Tulská, financované z IROP.

Odpadové hospodárstvo

Úlohou obce v danej oblasti je zabezpečenie údržby a správy verejných priestranstiev, zabezpečenie verejnoprospešných služieb, najmä nakladanie s komunálnym odpadom a drobným stavebným odpadom, udržiavanie čistoty v obci, správa a údržba verejnej zelene. Fungovanie oddelenia v roku 2020 do značnej miery ovplyvnila pandémia COVID-19 na každom jednom úseku, ktorý Oddelenie odpadového hospodárstva a údržby verejných priestranstiev zabezpečuje.

Mesto Banská Bystrica vykonáva činnosť nakladania s komunálnymi odpadmi a drobnými stavebnými odpadmi (ďalej „DSO“), ktoré vznikli na jeho území v zmysle príslušných ustanovení zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov. V zmysle zákona je mesto povinné najmä zabezpečiť systém zberu komunálnych odpadov, a to pre všetky jeho zložky, t. j. zmesový komunálny odpad, objemný odpad, triedený zber odpadov pre papier, plasty, sklo, viacvrstvové kombinované materiály na báze lepenky, tzv. tetrapaky, a kovy, triedený zber biologicky rozložiteľných odpadov, zber nebezpečných odpadov, DSO a taktiež i prevádzku zberného dvora. V kompetencii mesta je dlhoročne taktiež povinnosť odstraňovať komunálny odpad a DSO umiestnený na pozemku v rozpore so zákonom o odpadoch, tzv. čierne skládky.

Základné údaje o množstvách komunálnych odpadov a DSO vyzbieraných na území mesta v r. 2020 a iné nefinančné ukazovatele

V roku 2020 bolo v meste vyzbieraných spoločne prostredníctvom systému zberu zavedeného mestom a prostredníctvom zberní a výkupní súkromných osôb spoločne **43 785,81 ton komunálnych odpadov a DSO**, čo predstavuje pri 75 727 obyvateľoch až 578,205 kg odpadov na jedného obyvateľa za rok.

V rámci priamo zavedeného systému zberu komunálnych odpadov a DSO mestom na jeho území, t. j. najmä prostredníctvom nádob a kontajnerov rôznych objemov, vriec, zberného dvora a mobilných zberov sa v roku 2020 vyzbieralo **spolu 30 422,82 ton komunálnych odpadov a DSO**. Z uvedeného množstva tvoril 16 849,17 ton zmesový komunálny odpad, z ktorého obyvatelia vyprodukovali 14 687,99 ton, a prevádzky podnikateľských a právnických subjektov vyprodukovali 2 732,34 ton. V rámci triedeného zberu skla, plastov, papiera, kovov, viacvrstvových kombinovaných materiálov na báze lepenky, tzv. tetrapakov, dreva, textilu a odevov bolo prostredníctvom nádob/kontajnerov a zberného dvora vyzbieraných 3 566,95 ton vytriedených komunálnych odpadov, čo je o vyše 500 ton

viac ako v roku 2019. K tomuto množstvu triedených odpadov môžeme prirábať 5 853,23 ton biologicky rozložiteľných odpadov triedene vyzbieraných od obyvateľov mesta a z údržby mestskej verejnej zelene organizáciou ZAaRES. Nebezpečných odpadov, elektroodpadov a pod. bolo od obyvateľov vyzbieraných vyše 145 ton.

Množstvo komunálnych odpadov a DSO (v tonách) vyzbieraných na území mesta Banská Bystrica v r. 2016-2020 systémom zberu zabezpečeným Mestom Banská Bystrica (okrem množstiev odpadov vyzbieraných mobilnými výkupcami a v súkromných zberniciach a výkupniach odpadov)					
	r. 2016	r. 2017	r. 2018	r. 2019	r. 2020
objemný odpad	2316,4	2491,17	2590,46	2870,27	2732,34
zmesový komunálny odpad	17688,12	17650	17934,924	17637,58	16849,17
drobný stavebný odpad - R	812	552,57	581,77	519,81	638,27
drobný stavebný odpad- D	0	375	0	0	0
odpad z čistenia ulíc	65,04	117,13	38,69	210,94	7,73
papier a lepenka	758,273	750,95	820,826	845,5	968,11
papier a lepenka - mobilný výkup	1170,835	1389,39	1402,299	763,094	628,638
sklo	894,67	991,47	956,516	1000,03	998,45
plasty	185,6	263,66	248,58	536,72	992,23
kovy + obaly z kovu	112,03	128,67	120,92	125,48	194,11
VKM – tzv. tetrapaky			1,126	2,54	4,35
biologicky rozložiteľný odpad – z domácností a z údržby zelene	4298,01	4289,34	5278,37	5138,41	5853,23
textil a odevy	122,24	152,26	72,89	180,82	147,18
drevo	389,53	362,11	284,83	365,97	262,52
nebezpečné odpady + elektroodpad (zberný dvor, stacionárne kontajnery, jedlé oleje)	80,527	95,865	130,329	150,52	146,493
SPOLU	28893,275	29609,585	30462,53	30347,684	30422,82
Kg. na 1 obyv./ rok (bez zberní a výkupcov)	376,09	386,35	398,53	398,54	401,743
Počet obyvateľov	76826	76639	76438	76147	75727
Percento vytriedeného odpadu- bez hodnotenia DSO a zberní a výkupní:	28,76%	29,78%	31,31%	31,25%	34,26%

Oznámené množstvo komunálnych odpadov (v tonách) vyzbieraných mobilnými výkupcami a v súkromných zberniach a výkupniach odpadov v r. 2016 až 2020					
Rok	r. 2016	r. 2017	r. 2018	r. 2019	r. 2020
papier - mobilný výkup	1170,835	1389,39	1402,299	763,094	628,638
kovy- výkupne	6511,233	4501,1537	9637,9766	7457,9687	8257,975
Ostatné odpady (aj papier) - výkupne	401,909	1759,0982	6844,8824	7499,8094	5105,009
SPOLU	8083,977	7649,6419	17885,158	15720,872	13991,62

Prostredníctvom zberní a výkupní triedených komunálnych odpadov súkromných subjektov a mobilných výkupcov papiera bolo vyzbieraných spoločne 13 991,62 ton komunálnych odpadov, z toho najmä kovov o množstve až 8 257,975 ton. Mobilní výkupcovia papiera vyzbierali spoločne 628,638 ton papiera.

Miera vytriedenia komunálnych odpadov vypočítaná podľa metodiky stanovenej v zákone č. 329/2018 Z. z. o poplatkoch za uloženie odpadov a o zmene a doplnení zákona č. 587/2004 Z. z. o Environmentálnom fonde a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z. n. p. bola pri zahrnutí všetkých množstiev vyzbieraných komunálnych odpadov a DSO prostredníctvom systému zberu zavedenému mestom a prostredníctvom zberní a výkupní súkromných osôb (spoločne 43 785,80531 ton komunálnych odpadov a DSO) **predstavovala za rok 2020 hodnotu 53,63 %**.

Mesto Banská Bystrica zabezpečilo všetky opatrenia ohľadom nakladania s odpadmi v zmysle legislatívy - odstraňovanie nelegálnych skládok komunálnych odpadov a DSO a znečistenia verejného priestranstva komunálnym odpadom, a to zmluvnými spoločnosťami a verejnoprospešnými pracovníkmi. Odstránených bolo vyše 15 ks väčších skládok odpadov. Zároveň v priebehu roka sú priebežne odstraňované malé uloženia odpadov prostredníctvom verejnoprospešných pracovníkov. Ročne zaplnia niekoľko tisíc 110-litrových vriec.

Vzhľadom na vznik celosvetovej pandemickej situácie so šírením ochorenia COVID-19 na jar roku 2020 a s tým súvisiacimi prijatými opatreniami, ako obmedzenie pohybu a činnosti osôb, zákazom vychádzania a podobne, bola tradičná celomestská akcia čistenia verejných priestranstiev mesta obyvateľmi **"Za krajšie mesto"** operatívne **zrušená**. Uvedená pandemická situácia sa odrazila aj v poklese množstva komunálneho odpadu, najmä z dôvodu zavretia prevádzok reštaurácií, obchodov, kín, divadiel, športovísk. Naopak bol zaznamenaný nárast triedených odpadov, najmä papiera a kartónov, z dôvodu širšieho využitia internetových obchodov a rozvozu tovarov.

Uskutočnené rozvojové akcie v roku 2020

V roku 2020 sa zahájila prípravná činnosť budovania stojísk polopodzemných kontajnerov s predpokladom začiatku realizácie v roku 2021 a v nasledovných rokoch. Taktiež z dôvodu zmeny legislatívy prebehla príprava zberu biologicky rozložiteľných kuchynských odpadov z domácností s jeho zavedením od 1.1.2021.

Plánované rozvojové aktivity na nasledujúce roky

Na nasledujúce roky plánujeme riešiť nevyhovujúce stojiská kontajnerov formou polopodzemných kontajnerov, resp. „prístreškov“ a taktiež sa vysporiadať s novými legislatívnymi povinnosťami na úseku nakladania s komunálnym odpadom.

Detské ihriská, pieskoviská, mobiliár

Úlohou obce je vytvárať a udržiavať zdravé podmienky a zdravý spôsob života obyvateľov obce, čomu napomáha aj budovanie voľnočasových zariadení, ako sú detské ihriská, pieskoviská a mestský mobiliár tak, aby boli dostupné čo najširšej verejnosti.

Mestské detské ihriská predstavujú možnosť zmysluplného trávenia voľného času detí všetkých vekových kategórií a nepochybne plnia aj významnú výchovnú a socializačnú funkciu. Rovnako sú dôležité aj z hľadiska nadobúdania nových zručností a osobnostného rozvoja detí. Údržba, rekonštrukcia a starostlivosť o existujúce mestské detské ihriská, ako aj budovanie nových detských ihrísk, je jednou z významných priorít mesta.

Detské ihriská predstavujú verejný priestor, na ktorý sú kladené vysoké nároky. Inak sa na ne pozerajú deti a ich rodičia, iné požiadavky majú prevádzkovatelia, samosprávy a samostatnou kategóriou sú normy, ktoré musia spĺňať. Spoločným menovateľom je však bezpečnosť, ktorá je prioritou. Naším cieľom je zvýšenie kultúrnosti, bezpečnosti a bezbariérovosti funkčných ihrísk, údržba, rekonštrukcia a starostlivosť o existujúce mestské detské ihriská, ako aj budovanie nových detských ihrísk tak, aby deťom a ich rodičom prinášali radosť a dobrý pocit pri aktívnom trávení voľného času.

Pandémia COVID-19 sa v roku 2020 prejavila aj na prevádzke detských ihrísk a pieskovísk na území mesta. Z uvedeného dôvodu boli tieto zariadenia určitú dobu mimo prevádzky.

Základné údaje - Detské ihriská a mobiliár v meste

	Rok 2020
Vymenené časti mobiliáru	510 ks
Nové lavičky	14 ks
Vymenené herné prvky na detských ihriskách resp. ich súčasti	26 ks
Objem vymeneného piesku	24 m ³

Priority, ktorými sa Mesto Banská Bystrica riadi:

- dostupnosť zariadení a ich bezpečné užívanie,
- dodržiavanie platnej legislatívy pri budovaní a údržbe voľnočasových zariadení,
- odstraňovanie nevyhovujúcich prvkov a ich výmena za nové, spĺňajúce platnú legislatívu,
- centralizácia detských ihrísk,
- odstraňovanie nedostatkov zistených kontrolnou činnosťou,
- budovanie inkluzívnych detských ihrísk a dopĺňanie inkluzívnych detských prvkov v rámci už existujúcich detských ihrísk - prispôsobenie detských ihrísk deťom so všetkými úrovňami telesných a mentálnych schopností.

Významné projekty a investície v roku 2020

- Rekonštrukcia detských ihrísk na verejných priestranstvách v roku 2020: Jegorovova, Golianova, Mičinská cesta,
- rekonštrukcia detských ihrísk v materských školách v roku 2020: MŠ Magurská 14, MŠ Horná 22, MŠ Buková 22, MŠ 9. Mája 26 a MŠ Radvanská 26,
- výmena nenormovaných nebezpečných herných prvkov: detské ihrisko Magurská 65 a detské ihrisko Oremburská 1-3 (osadenie kolotočov), MŠ Sásovská cesta 21 a MŠ Horná 22,
- osadenie herného prvku - detský domček MŠ Jakubská cesta 77,
- komplexná starostlivosť o existujúce detské ihriská na verejných priestranstvách,
- komplexná starostlivosť o existujúce detské ihriská v materských školách,

- osadenie nových prenosných lavičiek na Bakosovej ulici,
- športové a detské ihrisko na Mládežníckej ul. – vnútroblok.

Plánované aktivity v roku 2021:

- Vybudovanie detského ihriska vnútroblok Sitnianska,
- osadenie lavičiek popri promenádnych chodníkoch v rámci projektu protipovodňovej ochrany,
- detské ihrisko Slnecná 13,
- doplnenie lavičiek na Námestí SNP, v Dolnej ulici, v Parku pod Pamätníkom, na Radnici,
- výroba a dodávka prenosných lavičiek do materských škôl,
- Radvanská komunitná záhrada – zabezpečenie lavičiek pre potreby projektu,
- MŠ Tatranská – zriadenie nového pieskoviska,
- údržba existujúcich detských ihrísk na verejných priestranstvách,
- údržba existujúcich detských ihrísk v materských školách v zriaďovateľskej pôsobnosti Mesta Banská Bystrica.

Správa a údržba verejnej zelene, deratizácia

Zabezpečenie správy a údržby verejnej zelene v obci

V zmysle zákona č. 369/1992 Zb. o obecnom zriadení Mesto Banská Bystrica zabezpečuje na udržanie zdravých životných podmienok údržbu verejných priestranstiev v rámci zelene. Mesto túto činnosť zabezpečuje prostredníctvom príspevkovej organizácie Záhradnícke a rekreačné služby, ktorá spočíva hlavne v starostlivosti o trávniky, kvetinovej výsadbe, náhradnej výsadbe a ošetrovaní drevín.

Trávnaté plochy na území mesta sú vo výmere cca 220 ha, ktoré podľa stupňa dôležitosti sú kosené 2 až 8 krát v priebehu sezóny. V roku 2020 boli trávnaté plochy pokosené priemerne 2,9 krát, čo znamená, že spolu bolo kosených 7 266 840 m². V plochách sú zarátané aj plochy zelene v materských škôlkach a mestských cintorínoch. V rámci údržby zelených plôch bola vykonávaná likvidácia invázných rastlín. Táto činnosť vyplýva mestu zo zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny. Náročnosť údržby trávnatých plôch zvyšuje profil terénu, keď veľká časť je na svahoch. Tento problém je hlavne v Sásovej, na Fončorde a čiastočne aj v Radvani. V rámci údržby trávnatých plôch sa vykonáva kosenie výbehov pre psov v Sásovej a v Podlaviciach, oddychovo-rekreačných zón v Sásavskej doline, Laskomerskej doline a pri Medokýši na Štiavničkách.

K údržbe drevín radíme tiež orezávanie živých plotov, ktoré boli upravené v celkovej výmere 62 738 m². Okrem toho boli upravované rezom najmä tie kroviny, ktoré obmedzovali priechodnosť ciest a chodníkov, alebo v obytných zónach poškodzovali opláštenie bytových domov. Súčasťou je úprava korún stromov, ktoré lemujú chodníky na sídliskách, dotvárajú vzhľad námestia a takisto zelené plochy v meste. Vyrúbaných bolo 102 stromov.

Významnú časť tvorí kvetinová výzdoba, ktorá skrášľuje námestia, križovatky, kruhové objazdy a parky. Na kvetinovú výzdobu bolo použitých 188 567 sadeníc rôznych druhov kvetín. Najnáročnejšie na údržbu sú záhony na námestí SNP, v Národnej ulici a na križovatke a v parčíku pred poliklinikou.

Mesto, tak ako každoročne, aj v roku 2020 zabezpečovalo jarnú a jesennú deratizáciu verejných priestranstiev. Väčšinou išlo o stredný a začínajúci výskyt, ale boli miesta aj s veľkým výskytom hlodavcov. Deratizáciu vykonávala špecializovaná firma pod dohľadom zástupcu RÚVZ a ďalšieho odborníka vo veci výskytu a likvidácie škodcov.

Spoločenské zvieratá

Úlohou obce v danej oblasti je ochrana obyvateľov mesta pred možným napadnutím zo strany voľne sa pohybujúcich spoločenských zvierat rovnako ako aj ochrana opustených zvierat. Za týmto účelom bola v roku 2004 zriadená prevádzka Karanténnej stanice pre spoločenské zvieratá so sídlom vo Zvolene, ktorej poslaním je poskytnúť dočasné prístrešie a starostlivosť zabehnutým, túlavým a opusteným spoločenským zvieratám - psom a mačkám. Karanténna stanica slúži pre potreby miest Banská Bystrica a Zvolen a je pod kontrolou Regionálnej veterinárnej a potravinovej správy Zvolen.

Nefinančné ukazovatele

Karanténna stanica pre spoločenské zvieratá sa nachádza na adrese Unionka 17 Zvolen, má kapacitu 60 voliér. Zmluvu o umiestnení odchytených túlavých zvierat má Mesto Banská Bystrica aj s obcou Kováčová.

Počty odchytených a adoptovaných spoločenských zvierat v roku 2020				
	Banská Bystrica	Zvolen	Kováčová	SPOLU
Počet odchytených psov	29	29	1	59
Počet adoptovaných psov	76			
Počet odchytených mačiek	0	9	0	9
Počet adoptovaných mačiek	3			

Počet adopcií ovplyvnilo aj uzatvorenie karanténnej stanice pre verejnosť počas pandémie COVID-19.

Pokiaľ to pandemická situácia dovoľila, v karanténnej stanici boli pre občanov poskytované exkurzie pre materské školy, základné školy a vysoké školy, a taktiež možnosť vychádzok so zverenými psami v okolí karanténnej stanice pre dobrovoľníkov. Karanténna stanica poskytuje bezplatné odborné konzultácie v kynologickej problematike v zmysle platnej legislatívy pre občanov. V spolupráci so štátnou ochranou prírody a Regionálnou veterinárnou a potravinovou správou BB, ZV usmerňuje občanov v prípade podozrenia na týranie zvierat (ako postupovať, ako a kam podať podnet a pod.). Poskytuje dočasné ustajnenie týraným zvieratám odňatých nezodpovedným majiteľom inšpektorom na ochranu zvierat z Regionálnej veterinárnej a potravinovej správy. Prioritou je pokračovať v nastavenom trende zvyšovať podiel adopcií v zariadení.

Propagácia zariadenia prebieha prostredníctvom Radničných novín, kde sú uverejňované fotografie zvierat určených na adopciu, taktiež prostredníctvom vlastnej webovej stránky www.kszv.sk, kde sú uverejňované informácie o zariadení a prostredníctvom sociálnych sietí.

Občania môžu pomôcť zvieratám v zariadení tým, že prinesú do zariadenia použité deky, plachty a osušky podľa dohody so zamestnancom. V roku 2020 karanténna stanica obdržala od občanov granulované krmivo pre ustajnené zvieratá v objeme cca 6 000 kg na rok.

Uskutočnené akcie v roku 2020:

V roku 2020 v tomto zariadení prebehlo:

- zakúpenie kalového čerpadla,
- oprava dier vo voliérach – svojpomocne,
- osadenie nových bráničiek do voliér v sekciách A, B a C.

Plánované investície v roku 2021:

- oprava elektro-rozvodov v prevádzkovej budove,
- výmena okien a dverí v prevádzkovej budove.

Menšie obecné služby - aktivačné práce

Úlohou obce je zabezpečenie čistoty verejných priestranstiev formou menších obecných služieb, ktoré Mesto vykonáva prostredníctvom aktivačných pracovníkov a odsúdených v rámci trestu povinnej práce. Činnosti sa vykonávajú na základe dohôd a zmlúv uzatvorených medzi Mestom BB a ÚPSVaR v BB, resp. Okresným súdom v Banskej Bystrici. Počty aktivačných pracovníkov sa počas kalendárneho roka neustále menili. Ich pracoviskom sú zariadenia v zriaďovateľskej pôsobnosti Mesta, MsÚ v BB a časť pracovníkov je umiestnená v teréne, kde zabezpečujú hlavne poriadok a odstraňovanie malých „čiernych skládok“ na verejných priestranstvách.

V roku 2020 bolo aktivovaných cez ÚPSVaR v BB celkovo 75 aktivačných pracovníkov (§ 10, § 52 a § 12 zákona o službách zamestnanosti, resp. zákona o pomoci v hmotnej núdzi). Ale keďže v roku 2020 bol na území celého Slovenska zavedený z dôvodu pandémie COVID-19 lockdown, aktivačná činnosť bola obmedzená a vykonávala sa v nevyhnutných prípadoch, a to v počte 15 aktivačných pracovníkov (§ 12) a bola dobrovoľná. Túto činnosť vykonávali aktivační pracovníci priamo na ulici zberom odpadkov na verejných priestranstvách za dodržania prísnych protipandemických opatrení (prekrytie horných dýchacích ciest rúškom, použitie dezinfekcie). Celkovo 4 aktivační pracovníci (§ 52) vykonávali priamo v budove Mestského úradu, na Oddelení daní a poplatkov, administratívnu činnosť. Aktivačná činnosť podľa § 10 zákona o službách zamestnanosti bola úplne zastavená, a z toho dôvodu chýbalo minimálne 30 aktivačných pracovníkov na čistenie mesta od komunálneho odpadu na verejných priestranstvách. Pre aktivačných pracovníkov zabezpečilo Mesto pracovné náradie, ochranné pracovné prostriedky a plastové vrecia tak, ako to vykonávalo aj v minulosti.

V roku 2020 si cez Okresný súd Banská Bystrica trest povinnej práce nevykonávala žiadna osoba.

Prostredníctvom využitia aktivačných prác je pre rok 2021 cieľom:

- podpora udržiavania pracovných návykov uchádzačov o zamestnanie formou menších obecných služieb najmä v rómskych osadách na Cementárenskej ulici a v Podlaviciach,
- zlepšenie tvorby a ochrany, udržiavanie a zlepšovanie životného prostredia obyvateľov mesta,
- pomoc pri mimoriadnych udalostiach a odstraňovaní ich následkov,
- hrabanie, drobné stavebné práce na majetku mesta, zber drobného komunálneho odpadu, udržiavanie poriadku na stojiskách nádob na komunálny odpad, príprava nadrozmerného odpadu na odvoz a pod.

Investičná a rozvojová činnosť mesta

Odbor rozvojových aktivít mesta Banská Bystrica zabezpečuje úlohy v investičnej činnosti, organizuje a riadi projektové práce a činnosti. Spolupracuje pri príprave koncepcií a projektových zámerov mesta s organizačnými útvarmi MsÚ a s externými partnermi projektov. Tvorí koncepcie, riadi a koordinuje činnosť oddelení organizačne začlenených do odboru s cieľom podpory rozvojových aktivít mesta. Člení sa na:

- Oddelenie investičnej výstavby a riadenia projektov,
- Oddelenie verejného obstarávania a nákupu.

V rámci **Oddelenia investičnej výstavby a riadenia projektov** (ORA IP) pripravuje aktualizáciu a vyhodnotenie plnenia Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta (PHSR), zároveň zabezpečuje súlad PHSR s odvetvovými koncepciami rozvoja v meste a s vyššími rozvojovými dokumentami. Koordinuje činnosti zúčastnených subjektov pri príprave projektov rozvoja, zameraných na získavanie nenávratných finančných zdrojov mimo rozpočtu mesta. Na úseku projektového manažmentu zodpovedá za prípravu rozvojových aktivít mesta, vytvára možnosti spolupráce pri tvorbe a realizácii rozvojových zámerov mesta a vyhľadáva mimorozpočtové zdroje financovania projektov. Koordinuje realizáciu projektov, na ktoré bolo schválené spolufinancovanie z EÚ fondov a iných grantov, kde je žiadateľom Mesto Banská Bystrica. V rámci projektovej prípravy realizácie stavieb oddelenie zabezpečuje podklady, žiadosti a prieskumy potrebné na vypracovanie dokumentácie, vypracováva opis predmetu obstarania do súťažných podkladov pre verejné obstarávanie a pre zabezpečenie prípravnej a projektovej dokumentácie. Počas realizácie projektu zodpovedá za dodržiavanie podmienok stavebných povolení po dobu realizácie stavby a zabezpečuje prípravu podkladov pre vydanie kolaudačného rozhodnutia. V oblasti nákladovej kontroly oddelenie investičnej výstavby kontroluje rozpočty projektov, kontroluje cenové údaje, fakturáciu stavebných prác a zabezpečuje likvidáciu faktúr podľa skutočne vykonaných prác.

Na úseku **Oddelenia verejného obstarávania a nákupu** (ORA VO) metodicky riadi a usmerňuje proces verejného obstarávania v podmienkach MsÚ, vyhlasuje obstarávanie zverejnením vo vestníku pre VO, vypracováva a dohliada na prípravu podkladov a na ich distribúciu uchádzačom. Zabezpečuje vypracovanie odpovedí na otázky k súťažným podkladom, priebeh otvárania obálok s ponukami a spracovanie následného záznamu. Zodpovedá za spracovanie výsledkov vyhodnotenia a vyhotovenie zápisnice o vyhodnotení ponúk, uzatvorenie zmluvy s víťazným uchádzačom a archiváciu dokladov. Vypracováva plán verejného obstarávania a zodpovedá za zverejňovanie všetkých relevantných informácií v procese verejného obstarávania.

V roku 2020 sa Oddeleniu investičnej výstavby a riadenia projektov darilo naplňovať ciele v súlade s Programom hospodárskeho a sociálneho rozvoja Mesta Banská Bystrica (ďalej len PHSR) a jeho aktualizovaným Akčným plánom pre roky 2015 – 2023 vo viacerých oblastiach, ako v prípravnej tak aj v realizačnej fáze. Celkový počet investičných a neinvestičných projektov realizovaných v roku 2020 bol 64, z toho 14 ich bolo ukončených úplne.

PROGRAM PHSR	POČET REALIZOVANÝCH PROJEKTOV ZA R. 2020	POČET UKONČENÝCH PROJEKTOV ZA R. 2020
Program Vzdelávanie	21	13
Program Doprava a technická infraštruktúra	23	1
Kultúra, šport, voľný čas a mládež	8	1
Program Sociálny rozvoj a bývanie	1	0
Program Životné prostredie	5	0
Projekty mimo PHSR	7	7
SPOLU	64	14

Oddelenie investičnej výstavby a riadenia projektov v priebehu roka 2020 vypracovalo 6 projektov na získanie cudzích zdrojov v programoch životného prostredia a dopravnej a technickej infraštruktúry, ktoré boli všetky schválené a realizácia projektov je naplánovaná na nasledujúce roky, so začiatkom v roku 2021. Nenávratné finančné príspevky (NFP) boli získané na "Regeneráciu vnútroblokov Sitnianska na sídlisku Sásová" a „Vnútrobloku Tulska na sídlisku Fončorda“. Regenerácie vnútroblokov prispievajú k zlepšeniu environmentálnych aspektov v meste prostredníctvom budovania prvkov zelenej infraštruktúry a adaptáciou urbanizovaného prostredia na zmenu klímy ako aj zavádzaním systémových prvkov znižovania znečistenia ovzdušia a hluku. Z Integrovaného regionálneho operačného programu Mesto Banská Bystrica získalo NFP na projekt „Zvýšenie bezpečnosti cestujúcich verejnej osobnej dopravy“, cieľom ktorého je zvýšenie atraktivity verejnej osobnej dopravy rekonštrukciou, modernizáciou a výstavbou zastávok osobnej dopravy.

Ďalším projektom, na realizáciu ktorého získalo Mesto Banská Bystrica finančné zdroje, je „Modernizácia cestnej dopravnej signalizácie križovatiek na ceste I/66 v Banskej Bystrici“. Jeho cieľom je vybudovanie najmodernejšieho systému inteligentného riadenia dopravy pomocou cestnej dopravnej signalizácie na piatich križovatkách jednej z najvyťaženejších ciest na území mesta.

V oblasti zmeny klímy bol na odbore v roku 2020 vypracovaný a predložený projektový zámer projektu Reakcia na zmenu klímy mesta Banská Bystrica, ktorý bol v novembri 2020 schválený Správcom programu (MŽP SR) a podporený z Finančného mechanizmu Európskeho hospodárskeho priestoru 2014 – 2021 a štátneho rozpočtu Slovenskej republiky a jeho realizácia je naplánovaná na roky 2021 – 2024. Cieľom projektu je reakcia mesta Banská Bystrica na zmenu klímy, najmä stanoviť a realizovať vhodné adaptačné a mitigačné opatrenia a naplánovať tieto opatrenia na najbližšie obdobie. Opatrenia majú prispievať k udržateľnej kvalite života obyvateľov a kvalite životného prostredia v meste Banská Bystrica v reakcii na nepriaznivé dopady zmeny klímy. Partnerom projektu je Nórsky inštitút pre mestský a regionálny výskum (NIBR) Metropolitná univerzita v Osle – Norwegian Institute for Urban and Regional Research (NIBR) Oslo Metropolitan University.

Uskutočnené významné projekty, investície v roku 2020

Oddelenie investičnej výstavby a riadenia projektov realizovalo v roku 2020 množstvo projektov zameraných na rozvoj mesta. V predchádzajúcich rokoch bolo Mesto Banská Bystrica úspešné v získavaní nenávratných finančných príspevkov z Integrovaného regionálneho operačného programu zameraného na rozšírenie kapacít materských škôl, konkrétne MŠ Karpatská 3, MŠ Strážovská 3 a MŠ 9. mája 26, ktorým nielen pribudli nové triedy, ale zároveň súbežne s rozširovaním kapacít došlo aj k obnovám tried a rozsiahlym energetickým opatreniam zameraným na znižovanie energetickej náročnosti. V rámci obnovy boli nainštalované tepelné čerpadlá, merače riadenia spotreby energií a inteligentný systém vetrania s rekuperáciou. V rámci komplexnej obnovy boli v materských školách Strážovská a Karpatská vybudované bezbariérové prístupy. Obnovené materské školy boli skolaudované a odovzdané do užívania v polovici roka 2020.

V roku 2019 boli zahájené práce obnovy fasády a výmeny okien na Základnej umeleckej škole J. Cikkera na Štefánikovom nábreží, ktoré boli ukončené v nasledujúcom roku. Vzhľadom na to, že ide o kultúrnu pamiatku, jej oprava vyžadovala úzku spoluprácu s Krajským pamiatkovým úradom v zmysle platnej legislatívy a z dôvodu zachovania pôvodných detailov. Odsúhlaseným vhodným technologickým postupom došlo k oprave zdegradovanej omietky dvorovej a južnej fasády a dvoch štítových stien a zreštaurovaniu existujúceho poškodeného keramického obkladu. Na obnovu boli použité vlastné zdroje a zahŕňali výmenu existujúcich okien v dvorovej časti v počte 57 ks. Prípravné práce pokračovali aj v spracovaní projektovej dokumentácie na vybudovanie nových parkovacích miest, cyklochodníkov a cyklolávky vrátane vysporiadania pozemkov a vyjadrení potrebných subjektov v zmysle platnej legislatívy pre vydanie územných rozhodnutí a stavebných povolení, čo predstavuje náročné administratívne a časové spracovanie.

Plánované projekty v roku 2021

V roku 2021 sa plánuje pokračovať v budovaní nových a rekonštruovaní existujúcich miestnych komunikácií a plánuje sa aj zvýšenie počtu parkovacích miest vo vybraných lokalitách s ohľadom na podnety a požiadavky občanov mesta. V rámci uskutočnenej diagnostiky vybraných miestnych komunikácií boli vytypované komunikácie a chodníky vyžadujúce rozsiahlejšie rekonštrukcie. Je naplánované ukončenie rekonštrukcie a modernizácie Mestského mládežníckeho štadiónu v Radvani. V roku 2021 sa nielen obyvatelia Sásovej dočkajú zrekonštruovaného vnútrobloku Sitnianska, ktorý sa bude realizovať v dvoch súčasne prebiehajúcich etapách. Rovnako aj obyvatelia mestskej časti Fončorda budú profitovať z obnoveného vnútrobloku Tuská. Zo získaných grantov pre projekt „Reakcia na zmenu klímy“ je plánovaná implementácia jednotlivých aktivít projektu, pričom prioritou bude príprava verejných obstarávaní na akčný plán pre mitigáciu a adaptáciu mesta, na komplexnú rekonštrukciu materskej školy Šalgotarjárska, príprava technickej dokumentácie pre inštaláciu verejného inteligentného exteriérového LED osvetlenia s napájacou infraštruktúrou na Fončorde a v neposlednom rade príprava opatrení budovania zelenej infraštruktúry. V roku 2021 sú plánované ukončenia prác na vybudovaní mostu do mestskej časti Iliáš a premostenie cez potok Bystrica v mestskej časti Jakub.

Šport

Mesto Banská Bystrica utvára podmienky na rozvoj telesnej kultúry, najmä na rozvoj športu pre všetkých, mládežnícky šport a podporuje organizovanie verejných športových podujatí.

Kompetencie mesta v oblasti športu:

- podieľa sa na výbere a príprave športových talentov,
- podporuje organizovanie športových podujatí miestneho významu,
- utvára podmienky na rozvoj športu pre všetkých,
- podporuje športovú aktivitu zdravotne postihnutých občanov,
- podporuje iniciatívy v rámci telesnej kultúry zamerané na ochranu prírody,
- kontroluje účelnosť využívania finančných prostriedkov poskytnutých na telesnú kultúru,
- spolupracuje s občianskymi združeniami, obcami a inými právnickými a fyzickými osobami, ktoré pôsobia v oblasti telesnej kultúry.

Mesto v zmysle zákona o športe pri výkone samosprávy:

- vypracúva koncepciu rozvoja športu v meste,
- podporuje výstavbu, modernizáciu, rekonštrukciu, údržbu a prevádzkovanie športovej infraštruktúry v obci v spolupráci so športovými organizáciami,
- zabezpečuje využívanie športovej infraštruktúry v základných školách, ktorých je zriaďovateľom a športovej infraštruktúry vo vlastníctve alebo v správe mesta na šport pre všetkých so zameraním na mládež,
- oceňuje športovcov, športové kolektívy a športových odborníkov pôsobiacich v meste.

Oddelenie športu v rámci pracovnej činnosti spracováva strategické zámery v oblasti telesnej kultúry a športu. V súlade s koncepcným zámerom podporuje organizovanie športových podujatí miestneho významu, podieľa sa na spoluorganizovaní významných regionálnych, národných a medzinárodných športových podujatí konaných na území mesta.

Oddelenie športu sa aj v roku 2020 podieľalo na podpore športu grantovým systémom. V zmysle Všeobecne záväzného nariadenia Mesta Banská Bystrica o poskytovaní dotácií z rozpočtu Mesta Banská Bystrica a v zmysle platnej legislatívy poskytlo účelové dotácie na podporu športovej činnosti športových subjektov a podporu významných medzinárodných podujatí zaradených v Kalendári podujatí a projektov ako napr. podpora hokeja v Banskej Bystrici, podpora a rozvoj futbalu v meste, podpora basketbalových súťaží, podpora univerzitného športu, podpora medzinárodných športových podujatí ako Banskobystrická latka, Grand Prix v džude mládeže. Priamou dotáciou bolo podporených 10 športových subjektov.

Ďalej poskytlo dotácie športovým klubom a združeniam na rozvoj športových aktivít detí, mládeže a dospelých, organizáciu športových podujatí, reprezentáciu mesta doma aj v zahraničí. Športové subjekty tak vytvárali podmienky pre rozvoj športových aktivít detí, mládeže a dospelých, organizovali športové podujatia na miestnej, regionálnej a národnej úrovni. Účelové dotácie boli poskytnuté aj na podporu komunitných podujatí, na náklady spojené s prípravou úspešných športovcov. Dotáciou na podporu športovej činnosti a podujatí bolo podporených 11 športových subjektov.

Mesto Banská Bystrica v súvislosti s vyhlásením mimoriadnej situácie na Slovensku v súvislosti s pandémiou COVID-19 a prijatými opatreniami pravidelne vyhodnocovalo a posudzovalo poskytovanie dotácií z hľadiska realizácie účelu dotácie, ale aj v danom čase podľa aktuálnych možností mesta. Mesto v roku 2020 podporilo z plánovaných 49 projektov celkovo 11 projektov, napr.

Trojkráľový večerný beh, Tanec na invalidnom vozíku, Naučme deti športovať, Hýbeme sa, tancujeme, tvoríme, hráme sa, 365 skautských dní a iné.

Prehľady o poskytnutých dotáciách sú zverejnené na webovej stránke mesta: <https://egov.banskabystrica.sk/default.aspx?NavigationState=820:0>:

Kalendár podujatí a projektov mesta Banská Bystrica je zverejnený na webovej stránke mesta: <https://cdn.banskabystrica.sk/2019/12/Kalendár-podujatí-a-projektov-v-Banskej-Bystrici-na-rok-2020.pdf>

Aj napriek nepriaznivej situácii Oddelenie športu MsÚ koordinovalo a realizovalo tradičné mestské športové podujatia ako napr. Najlepší športovci mesta Banská Bystrica. Mesto každoročne oceňuje športovcov a športové kolektívy za mimoriadne športové výsledky v rôznych kategóriách. Pravidelne sú oceňovaní aj telesne postihnutí športovci, tréneri a pracovníci v športe. Je vyhlasovaná športová osobnosť mesta a uvádzanie významných športovcov za mimoriadny prínos do Siene športovcov mesta. V dôsledku protiepidemiologických opatrení nebolo možné organizovanie školských športových podujatí, olympiády detí materských škôl, olympiády seniorov, ako ani tradičného mestského podujatia Banskobystrická plavecká 24-hodinovka, ktorú každoročne navštívi cca 3500 účastníkov. V II. polroku mesto organizovalo športové aktivity v rámci Európskeho týždňa športu. Počas týždňa športu zmapovalo, ako v súčasných pandemických podmienkach trénujú banskobystrické športové kluby. Zároveň priblížilo športové aktivity, ktoré prebiehali na tréningových konštrukciách Flowparks a na obnovenom ihrisku na Severnej ulici.

Oddelenie športu participovalo v roku 2020 na významných medzinárodných športových podujatiach ako Banskobystrický chodecký meeting, Minimaratón, Merida – Zelená Stopa, Winter Spartan Race – extrémny prekážkový beh v uliciach mesta, Medzinárodné cyklistické preteky Okolo Slovenska, virtuálne Banskobystrický maratón, a iné. Prebiehali športové extraligové súťaže profesionálnych klubov aj II.-ligové futbalové súťaže, a to bez účasti divákov.

Mesto vytváralo podmienky pre podporu zdravého spôsobu života občanov formou poskytnutia zľavneného vstupného pre návštevníkov krytej plavárne, a to formou dotácie na krytú plavárňu poskytnutú mestskej obchodnej spoločnosti MBB a. s. Ďalej poskytovalo príspevky ZARESu na údržbu bežeckých lyžiarskych tratí na plážovom kúpalisku, v okolí Tajova, Králik, Šachtíciok a pod. V roku 2020 bolo vybudované workoutové ihrisko na Mládežníckej ulici, ktoré slúži obyvateľom danej lokality. Oddelenie športu spolupracovalo so športovými subjektmi na území mesta, centrami voľného času, na základe vzájomnej spolupráce dopĺňalo databázu športových inštitúcií a aktualizovalo webovú stránku mesta v oblasti športu, zabezpečovalo propagáciu športových podujatí na webových portáloch mesta. Oddelenie športu viedlo evidenciu oznámení o konaní športových podujatí, poskytovalo odborné poradenstvo organizátorom športových podujatí a vykonávalo kontrolnú činnosť v zmysle Zákona č. 1/2014 Z. z. o organizovaní verejných športových podujatí. Spolupracovalo pri tvorbe projektov a výziev v oblasti športu. Podieľalo sa na vyhodnotení akčného plánu za rok 2020 v rámci PHSR.

Oddelenie športu vo veľkej miere prispievalo pri organizovaní športových podujatí aj nefinančným plnením, a to hlavne propagovaním podujatí na webových portáloch mesta, bezplatným výlepom plagátov na výlepných plochách mesta, propagovaním podujatí v Radničných novinách, poskytnutím propagačných predmetov a materiálov mesta ako cien pre víťazov alebo návštevníkov podujatia, čím prispelo k budovaniu pozitívneho imidžu Mesta.

Plánované projekty v roku 2021

Oddelenie športu v roku 2021 je koordinátorom strategického dokumentu **Koncepcia rozvoja športu mesta Banská Bystrica na roky 2021 – 2027**. Participuje na pasportizácii športových ihrísk na území mesta, ktoré budú zaznačené do digitálnej mapy mesta Banská Bystrica. Participuje na projekte OGP Lokal Otvorené vládnutie pri stanovení záväzkov a aktivít v rámci projektu, ako aj pri plánovaní strategického dokumentu SPR Banská Bystrica – Brezno v spolupráci s BBSK.

V roku 2021 sa mesto Banská Bystrica bude intenzívne pripravovať na to, že sa v roku 2022 stane dejiskom letného Európskeho Olympijského Festivalu Mládeže (EYOF 2022), ktoré je najväčším európskym multišportovým podujatím pre mladých športovcov vo veku od 14 do 18 rokov a koná sa pod záštitou Medzinárodného olympijského výboru. Zúčastňuje sa ho okolo 3 800 športovcov z 50 krajín a niekoľko desiatok tisíc divákov. V súvislosti s organizovaním Európskeho olympijského festivalu mládeže v roku 2022 v Banskej Bystrici oddelenie športu bude participovať na zabezpečení prípravných procesov a sprievodných podujatiach počas celého roku 2021.

Aj v roku 2021 Mesto bude podporovať športové subjekty dotáciami v zmysle platnej legislatívy za účelom podporiť pravidelnú športovú činnosť športových klubov a občianskych združení. Zároveň bude podporovať športové a komunitné podujatia a reprezentáciu mesta doma aj v zahraničí. Oddelenie športu bude realizovať projekt financovaný z participatívneho rozpočtu s názvom „Radšej parkour a workout ako mobil v ruke“, týkajúci sa vybudovania workoutového ihriska na Severnej ulici.

Cestovný ruch

Cestovný ruch patril k najdynamickejšie sa rozvíjajúcim odvetviám v Banskej Bystrici a okolí. V roku 2020 ho rovnako ako všetky ostatné odvetvia postihla pandémia COVID-19. Došlo k zatvoreniu hraníc a k obmedzeniu cestovania, a to nielen medzištátneho ale aj vnútroštátneho. Boli úplne pozastavené všetky marketingové aktivity ako doma, tak aj v zahraničí. Nekonal sa žiadne podujatia kultúrneho ani športového charakteru medzinárodného významu.

Štatistické ukazovatele v cestovnom ruchu za rok 2020

Rok 2020, silne poznamenaný pandémiou COVID-19, obzvlášť zasiahol výkonnosť cestovného ruchu. Z tohto dôvodu boli po rokoch stúpajúcich trendov zaznamenané prepady v sledovaných štatistických ukazovateľoch.

V meste Banská Bystrica poklesol počet prenocovaní z 133 576 na 90 053 (o 32,6 %) , o čom svedčí aj objem výberu dane z ubytovania. Pri priemernej dĺžke pobytu zmena nebola výrazná (rok 2019: 1,96, rok 2020: 2,05). Výrazný pokles pod vplyvom pandémie zaznamenal počet zahraničných návštevníkov (rok 2019 – 31 853, rok 2020 – 11 790). Tržby v ubytovacích zariadeniach klesli z 9 461 470 Eur na 5 281 980 eur (o 44,2 %).

Pri porovnaní dostupných údajov za Banskobystrický samosprávny kraj (BBSK), ktorý zahŕňa okresy zakladajúcich členov OOCR Stredné Slovensko (okres Banská Bystrica a okres Zvolen) za prvé tri štvrtroky rokov 2019 a 2020, pokles v počte domácich návštevníkov bol na úrovni -28,56% a v prípade zahraničných návštevníkov na úrovni -55,20%. Negatívny vývoj zaznamenal aj počet prenocovaní, kde bol pokles -29,64% (-25,78% domáci návštevníci, -53,49% zahraniční návštevníci). Tržby za ubytovanie za rok 2020 klesli oproti predchádzajúcemu roku o 22,34%.

Aktivity v roku 2020

Základným zámerom v roku 2020 bola „Efektívna tvorba udržateľných produktov formou medziregionálnej spolupráce subjektov pôsobiach v cestovnom ruchu“. Hlavným cieľom projektu v regióne mala byť podpora rozvoja cestovného ruchu a sledovanie vývoja dôležitých merateľných ukazovateľov, akými sú návštevnosť a počet prenocovaní, pričom dosiahnutie tohto cieľa mali podporiť nasledovné čiastkové ciele projektu:

- a) **Marketingové aktivity zamerané na domáci trh a top zdrojové zahraničné trhy** - www.visitbanskabystrica, Facebookové profily – Visit Banská Bystrica, Podujatia Banská Bystrica, instagramový profil [visitbanskabystrica](https://www.instagram.com/visitbanskabystrica), výlepy, platená inzercia, články, podujatia, veľtrhy
- b) **Zvýšenie kooperácie subjektov v rámci aj mimo regiónu pri tvorbe udržateľných produktov CR** – prepájanie nápadov a vytváranie synergického efektu pri tvorbe udržateľných produktov, organizácia stretnutí, workshopov a seminárov
- c) **Podpora udržateľných produktov CR** - zjednocovanie ponuky produktov, poskytovanie konzultačných a podporných služieb subjektom CR
- d) **Rast kvality infraštruktúry CR a služieb CR** - údržba turistických a náučných chodníkov, cyklotrás, tvorba jednotného informačného systému

Efektívnym nástrojom, berúc do úvahy obmedzené možnosti voľného pohybu a zvýšený čas trávený v online priestore, sú video a multimediálne prezentácie, online marketing na sociálnych sieťach, weboch, či informačných serveroch. Toto obdobie sa Mesto rozhodlo využiť práve na dobudovanie **produktovej línie „baníctvo“** s vysokým medzinárodným potenciálom. Náš región je zapojený do medzinárodnej Európskej Fuggerovskej cesty, spolu s destináciami v Nemecku, Taliansku a Rakúsku. Sme vnímaní ako historicky silný partner, ktorý však v porovnaní s konkurenciou nemá dostatočne

vybudovaný produkt cestovného ruchu. Preto Mesto Banská Bystrica v spolupráci s OOCR Stredné Slovensko začalo v roku 2020 prípravu **zážitkovej interaktívnej expozície Thurzovsko-Fuggerovskej spoločnosti**. Expozícia bude prevádzkovaná v historickom objekte národnej kultúrnej pamiatky, v priestoroch mestského hradu – Barbakanu. Popri tradičných prezentačných technikách využije moderné technologické prvky – rozšírenú a virtuálnu realitu, 3D projekcie a ďalšie audiovizuálne pomôcky. Má tak potenciál stať sa jednou z hlavných atrakcií celého regiónu, najmä vzhľadom na fakt, že obdobná expozícia tu chýba.

Rok 2020 sa vyznačuje výrazným poklesom návštevnosti aj počtu prenocovaní, a to najmä kvôli aktuálnej pandemickej situácii. Napriek prepadu sledovaných ukazovateľov môžeme pozitívne hodnotiť ochotu spolupracovať a hľadať spoločné riešenia, flexibilne vytvárať konkurencieschopnú ponuku a prispôbovať sa zmenám. Časť ponuky, napríklad pri podujatiach, sa presunula do online priestoru. Tie podujatia, ktoré bolo možné v obmedzenom režime zorganizovať, sa vyznačovali dobrou návštevnosťou aj pozitívnou spätnou väzbou. Je dôležité na týchto zisteniach stavať aj v budúcnosti.

Realizované projekty v roku 2020

- Pamätná medaila k 525. výročiu založenia THURZOVSKO-FUGGEROVskej SPOLOČNOSTI
- Nulová suvenírová eurobankovka k 525. výročiu založenia THURZOVSKO-FUGGEROVskej SPOLOČNOSTI
- Prípravné práce k Thurzovsko – Fuggerovskej expozícii v Barbakane
- Príprava obsahovej štruktúry expozície, technické parametre
- Cyklopotulky so sprievodcom – produkt TIC
- Kampaň „Do práce na bicykli“ a „Európsky týždeň mobility“ – aktívna účasť mesta Banská Bystrica
- Orientačný systém – označenie TIC, IC a vybraných turistických cieľov na verejných komunikáciách
- Zatraktívnenie Hodinovej veže – celoročná prevádzka, organizovanie výstav v interiéri veže
- Aplikácia mesto Banská Bystrica
- Redizajn výlepných plôch
- Riešenie nového miesta pre TIC a požičovňu e-bikov
- Nové produkty cestovného ruchu – strašidelné prehliadky, nové prehliadky pre školy „aby naše deti poznali mesto Banská Bystrica“
- Prehliadky Nočnou BB, „Začnite s vysťahovaním“ – prehliadka BB po stopách SNP
- Mestská Hra – „Ratujte Cesnaka“
- Newsletter – zasielaný na mesačnej báze (od augusta 2020)
- Banický express – zážitková jazda vlakom
- EHMK 2026 – príprava na kandidatúru Európske hlavné mesto kultúry v roku 2026
- Náučný chodník Laskomer – prípravné práce (projektová dokumentácia)
- COVID 19 – aktívna pomoc pri informovanosti verejnosti na webovej stránke a facebookovom profile mesta, grafika k plagátom, pomoc seniorom pri distribúcii rúšok, pomoc v CALL centre a pri testovaní obyvateľstva

Plánované projekty aktivity na rok 2021

- Spustenie Thurzovsko - fuggerovskej expozície v Barbakane (virtuálne múzeum)
- Príprava na EYOF 2022 – spolupráca s organizačným teamom
- Mesto kultúry 2022 – participácia na projekte
- Náučný chodník Laskomer – realizácia, nový propagačný materiál
- Zľavová knižka – noví partneri, zapojenie múzeí a galérií
- Park nočnej oblohy (v spolupráci s OOCR astrobus)

- Haštag BB – EYOF 2022 – virálny marketing
- Nové služby na IC a TIC – balíkomat
- Zmodernizovanie interiéru IC
- Redizajn a aktualizácia materiálu Banská Beerstrica
- Detská BB – nový propagačný materiál
- Bežkárské trate – propagačný materiál + online navigácia
- Rozhľadňa Urpín /Visutý mostík
- Cyklotoulky – spolupráca s českým internetovým portálom cyklotoulky.cz
- Kampaň „Do práce na bicykli“ a „Európsky týždeň mobility“ – aktívna účasť mesta Banská Bystrica
- prezentácia mesta Banská Bystrica v 8 dielnom cyklo-seriáli na ČT šport a TV dajto
- Propagácia aktivít a podujatí (cestovný lexikón, Cestovný informátor, kam do mesta, Radničné noviny a pod.)
- Živá panoráma – spolupráca s RTVS 2 – priamy prenos z Banskej Bystrice
- Školenia sprievodcov so špecifikáciou na BB
- Nový produkt cestovného ruchu – História Thurzovsko – fuggerovskej spoločnosti – fakultatívny výlet
- Nový propagačný materiál – „Welcome to Banská Bystrica“ v anglickom jazyku a ruskom jazyku
- Týždenník + novinky a zaujímavosti – zasielané z TIC emailom
- Zvukový sprievodca – Po stopách D. Skuteckého
- Projekt „Authenticity“ – význam duševného vlastníctva
- Muzeálny pas – spolupráca múzeí a galérií v Banskej Bystrici
- Instagram Visit Banská Bystrica (v top 10 insta profilov na SK)
- Riešenie toaliet pre turistov 24/7 (automat pri vstupe)
- Živý orloj na Barbakane
- Panoramatická pohľadnica – všetky zaujímavosti výhľadu z Hodinovej veže
- Nová turistická mapa BB a okolia
- Bankovka „S nami sa nestratíte“ – všetky IC zaznačené na mape Slovenska

Hlavnou úlohou mesta za výraznej podpory štátu v oblasti cestovného ruchu bude obnoviť situáciu pred pandemického obdobia, zvýšiť počet návštevníkov a následne počet prenocovaní v meste Banská Bystrica a výrazne koordinovať a sieťovať služby v oblasti cestovného ruchu v meste a okolí.

Informačné centrá mesta Banská Bystrica

Informačné centrá boli takmer 5 mesiacov pre verejnosť zatvorené, fungovalo však výdajné okienko aj telefonické a emailové spojenie. Pracovníčky IC, TIC a oddelenia CR vypomáhali počas pandémie na linke pomoci – „Osamelý senior“, na celoplošnom ako aj na komunitnom testovaní, zabezpečovali vytváranie odberových tímov a zdravotníkov, balili ochranné a kancelárske pomôcky a potreby, zabezpečovali tlač certifikátov a distribúciu rúšok v teréne.

Pokles návštevnosti Hodinovej veže aj infocentra bol z titulu pandémie v roku 2020 oproti roku 2019 zhruba o 40 %.

- IC a TIC v roku 2019: 35 188 návštevníkov
- IC a TIC v roku 2020: 20 795 návštevníkov
- HV v roku 2019: 15 367 návštevníkov
- HV v roku 2020: 9 458 návštevníkov – 4 mesiace zatvorené

V roku 2019, po ukončení letnej sezóny, bola prvýkrát Hodinová veža otvorená pre verejnosť až do konca roka. V decembri bola zaznamenaná zvýšená návštevnosť, porovnateľná so septembrom, hlavne kvôli vianočným podujatiam. V roku 2020 bola Hodinová veža otvorená len v januári až februári, od marca do júna bola kvôli pandemickej situácii pre verejnosť zatvorená.

Plánované podujatie Vinšpacírka, ktorá každý rok otvárala sezónu, sa nekonalo. Podujatie Noc múzeí a galérií sa kvôli pandemickej situácii zrušilo a bolo presunuté na november, aj to len v „online“ podobe. Prehliadky Hodinovej veže boli verejnosti umožnené len za sprísnených bezpečnostných a hygienických opatrení. Od 23.10.2020 bol celoplošný zákaz vychádzania, preto bola veža prístupná len počas víkendov a neskôr už len na požiadanie.

Informácia o vývoji príjmov a výdavkov rozpočtu mesta

Základným nástrojom finančného hospodárenia obce je rozpočet obce. Obec sa pri zostavovaní rozpočtu riadi zákonom 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Rozpočet obce je vyjadrením samostatnosti hospodárenia obce a slúži ako riadiaci nástroj financovania úloh a funkcií, ktoré má obec vo svojej kompetencii.

Rozpočet Mesta Banská Bystrica na rok 2020 bol schválený dňa 10.12.2019 uznesením Mestského zastupiteľstva č. 366/2019 a bol zostavený ako vyrovnaný. V priebehu roka 2020 bol upravený ôsmimi zmenami programového rozpočtu, pričom z toho jedna zmena bola vykonaná primátorom. Okrem týchto, predmetom ďalších troch zmien programového rozpočtu, boli zmeny účelovo určených prostriedkov. Rozpočtovými opatreniami v priebehu roka 2020 bola príjmová časť rozpočtu znížená o 4 482 088 Eur na úroveň 83 042 731 Eur a výdavková časť rozpočtu znížená o 5 621 740 Eur na úroveň 81 903 079 Eur, kde:

- upravený rozpočet bežných príjmov predstavuje 72 865 109 Eur,
- upravený rozpočet bežných výdavkov predstavuje 72 274 340 Eur,
- upravený rozpočet kapitálových príjmov predstavuje 1 993 728 Eur,
- upravený rozpočet kapitálových výdavkov predstavuje 6 687 625 Eur.

Upravený rozpočet príjmových finančných operácií predstavoval v roku 2020 sumu 8 183 894 Eur a upravený rozpočet výdavkových finančných operácií predstavoval sumu 2 941 114 Eur.

Celkový upravený rozpočet roku 2020 bol prebytkový.

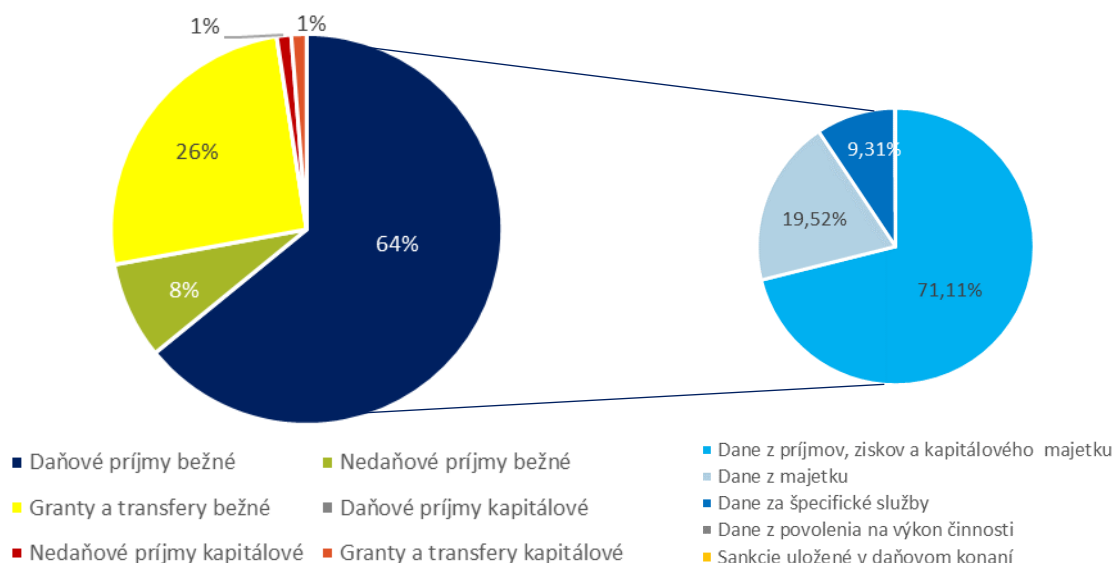
Príjmy	2020			
	schválený rozpočet	očakávaná skutočnosť	Plnenie k 31.12.2020	% plnenia
Bežné príjmy spolu	70 667 183	72 865 109	72 694 191	99,77%
Kapitálové príjmy spolu	6 004 948	1 993 728	1 867 912	93,69%
Bežné a kapitálové príjmy SPOLU	76 672 131	74 858 837	74 562 103	99,60%
Príjmy FO spolu	10 852 688	8 183 894	6 758 099	82,58%
PRÍJMY CELKOM	87 524 819	83 042 731	81 320 202	97,93%
Výdavky	2020			
	schválený rozpočet	očakávaná skutočnosť	Plnenie k 31.12.2020	% plnenia
Bežné výdavky spolu	70 614 555	72 274 340	68 906 998	95,34%
Kapitálové výdavky spolu	14 084 341	6 687 625	5 893 589	88,13%
Bežné a kapitálové výdavky SPOLU	84 698 896	78 961 965	74 800 587	94,73%
Výdavky FO spolu	2 825 923	2 941 114	2 940 669	99,98%
VÝDAVKY CELKOM	87 524 819	81 903 079	77 741 256	94,92%

Rozpočet Mesta Banská Bystrica za rok 2020 (v EUR)

Príjmová časť rozpočtu

Rozpočet bežných a kapitálových príjmov v roku 2020 bol schválený na úrovni 76 672 131 Eur. V priebehu roka bol rozpočtovými opatreniami znížený na úroveň 74 858 837 Eur. Ku dňu 31.12.2020 predstavovalo plnenie rozpočtu bežných a kapitálových príjmov sumu 74 562 103 Eur, čo je 99,60 % očakávanej skutočnosti bežných a kapitálových príjmov. Po zapojení finančných operácií je upravený

rozpočet príjmov na úrovni 83 042 731 Eur, pričom plnenie k 31.12.2020 je vo výške 81 320 202 Eur, čo predstavuje 97,93 % podiel očakávanej skutočnosti. Skutočné plnenie príjmov bežného a kapitálového rozpočtu v roku 2020 zobrazuje graf nižšie.

Podiel skutočných príjmov v rozpočte Mesta Banská Bystrica za rok 2020

Najväčší podiel tvoria daňové príjmy bežného rozpočtu, a to až 64 %. Z toho 71,11 % tvoria tzv. podielové dane, t. j. výnos dane z príjmov fyzických osôb, pričom ich percentuálny podiel medziročne klesol.

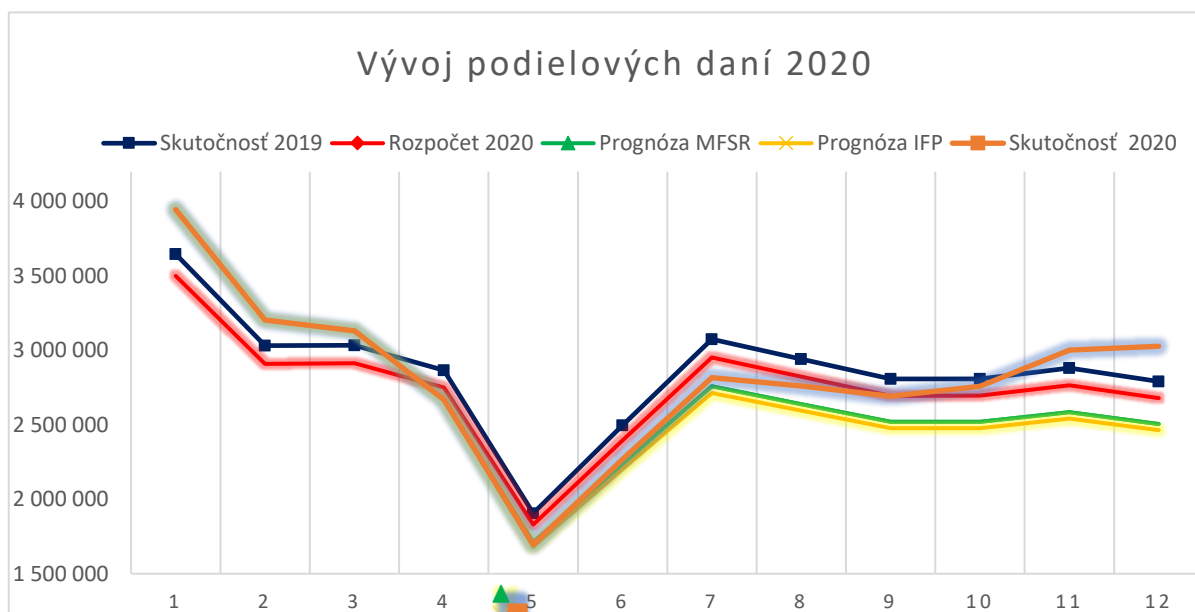
V roku 2020 ovplyvnila vývoj príjmov z podielových daní pandémie ochorenia COVID-19. Dňa 12.03.2020 bola Ústredným krízovým štábom vyhlásená mimoriadna situácia na celom území Slovenskej republiky. Opatrenia súvisiace s ochranou zdravia obyvateľstva mali dopad na ekonomickú kondíciu štátu, vrátane dopadov na zamestnanosť aj podnikateľské prostredie. Na celoštátnej úrovni sa jedná o pokles daňových a odvodových príjmov, pričom tento fakt má dopad aj na daň z príjmu fyzických osôb, tzv. podielové dane, ktoré sú hlavnou príjmovou zložkou rozpočtov samospráv.

Mesto Banská Bystrica priebežne sledovalo prognózy Rady pre rozpočtovú zodpovednosť (ďalej len „RZZ“) a Inštitútu finančnej politiky (ďalej len „IFP“) a týmto prognózam prispôbovalo vlastné opatrenia na zmiernenie negatívnych dopadov na rozpočet mesta. V marcovej prognóze RZZ boli zverejnené 3 scenáre ďalšieho ekonomického vývoja, ktoré kombinovali vládne opatrenia a pokles reálneho HDP. Podľa optimistického scenára, ktorý zahŕňal zavedenie opatrení na dobu 1 mesiaca sa očakával negatívny dopad na rozpočet mesta vo výške približne 2,2 mil. Eur. Pesimistický scenár, ktorý počítal so zavedením opatrení až na 3 mesiace počítal s výpadkom príjmov z podielových daní až vo výške 9,5 mil. Eur. Aprílová prognóza IFP hovorila o výpadku dane z príjmov FO, určených pre obce, vo výške 2 mld. Eur, čo pre Mesto Banská Bystrica znamenalo predpokladaný výpadok na rok 2020 vo výške 2,9 mil. Eur.

V máji 2020 bola zverejnená ďalšia prognóza IFP, ktorá bola v porovnaní s predošlou o niečo miernejšia, pričom rozdiel vo vyčíslení výpadku podielových daní sa pohyboval na úrovni cca 320 tis. Eur, t. j. príjem z podielových daní o 2,6 mil. Eur menej oproti schválenému rozpočtu mesta. Mesto však pri nastavovaní opatrení postupovalo opatrnejšie a naďalej sa prikláňalo k negatívnejšej z uvedených prognóz, a teda k výpadku vo výške 2,9 mil. Eur. Predpokladaný pokles príjmov mesto zohľadnilo aj pri úprave rozpočtu príjmov z podielových daní a súčasnom nastavení výdavkov.

V priebehu júna 2020 zverejnilo MF SR ďalšiu aktualizáciu prognózy dane z príjmov fyzických osôb, z ktorej vyplýval výpadok podielových daní pre mesto Banská Bystrica na úrovni 1 874 305 Eur. Mesto však naďalej zostávalo priklonené k negatívnejšej prognóze Inštitútu finančnej politiky z apríla 2020. Z uvedeného vyplýva, že do mestského rozpočtu prúdili v skutočnosti vyššie príjmy z podielových daní v porovnaní s tým, ako boli nastavené v upravenom rozpočte, a tým si mesto vytváralo rezervu pre prípad opätovného zhoršenia situácie v ďalších mesiacoch.

Situácia v oblasti príjmov z podielových daní sa však vyvinula napokon priaznivo. Objem prijatých podielových daní bol v porovnaní so schváleným rozpočtom nižší o 1 020 866 Eur, v porovnaní s upraveným rozpočtom však o 1 061 611 Eur vyšší. V porovnaní s minulým rokom bola celková suma prijatých podielových daní v roku 2020 o 316 tis. Eur nižšia. V Grafe nižšie krivky znázorňujú vývoj príjmov z podielových daní v rokoch 2019 a 2020 v porovnaní voči rozpočtu, prognóze MF SR a prognóze IFP na rok 2020. Na nich vidíme, že pri porovnaní príjmov v jednotlivých mesiacoch pokles nastal v apríli a trval až októbra. V závere roka sa situácia zlepšila a podielové dane určené pre mesto Banská Bystrica prevýšili príjmy z podielových daní v rovnakých mesiacoch v minulom roku.

Vývoj príjmov z podielových daní v priebehu roka 2020 a ich porovnanie s upraveným rozpočtom na rok 2020, prognózou MF SR, prognózou IFP a skutočnosťou roka 2019 (v EUR)

Výdavková časť rozpočtu

Schválený rozpočet bežných a kapitálových výdavkov a výdavkových finančných operácií v roku 2020 bol zostavený na úrovni 87 524 819 Eur, pričom v priebehu roka bol úpravami znížený na sumu 81 903 079 Eur. V roku 2020 boli skutočne realizované bežné a kapitálové výdavky rozpočtu na úrovni 74 800 587 Eur. Po započítaní výdavkových finančných operácií plnenie výdavkovej časti rozpočtu dosiahlo ku dňu 31.12.2020 hodnotu 77 741 256 Eur. Celkové plnenie výdavkovej časti rozpočtu v roku 2020 bolo na úrovni 94,92 %.

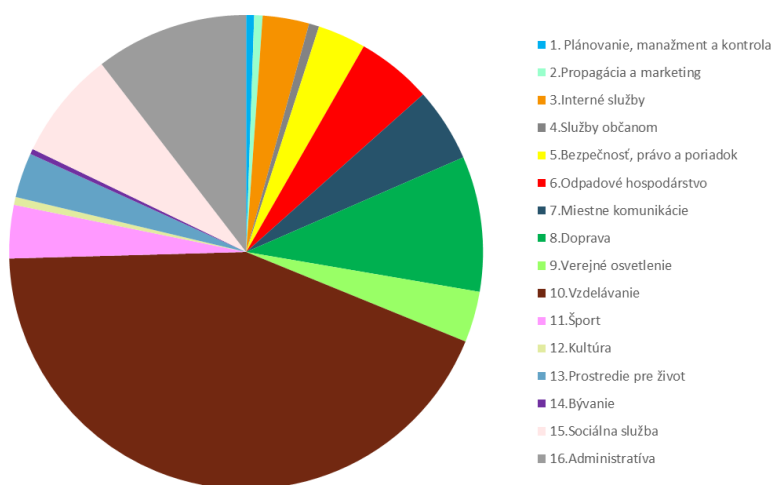
S cieľom zvládnuť dopady ekonomickej krízy spôsobenej pandémie ochorenia COVID-19 pristúpilo Mesto Banská Bystrica v roku 2020 k viacerým úsporným opatreniam. Prvým krokom bolo riadenie cash-flow s cieľom zabezpečiť úhrady splatných záväzkov a súčasne dochádzalo k postupnému utlmovaniu výdavkov, ktoré si nevyžadovali okamžité plnenie. Dôležitým krokom boli škrty vo

výdavkoch bežného rozpočtu. Zákon č. 67/2020 Z. z. o niektorých mimoriadnych opatreniach vo finančnej oblasti v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 umožnil samosprávam použiť v tejto mimoriadnej situácii prostriedky rezervného fondu, kapitálové príjmy aj návratné zdroje financovania na úhradu bežných výdavkov. Mesto preto pristúpilo k redukcii plánovaných investícií a rozhodlo sa bežné prevádzkové výdavky kryť zdrojmi z kapitálových príjmov. Na výdavky súvisiace s pandemiou COVID-19 boli vyčlenené prostriedky z rezervného fondu a taktiež bol zmenený účel použitia časti prostriedkov vo fonde minulých rokov, ktorá pôvodne bola určená na splátky istín úverov, a týmito zdrojmi mesto krylo časť bežných výdavkov, ktorých úhrada bola ohrozená výpadkom príjmov.

Výdavková časť rozpočtu Mesta pozostáva zo šiestnástich programov, v rámci ktorých sú výdavky realizované. Nižšie v tabuľke uvádzame prehľad plnenia rozpočtu za rok 2020 v štruktúre podľa jednotlivých programov. V grafe uvádzame skutočné plnenie výdavkov v jednotlivých programoch a ich podiely na celkovej sume výdavkov za rok 2020.

Program	2018	2019	2020			
	Skutočnosť	Skutočnosť	Schválený	Upravený	Plnenie k 31.12.2020	% plnenia
Spolu	67 374 441	71 987 204	87 524 819	81 903 079	77 741 256	94,92%
1. Plánovanie, manažment a kontrola	614 424	652 979	983 451	753 424	423 549	56,22%
2. Propagácia a marketing	404 769	573 161	572 666	577 034	442 581	76,70%
3. Interné služby	3 134 133	3 028 242	3 260 943	2 755 013	2 466 781	89,54%
4. Služby občanom	512 956	991 155	1 602 827	627 217	538 942	85,93%
5. Bezpečnosť, právo a poriadok	1 592 774	1 853 666	2 134 909	2 625 501	2 563 173	97,63%
6. Odpadové hospodárstvo	3 396 963	3 709 719	3 915 201	4 090 995	4 001 179	97,80%
7. Miestne komunikácie	6 258 580	6 264 089	8 161 657	4 423 594	3 914 272	88,49%
8. Doprava	4 044 050	4 926 653	7 071 718	7 193 545	7 177 738	99,78%
9. Verejné osvetlenie	810 188	801 697	901 000	2 775 305	2 701 349	97,34%
10. Vzdelávanie	30 638 463	30 956 095	35 909 659	35 468 249	33 735 057	95,11%
11. Šport	2 401 165	2 752 493	5 232 333	2 941 693	2 823 960	96,00%
12. Kultúra	865 737	848 744	587 414	529 319	415 795	78,55%
13. Prostredie pre život	2 295 433	2 505 781	3 713 197	2 509 681	2 379 122	94,80%
14. Bývanie	239 881	284 781	301 309	325 899	280 400	86,04%
15. Sociálna služba	4 252 334	5 156 392	6 011 746	6 336 828	5 763 118	90,95%
16. Administratíva	5 912 593	6 681 557	7 164 789	7 969 782	8 114 243	101,81%

Prehľad plnenia rozpočtu za rok 2020 v štruktúre podľa programov (v EUR)

Plnenie programového rozpočtu Mesta Banská Bystrica za rok 2020

Najnižšie výdavky boli v programe 14. Bývanie, a to v objeme 280 400 Eur, naopak najvyššie výdavky boli v programe 10. Vzdelávanie, a to v celkovom objeme 33 735 057 Eur.

Usporiadanie rozpočtového hospodárenia za rok 2020

Rozpočet Mesta na roky 2020 – 2022 bol schválený uznesením MsZ č. 366/2019 zo dňa 10. decembra 2019. Mesto hospodáril v roku 2020 s prebytkovým bežným rozpočtom v sume 3 787 193 Eur a so schodkovým kapitálovým rozpočtom v sume – 4 025 677 Eur. Pre účely odvádzania peňažných prostriedkov z prebytku rozpočtu do peňažných fondov je potrebné vylúčiť nedočerpané účelovo určené prostriedky zo štátneho rozpočtu, rozpočtu Európskej únie alebo na základe osobitného predpisu, ktoré boli poskytnuté v roku 2020 a v roku 2021 budú zapojené do rozpočtu cez príjmové finančné operácie. Mesto Banská Bystrica hospodáril v roku 2020 so schodkovým bežným a kapitálovým rozpočtom (po vylúčení účelovo určených prostriedkov) vo výške – 1 949 780 Eur.

Vplyvom výsledku hospodárenia finančných operácií vo výške 3 817 429 Eur a po vylúčení účelovo určených prostriedkov finančných operácií vykázalo Mesto Banská Bystrica celkový výsledok rozpočtového hospodárenia vo výške 1 865 782 Eur, ktorý bol zdrojom tvorby peňažných fondov.

	Príjmy	Výdavky	Prebytok (+) / Schodok (-)
BEŽNÝ ROZPOČET	72 694 191	68 906 998	3 787 193
<i>Vylúčenie bežných účelovo určených prostriedkov:</i>			1 711 296
PREBYTOK BR po vylúčení účelovo určených prostriedkov			2 075 897
KAPITÁLOVÝ ROZPOČET	1 867 912	5 893 589	-4 025 677
<i>Vylúčenie kapitálových účelovo určených prostriedkov:</i>			0
SCHODOK KR po vylúčení účelovo určených prostriedkov			-4 025 677
BEŽNÝ + KAPITÁLOVÝ ROZPOČET	74 562 103	74 800 587	-238 484
SCHODOK ROZPOČTU po vylúčení účelovo určených prostriedkov			-1 949 780
FINANČNÉ OPERÁCIE	6 758 099	2 940 669	3 817 429
<i>Vylúčenie účelovo určených prostriedkov finančných operácií:</i>			1 867
VÝSLEDOK HOSPODÁRENIA po vylúčení nedočerpaných účelovo určených prostriedkov			1 865 782

Usporiadanie rozpočtového hospodárenia za rok 2020 (v EUR)

Rozpočtové ukazovatele

Základný pohľad na rozpočet Mesta možno doplniť o ukazovatele vychádzajúce z rozpočtových údajov, ktoré sú súčasťou finančnej analýzy. Takto uchopená finančná analýza, ktorá vychádza nielen z účtovníctva ale aj z rozpočtu, môže poskytnúť kompletnejšie informácie o finančnej situácii a celkovom finančnom zdraví hodnotenej samosprávy. V rámci pohľadu cez rozpočet sú hlavnými hodnotenými oblasťami bežné hospodárenie samosprávy, finančná kapacita a hospodárenie s majetkom.

Ukazovateľ	Merná jednotka	Rok 2020	Rok 2019	Index 2020/2019
Hodnotenie bežného hospodárenia				
Príjmy na obyvateľa	EUR	1 073,90	994,00	1,0804
Výdavky na obyvateľa	EUR	1 026,64	945,41	1,0859
Daňová sila	EUR	630,84	599,84	1,0517
Daňová sebestačnosť	%	65,71%	66,73%	-1,02%
Ukazovatele finančnej kapacity				
Miera samofinancovania	%	106,99%	107,94%	-0,95%
Finančná sebestačnosť	%	63,98%	66,72%	-2,74%
Majetkové ukazovatele				
Majetková sila hrubá	EUR	3 503	3 437	1,0194
Majetková sila čistá	EUR	3 088	3 054	1,0111
Rozvojový koeficient	%	2,22%	1,66%	0,56%

Rozpočtové ukazovatele Mesta Banská Bystrica za rok 2020 a 2019¹

Príjmy na jedného obyvateľa Mesta Banská Bystrica medziročne vzrástli o 8,04 %, t.j. absolútne o 79,90 Eur na obyvateľa, pričom nárast o 73,98 Eur nastal vďaka vyšším celkovým príjmom samosprávy a nárast o 5,92 Eur na obyvateľa vznikol v dôsledku medziročného poklesu počtu obyvateľov absolútne o 420 obyvateľov, na počet 75 724 ku dňu 31.12.2020. Vyššie príjmy umožňujú samospráve vyššie výdavky, a tak v prípade celkových **výdavkov pripadajúcich na jedného obyvateľa** za rok 2020 sledujeme taktiež nárast, a to v nepatrne vyššej miere ako v prípade príjmov (8,59 %). V dôsledku poklesu počtu obyvateľov výdavky na jedného obyvateľa vzrástli o 5,66 Eur na obyvateľa, nárastom celkovej sumy výdavkov sa však táto suma zvýšila ešte o 75,57 Eur. Na jedného obyvateľa tak pripadala suma 1 026,64 Eur z celkovej sumy výdavkov obce. **Daňová sila obce** vzrástla medziročne o 5,17 %. Do daňových príjmov sú započítané podielové dane, miestne dane a miestne poplatky. Na jedného obyvateľa pripadala v roku 2020 suma 630,84 Eur daňových príjmov, zatiaľ čo v roku 2019 to bolo o 31 Eur menej. **Daňová sebestačnosť**, ktorá vyjadruje podiel daňových príjmov na celkových bežných príjmoch obce, klesla na úroveň 65,71 %, čo predstavuje oproti minulému roku pokles o 1,02 percentuálnych bodov.

V oblasti finančnej stability hodnotíme Mesto Banská Bystrica ako **finančne sebestačné** na pomerne vysokej úrovni, aj keď v prípade ukazovateľa dávajúceho do pomeru vlastné príjmy a celkové príjmy zaznamenávame pokles na úroveň 63,98 %. Znamená to, že takmer dve tretiny príjmov mesta pochádzajú z vlastných zdrojov, čo indikuje pomerne vysokú mieru samostatnosti a stability hospodárenia mesta. Medziročný pokles v prípade tohto ukazovateľa bol na úrovni 2,74 p. b. **Miera**

¹ Rozpočtové ukazovatele za rok 2019 sú počítané s aktualizovaným údajom o počte obyvateľov k 31.12.2019. Zatiaľ čo vo Výročnej správe za rok 2019 sme počítali s vtedy dostupným údajom 76 148 obyvateľov, vo výročnej správe za rok 2020 sme tento údaj aktualizovali podľa dostupných informácií na 76 144 obyvateľov.

samofinancovania, ktorá dáva do pomeru vlastné príjmy a bežné výdavky hrazené z týchto vlastných príjmov, na úrovni 106,99 %, hovorí o tom, že mesto môže použiť prebytočné vlastné prostriedky aj na rôzne projekty v rámci kapitálových investícií. V prípade hodnoty nižšej ako 1 by naopak potrebovalo ďalšie zdroje na krytie bežných výdavkov. Medziročne miera samofinancovania klesla o 0,95 percentuálnych bodov, a to v dôsledku výrazne väčšieho nárastu bežných výdavkov v porovnaní s nárastom vlastných príjmov. Zatiaľ čo vlastné príjmy medziročne vzrástli o viac než 1,5 mil. Eur, bežné výdavky vzrástli o viac než 1,8 mil. Eur.

Majetok obce vytvára základy pre to, aby mesto ako samospráva mohlo vykonávať všetky svoje úlohy, funkcie a kompetencie, či už originálne alebo prenesené zo štátnej správy. Majetok je následne využívaný na výkon samosprávy, verejné účely, prípadne na podnikateľskú činnosť. Pohľadom cez pomerové majetkové ukazovatele môžeme zhodnotiť majetkovú pozíciu obce. **Hrubá majetková sila** je pomerom celkovej hodnoty majetku obce a počtu obyvateľov. Tá medziročne vzrástla na úroveň 3 503 Eur hodnoty majetku obce pripadajúceho na jedného obyvateľa. Po odpočítaní záväzkov od majetku obce a daním do pomeru s počtom obyvateľov dostaneme ukazovateľ **čistej majetkovej sily obce**, ktorá dosiahla úroveň 3 088 Eur na obyvateľa.

Mesto Banská Bystrica investuje každý rok svoje prostriedky do rôznych projektov s cieľom podporovať a zabezpečovať rozvoj mesta. **Rozvojový koeficient**, ktorý dáva do pomeru kapitálové výdavky a celkovú hodnotu majetku obce, je toho vyjadrením. Kapitálové výdavky boli v porovnaní s predchádzajúcim rokom napriek pandemickej situácii vyššie, a tak aj rozvojový koeficient vzrástol, a to na úroveň 2,22 %. V roku 2020 totiž Mesto pokračovalo v investičných projektoch financovaných z Európskych štrukturálnych a investičných fondov (EŠIF), ktorých realizácia začala ešte v roku 2019. Ďalej napredovali rekonštrukcie materských škôl, konkrétne MŠ Karpatská 3, MŠ Strážovská 3 a MŠ 9.mája 26, a to v rámci projektov rozširovania ich kapacít a znižovania energetickej náročnosti budov. Výdavky boli kryté úverovými zdrojmi, ktoré boli čerpané z dôvodu potreby preklenutia časového nesúladu medzi realizáciou výdavkov a prijatím refundácie, ktorá sa očakáva v priebehu roku 2021. Ďalší kapitálový výdavok sa týkal rekonštrukcie verejného osvetlenia v sume takmer 1,8 mil. Eur, ktorý mesto financovalo z návratnej finančnej výpomoci poskytnutej Ministerstvom financií SR. Keďže v roku 2020 nastal útlm v realizácii investičných akcií z dôvodu pandemickej situácie, mesto využilo tento čas na plánovanie a zostavenie registra investícií, ktorý predstavuje zoznam investičných priorít samosprávy pre nadchádzajúce obdobie. V Meste Banská Bystrica tak vzniká potenciál pre pozitívny vývoj hodnoty rozvojového koeficientu v ďalšom období.

Zadlženosť mesta

Cudzíe zdroje financovania na jednej strane zvyšujú zadlženosť samosprávy, no na druhej strane môžu byť zdrojom pre rast finančnej sebestačnosti a miery samofinancovania v budúcnosti. Prioritným účelom ich použitia sú investičné zábery samosprávy, zároveň však umožňujú riešiť obnovu zastaraného technického zázemia či rozsiahlejšiu údržbu a rekonštrukcie v rôznych oblastiach. Zrealizovanie uskutočnených zámerov však následne môže byť zdrojom rastu vlastných príjmov obce.

Celková suma dlhu podľa § 17 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy vzrástla v sledovanom období o 1 187 852 Eur oproti roku 2019, na úroveň 7 250 253 Eur, a to najmä v dôsledku prijatia bezúročnej návratnej finančnej výpomoci od Ministerstva financií SR na výkon samosprávnych pôsobností z dôvodu kompenzácie výpadku dane z príjmov fyzických osôb v roku 2020 v dôsledku pandémie ochorenia COVID-19. Súčasne bol ďalej čerpaný úver na preklopenie časového nesúladu v súvislosti s projektami EŠIF.

V súlade s metodikou MF SR týkajúcou sa vykazovania bankových úverov Mesto vykazuje záväzky voči dodávateľom, ktorí odpredali svoju pohľadávku banke, ako bankové úvery. Konkrétne sa jedná o záväzky, ktoré vznikli v súvislosti s projektom údržby a výstavby miestnych komunikácií, projektom obnovy povrchu asfaltu na Námestí SNP a miestnej komunikácii na Graniari a lízingom výpočtovej techniky, ktorý bol taktiež prenajímateľom postúpený na banku.

Tabuľka 8 je zostavená v súlade s § 17 ods. 6 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v znení neskorších predpisov. Podľa právnej úpravy tohto zákona, platnej od 01.01.2017, môže mesto prijať návratné zdroje financovania len ak celková suma dlhu obce neprekročí 60 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka a suma ročných splátok návratných zdrojov financovania vrátane úhrady výnosov neprekročí 25 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka. Bežné príjmy sa znižujú o prostriedky poskytnuté v príslušnom rozpočtovom roku obci alebo vyššiemu územnému celku z rozpočtu iného subjektu verejnej správy, prostriedky poskytnuté z Európskej únie a iné prostriedky zo zahraničia alebo prostriedky získané na základe osobitného predpisu. V dôsledku tejto právnej úpravy sa vyššie uvedený podiel v porovnaní s predchádzajúcim spôsobom výpočtu zvýšil.

Vybrané záväzky § 17 ods. 7 zákona 583/2004 Z.z.	Stav k 31.12.2019	Stav k 31.12.2020
Zákonom stanovená celková suma dlhu podľa § 17 ods. 7	6 062 402	7 250 253
Bežné príjmy k 31.12. predchádzajúceho roka	62 362 957	68 446 367
Celková suma dlhu k 31.12. (istiny)	6 062 402	7 250 253
Zákonné ukazovatele zadlženosti mesta (60%)	9,72%	10,59%

Vybrané záväzky § 17 ods. 7 zákona 583/2004 Z.z.	Stav k 31.12.2019	Stav k 31.12.2020
Zákonom stanovená suma ročných splátok podľa § 17 ods. 6	3 212 958	1 748 163
Bežné príjmy k 31.12. predchádzajúceho roka znížené	49 827 062	51 565 256
Celková suma ročných splátok k 31.12. (istina + úroky)	3 212 958	1 748 163
Zákonné ukazovatele zadlženosti mesta (25%)	6,45%	3,39%

Stav zadlženosti Mesta Banská Bystrica k 31.12.2019 a 31.12.2020 (v EUR)

Informácia o vývoji mesta z pohľadu účtovníctva

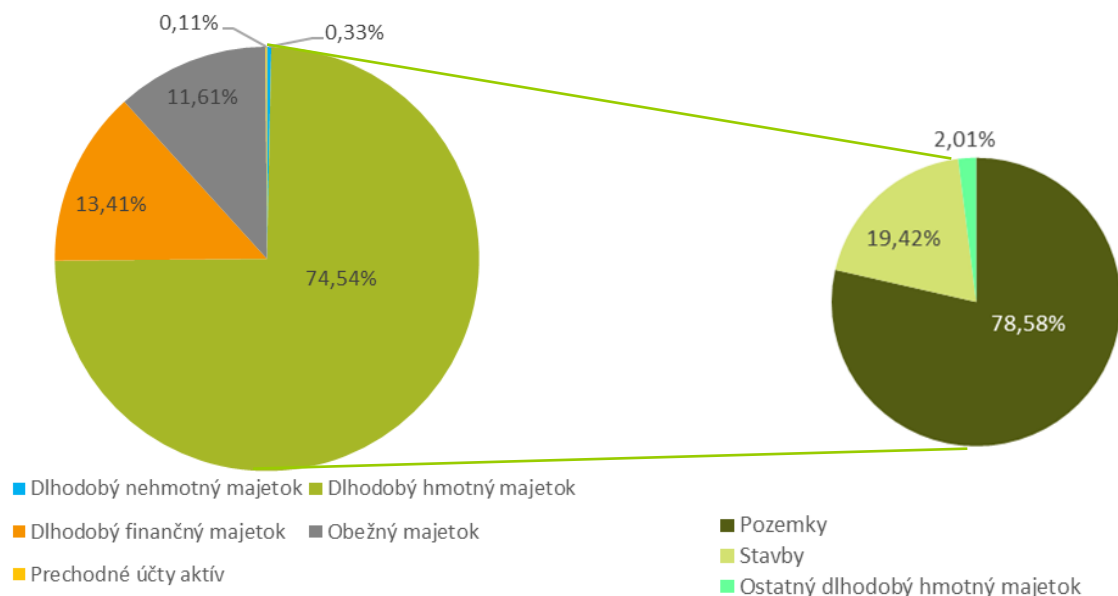
Individuálna účtovná závierka

Aktíva a pasíva

V zmysle zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov zostavuje mesto individuálnu účtovnú závierku a konsolidovanú účtovnú závierku. Obsahom účtovnej závierky je súvaha, výkaz ziskov a strát a poznámky k účtovnej závierke. Výkazy účtovnej závierky Mesta Banská Bystrica uvádzame v Prílohe č.3.

AKTÍVA	Netto 31.12.2020		Netto 31.12.2019		Index vývoja
	v EUR	%	v EUR	%	
Spolu majetok	265 291 300,19	100,00%	261 690 333,69	100,00%	0,0138
Neobežný majetok	234 189 825,22	88,28%	231 611 698,97	88,51%	0,0111
Dlhodobý nehmotný majetok	864 945,90	0,33%	1 384 054,48	0,53%	-0,3751
Dlhodobý hmotný majetok	197 743 087,07	74,54%	194 645 852,24	74,38%	0,0159
Dlhodobý finančný majetok	35 581 792,25	13,41%	35 581 792,25	13,60%	0,0000
Obežný majetok	30 798 379,06	11,61%	29 742 774,36	11,37%	0,0355
Zásoby	70 859,31	0,03%	74 524,73	0,03%	-0,0492
Zúčtovacie vzťahy	11 240 223,69	4,24%	12 156 677,62	4,65%	-0,0754
Dlhodobé pohľadávky	497,91	0,00%	90 939,67	0,03%	-0,9945
Krátkodobé pohľadávky	2 883 119,61	1,09%	1 344 912,23	0,51%	1,1437
Finančný majetok	16 603 678,54	6,26%	16 075 720,11	6,14%	0,0328
Prechodné účty aktív	303 095,91	0,11%	335 860,36	0,13%	-0,0976

Bilancia aktív Mesta Banská Bystrica k 31.12.2020 a 31.12.2019 (v EUR)

Vertikálna analýza bilancie aktív ku dňu 31.12.2020

Majetok Mesta Banská Bystrica v roku 2020 vzrástol oproti predchádzajúcemu roku o 1,38 %. Ako vidieť v grafe, takmer tri štvrtiny majetku Mesta tvoril dlhodobý hmotný majetok, z toho takmer 79 % hodnoty je viazanej v pozemkoch. Druhou najväčšou majetkovou položkou je dlhodobý finančný majetok, ktorý má 13,41 % podiel. Hodnota dlhodobého finančného majetku sa medziročne nezmenila.

Hodnota dlhodobého nehmotného majetku poklesla o viac než 519 tis. Eur. K zvýšeniu hodnoty softvéru došlo v dôsledku technického zhodnotenia softvéru IS CORA GEO v sume 80 tis. Eur, zaradenia dochádzkového a jedálenského systému do majetku mesta v obstarávacej cene 18 tis. Eur, zaradenia tarifikačného programu v obstarávacej cene 6 tis. Eur a dopracovania nových funkcií programu Sheriff využívaného mestskou políciou v sume 5 tis. Eur. Zvýšenie hodnoty dlhodobého nehmotného majetku, a to vďaka technickému zhodnoteniu softvéru a dopracovaniu nových programových súčastí v celkovej hodnote 108 tis. Eur a tiež v dôsledku nadobudnutia ocenených práv v celkovej sume 49 tis. Eur (pasport miestnych komunikácií, Logo EYOF 2021 Banská Bystrica) bolo však menšie než vytvorené oprávky k dlhodobému nehmotnému majetku, čo viedlo k poklesu jeho netto hodnoty.

V rámci obežného majetku došlo k miernemu nárastu hodnoty finančného majetku, čo sa prejavilo medziročne nárastom až o 3,28 %, t. j. v absolútnom vyjadrení o 527 958,43 Eur, pričom tento nárast sa týkal hlavne prostriedkov na bankových účtoch. Hodnota na bankových účtoch k 31.12.2020 vykazovala sumu 16 572 091,91 Eur. Dôvodom držania veľkého množstva prostriedkov na bankových účtoch je hromadenie prostriedkov, prebytkov a výsledkov hospodárenia obce do peňažných fondov mesta v súvislosti so zákonom o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy. V súvislosti s uvedeným zákonom účel a výšku použitia týchto prostriedkov schvaľuje mestské zastupiteľstvo. Ku koncu roka 2020 suma nahromadených prostriedkov vo fondoch predstavovala sumu viac ako 11,9 mil. Eur.

V prípade dlhodobých pohľadávok zaznamenávame pokles z hodnoty približne 108 tis. Eur v roku 2019 na 18 tis. Eur brutto v roku 2020. Mesto v rámci postupov účtovania dodržiava zásadu opatrnosti a v súlade s internou smernicou vytvára k pohľadávkam opravné položky. Čím je pohľadávka dlhšie po splatnosti, a teda šanca na vymoženie pohľadávky je nižšia, tým vyššia opravná položka sa vytvára. V prípade dlhodobých pohľadávok bola vytvorená opravná položka v takmer rovnakej sume a preto netto hodnota dlhodobých pohľadávok klesla na sumu 500 Eur.

V prípade krátkodobých pohľadávok evidujeme nárast o 22,21 % v brutto hodnote, čo je v absolútnom vyjadrení nárast o 1 150 tis. Eur. Z tejto sumy viac než 968 tis. Eur tvoria transfery a ostatné zúčtovanie so subjektami mimo verejnej správy, ktoré k 31.12.2020 neboli s Mestom Banská Bystrica vysporiadané. V netto hodnote evidujeme nárast krátkodobých pohľadávok v objeme viac než 1 538 tis. Eur (+ 114,37 %)

K 31.12.2020 Mesto evidovalo pohľadávky po lehote splatnosti v sume 3 755 441,61 Eur, pričom medziročne poklesli takmer o 95 tis. Eur (2,46 % pokles). Na zásobách evidujeme pokles celkovo v sume 3,7 tis. Eur, pričom zásoby materiálu poklesli o 7,7 tis. Eur, zatiaľ čo zásoby tovaru vzrástli o 4 tis. Eur. Významnou položkou v rámci obežného majetku je zúčtovanie medzi subjektami verejnej správy. Ide o zúčtovanie kapitálových transferov poskytnutých z rozpočtu obce rozpočtovým organizáciám, ktorými sú základné školy, a zúčtovanie kapitálových transferov, ktoré boli poskytnuté príspevkovej organizácii ZAaRES.

PASÍVA	Netto 31.12.2020		Netto 31.12.2019		Index vývoja
	v EUR	%	v EUR	%	
Spolu vlastné imanie a záväzky	265 291 300,19	100,00%	261 690 333,69	100,00%	0,0138
Vlastné imanie	209 729 140,98	79,06%	208 809 491,71	79,79%	0,0044
Oceňovacie rozdiely	754 620,18	0,28%	754 620,18	0,29%	0,0000
Kapitálové fondy	0,00	0,00%	0,00	0,00%	-
Nevysporiadaný VH minulých rokov	208 016 295,73	78,41%	207 277 212,55	79,21%	0,0036
Výsledok hospodárenia za ÚO	958 225,07	0,36%	777 658,98	0,30%	0,2322
Záväzky	31 472 117,21	11,86%	29 157 967,44	11,14%	0,0794
Rezervy	16 250 115,95	6,13%	16 795 486,82	6,42%	-0,0325
Zúčtovanie medzi subjektami verejnej správy	1 257 898,77	0,47%	535 842,73	0,20%	1,3475
Dlhodobé záväzky	660 210,74	0,25%	858 265,93	0,33%	-0,2308
Krátkodobé záväzky	5 714 704,67	2,15%	4 888 870,86	1,87%	0,1689
Bankové úvery	7 589 187,08	2,86%	6 079 501,10	2,32%	0,2483
Prechodné účty pasívne	24 090 042,00	9,08%	23 722 874,54	9,07%	0,0155

Bilancia pasív Mesta Banská Bystrica v rokoch 2020 a 2019 (v EUR)

Vlastné imanie Mesta vzrástlo oproti predchádzajúcemu roku vďaka dosiahnutému kladnému výsledku hospodárenia za rok 2020.

Hodnota rezerv poklesla v roku 2020 o 3,25 %. Do dlhodobých rezerv Mesto zaúčtovalo sumu 455 427,42 Eur ako rezervu na opravy okien na deviatich základných školách, ktoré sa majú vykonať na základe koncesných zmlúv medzi Mestom, základnými školami a dodávateľom tepla. V zmluvách sa dodávateľ tepla zaväzuje finančne sa podieľať na výmene okien a kotolní v základných školách. Celková hodnota týchto rezerv poklesla z dôvodu postupného rozpúšťania rezerv. Ostatné dlhodobé rezervy v celkovej výške 14 149 623,10 Eur sú zúčtované na prebiehajúce súdne spory. Vzhľadom k skutočnosti, že súdne spory prebiehajú niekoľko rokov, nie je možné presne stanoviť predpokladaný rok použitia rezerv. Dlhodobé rezervy na odchodné boli vytvorené v sume 682 440,58 Eur.

Zo sumy 962 624,85 Eur krátkodobých rezerv 13,78 % tvorila rezerva na opravy okien na základných školách (suma 132 694,95 Eur). Krátkodobé rezervy boli vytvorené aj na výplatu odmien k životnému jubileu vo výške 82 tis. Eur a odchodné do dôchodku v celkovej výške 232 tis. Eur. Rezervy na predpokladaný nedoplatok náhrady preukázanej straty z výkonov vo verejnom záujme pre SAD Zvolen, a. s. a Dopravný podnik mesta Banská Bystrica, a. s. predstavovali v roku 2020 výšku 460 400 Eur. Rezerva na vykonanie auditu bola vytvorená vo výške 14 tis. Eur. Rezerva na energie v budovách v majetku mesta bola vytvorená vo výške 40 tis. Eur a suma 1,5 tis. Eur bola vytvorená na nevyčerpané dovolenky zamestnancov v rámci podnikateľskej činnosti dvoch informačných centier.

Hodnota záväzkov vyplývajúcich zo zúčtovania so subjektami verejnej správy k 31.12.2020 bola na úrovni 1 257 899 Eur, čo je oproti roku 2019 nárast o viac než 135 %, v absolútnom vyjadrení ide o nárast o 722 056 Eur. Z tejto sumy približne 590 tis. Eur predstavuje zostatok bežného transferu pre základné školy, materské školy, ZUŠ a CVC. Suma 353 tis. Eur predstavuje zostatok bežného transferu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny na stravu predškôľakov v MŠ a žiakov ZŠ. Suma 191 tis. Eur predstavuje finančný príspevok na refundáciu miezd od ÚPSVaR v rámci projektu na podporu vytvárania pracovných miest pre uchádzačov o zamestnanie prostredníctvom poskytovateľov sociálnych služieb. Približne 96 tis. Eur je zostatkom dotácie od Štatistického úradu SR na úhradu nákladov preneseného výkonu štátnej správy, určeného na prípravu a vykonanie 1. fázy sčítania obyvateľov, domov a bytov, ktorá bude prebiehať aj v úvode roka 2021. Suma 13 tis. Eur je zostatkom transferov v sociálnej oblasti a suma približne 12 tis. Eur je zostatkom transferov určených pre kultúrnu oblasť, ktoré však nemohli byť použité z dôvodu pandémie COVID-19 a budú ich poskytovateľom vrátené v roku 2021.

Zároveň došlo k poklesu dlhodobých záväzkov o 23,08 % oproti minulému roku. Súčasne vzrástli krátkodobé záväzky, a to o 16,89 % oproti roku 2019, v absolútnom vyjadrení o takmer 826 tis. Eur. O takmer 272 tis. Eur vzrástli nevyfakturované dodávky, o takmer 218 tis. Eur vzrástli záväzky voči dodávateľom a o takmer 69 tis. Eur záväzky voči zamestnancom a poisťovniam. V skupine tzv. iných záväzkov evidujeme nárast o sumu 300 tis. Eur v porovnaní s minulým rokom a mesto tu účtovalo o nasledujúcich skutočnostiach:

- suma 1 811 213,71 Eur predstavuje nový predpis záväzku vyplývajúceho zo súdneho sporu voči Ministerstvu spravodlivosti SR, ktorý mesto Banská Bystrica bude splácať v štvrtročných splátkach vo výške 160 tis. Eur.
- suma 387 400 Eur predstavuje záväzok voči spoločnosti SAD Zvolen, a. s. na úhradu preukázanej straty z výkonov vo verejnom záujme za rok 2020
- suma 73 000 Eur predstavuje záväzok voči spoločnosti Dopravný podnik mesta Banská Bystrica, a. s. na úhradu preukázanej straty z výkonov vo verejnom záujme za rok 2020

Mesto ku dňu 31.12.2020 malo záväzky po lehote splatnosti vo výške 11 621, 61 Eur, čo znamená nárast o 8 tis. Eur v porovnaní s predošlým rokom

Náklady a výnosy

Mesto Banská Bystrica popri svojej hlavnej činnosti vykonáva aj **podnikateľskú činnosť**, konkrétne predaj drobného tovaru v rámci dvoch informačných centier. Zisk mu plyní aj z provízie z predaja vstupeniek na kultúrne podujatia organizované externými subjektmi. Predmetom podnikateľskej činnosti je aj poskytovanie kaderníckych služieb v priestoroch objektu KOMUCE. Zdrojom príjmov v rámci podnikateľskej činnosti Mesta je tiež prenájom nebytových priestorov.

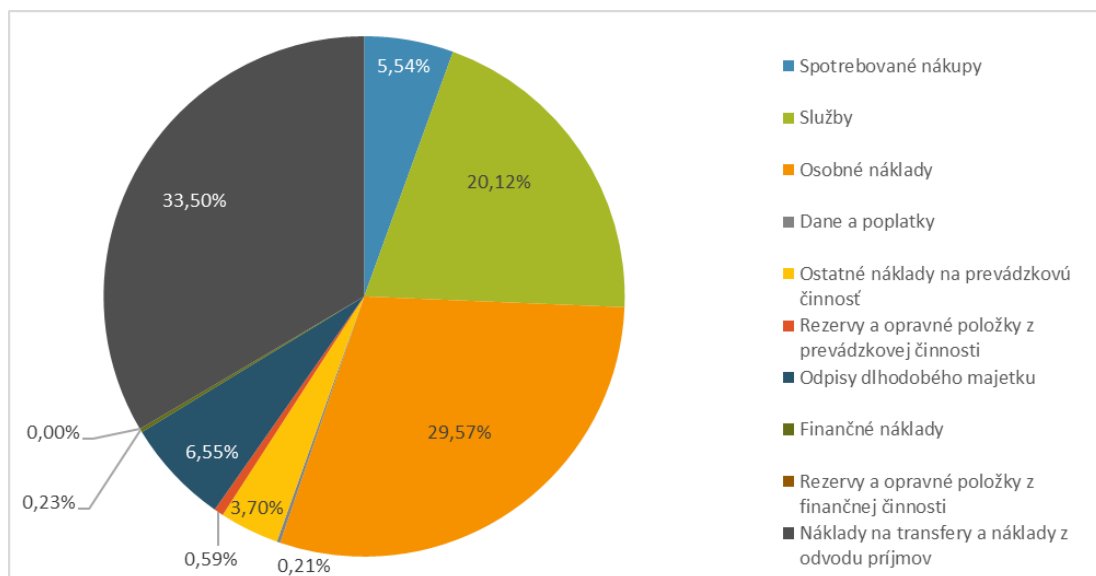
Celkové náklady podnikateľskej činnosti v sledovanom období predstavovali 65 228,18 Eur. V porovnaní s nákladmi minulého roka ide o pokles o viac než štvrtinu (-28,10 %), pričom klesli všetky druhy nákladov. Z dôvodu opatrení počas prvej vlny pandémie COVID-19 klesli takmer o tretinu (- 29,22%) osobné náklady, keďže prevádzky boli v jarných mesiacoch zatvorené. O štvrtinu klesla tiež spotreba materiálu a náklady na služby klesli o viac než polovicu.

Výnosy z podnikateľskej činnosti vznikajú Mestu v súvislosti s poskytnutými službami a predaným tovarom a v roku 2020 dosiahli výšku 98 525,21 Eur, čo znamená v porovnaní s rokom predtým pokles o takmer štvrtinu (-23,17 %). Pokles evidujeme predovšetkým v prípade tržieb z predaja služieb, a to o viac ako 34 %, nakoľko v dôsledku opatrení na zabránenie šírenia ochorenia sa v meste Banská Bystrica utlmila aj podnikateľská činnosť a všetky aktivity spojené s cestovným ruchom a pohybom obyvateľov.

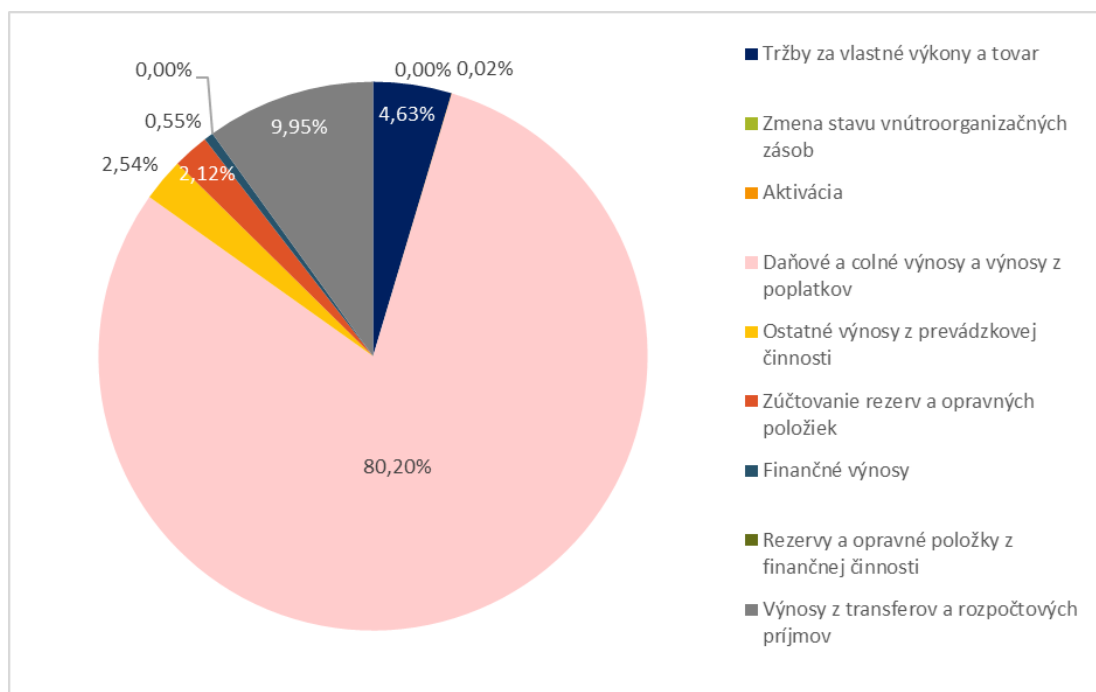
Napriek poklesu však výnosy v roku 2020 prevyšovali náklady, a to viedlo ku generovaniu zisku z podnikateľskej činnosti v sume 33 297,03 Eur.

Celkové náklady **hlavnej činnosti** Mesta Banská Bystrica za rok 2020 oproti predchádzajúcemu účtovnému obdobiu nepatrne vzrástli, a to o 0,31 %, v absolútnom vyjadrení o 185 tis. Eur. Výrazný medziročný pokles nákladov vznikol v súvislosti s tvorbou rezerv, a to z dôvodu zmeny spôsobu účtovania od roku 2019. Rezerva sa vytvorí a zúčtuje len v potrebnej výške rozdielu. V rámci prevádzkovej činnosti tvorili najväčší objem nákladov osobné náklady a náklady na služby.

Najväčšou výnosovou položkou Mesta v rámci hlavnej činnosti sú daňové výnosy samosprávy, ktorých objem medziročne vzrástol o 2 100 892,70 Eur. Výnosy z poplatkov vzrástli v oveľa menšej miere, a to o takmer 205 tis. Eur. Daňové výnosy a výnosy z poplatkov tvorili viac než štyri pätiny dosiahnutých výnosov v hlavnej činnosti (80,20 %). Mesto Banská Bystrica vykázalo v hlavnej činnosti za rok 2020 zisk na úrovni 924 928,04 Eur po zdanení.

Náklady hlavnej činnosti Mesta Banská Bystrica za rok 2020

Výnosy z hlavnej činnosti Mesta Banská Bystrica za rok 2020

Rok	2020						2019						Index vývoja 2020/2019		
Činnosť	Hlavná činnosť		Podnikateľská činnosť		SPOLU		Hlavná činnosť		Podnikateľská činnosť		SPOLU		Hlavná činnosť	Podnikateľská činnosť	SPOLU
	EUR	%	EUR	%	EUR	%	EUR	%	EUR	%	EUR	%			
NÁKLADY spolu	59 493 817,01	100,00%	65 228,18	100,00%	59 559 045,19	100,00%	59 309 256,09	100,00%	90 723,74	100,00%	59 399 979,83	100,00%	0,0031	-0,2810	0,0027
<i>Prevádzková činnosť</i>	<i>39 428 651,78</i>	<i>66,27%</i>	<i>64 457,99</i>	<i>98,82%</i>	<i>39 493 109,77</i>	<i>66,31%</i>	<i>39 804 572,53</i>	<i>67,11%</i>	<i>89 538,12</i>	<i>98,69%</i>	<i>39 894 110,65</i>	<i>67,16%</i>	<i>-0,0094</i>	<i>-0,2801</i>	<i>-0,0101</i>
Spotrebované nákupy	3 294 803,45	5,54%	32 493,93	49,82%	3 327 297,38	5,59%	2 987 910,23	5,04%	42 954,93	47,35%	3 030 865,16	5,10%	0,1027	-0,2435	0,0978
Služby	11 971 032,58	20,12%	2 216,22	3,40%	11 973 248,80	20,10%	13 423 449,24	22,63%	4 657,47	5,13%	13 428 106,71	22,61%	-0,1082	-0,5242	-0,1083
Osobné náklady	17 591 343,72	29,57%	26 597,66	40,78%	17 617 941,38	29,58%	16 371 243,22	27,60%	37 577,10	41,42%	16 408 820,32	27,62%	0,0745	-0,2922	0,0737
Dane a poplatky	126 810,04	0,21%	0,00	0,00%	126 810,04	0,21%	129 073,21	0,22%	0,00	0,00%	129 073,21	0,22%	-0,0175	-	-0,0175
Ostatné náklady na prevádzkovú činnosť	2 200 893,96	3,70%	0,18	0,00%	2 200 894,14	3,70%	2 006 784,73	3,38%	443,57	0,49%	2 007 228,30	3,38%	0,0967	-0,9996	0,0965
Rezervy a opravné položky z prevádzkovej činnosti	349 217,72	0,59%	0,00	0,00%	349 217,72	0,59%	1 154 193,74	1,95%	0,00	0,00%	1 154 193,74	1,94%	-0,6974	-	-0,6974
Odpisy dlhodobého majetku	3 894 550,31	6,55%	3 150,00	4,83%	3 897 700,31	6,54%	3 731 918,16	6,29%	3 905,05	4,30%	3 735 823,21	6,29%	0,0436	-0,1934	0,0433
<i>Finančná činnosť</i>	<i>137 012,85</i>	<i>0,23%</i>	<i>770,19</i>	<i>1,18%</i>	<i>137 783,04</i>	<i>0,23%</i>	<i>118 710,82</i>	<i>0,20%</i>	<i>1 185,62</i>	<i>1,31%</i>	<i>119 896,44</i>	<i>0,20%</i>	<i>0,1542</i>	<i>-0,3504</i>	<i>0,1492</i>
Finančné náklady	137 012,85	0,23%	770,19	1,18%	137 783,04	0,23%	118 710,82	0,20%	1 185,62	1,31%	119 896,44	0,20%	0,1542	-0,3504	0,1492
Rezervy a opravné položky z finančnej činnosti	0,00	0,00%	0,00	0,00%	0,00	0,00%	0,00	0,00%	0,00	0,00%	0,00	0,00%	-	-	-
<i>Mimoriadna činnosť</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00%</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00%</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00%</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00%</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00%</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00%</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>
<i>Náklady na transfery a náklady z odvodu príjmov</i>	<i>19 928 152,38</i>	<i>33,50%</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00%</i>	<i>19 928 152,38</i>	<i>33,46%</i>	<i>19 385 972,74</i>	<i>32,69%</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00%</i>	<i>19 385 972,74</i>	<i>32,64%</i>	<i>0,0280</i>	<i>-</i>	<i>0,0280</i>

Rok	2020						2019						Index vývoja 2020/2019		
Činnosť	Hlavná činnosť		Podnikateľská činnosť		SPOLU		Hlavná činnosť		Podnikateľská činnosť		SPOLU		Hlavná činnosť	Podnikateľská činnosť	SPOLU
	EUR	%	EUR	%	EUR	%	EUR	%	EUR	%	EUR	%			
VÝNOSY spolu	60 418 745,05	100,00%	98 525,21	100,00%	60 517 270,26	100,00%	60 049 705,68	100,00%	128 343,71	100,00%	60 178 049,39	100,00%	0,0061	-0,2323	0,0056
<i>Prevádzková činnosť</i>	<i>54 078 689,16</i>	<i>89,51%</i>	<i>98 525,21</i>	<i>100,00%</i>	<i>54 177 214,37</i>	<i>89,52%</i>	<i>54 761 343,96</i>	<i>91,19%</i>	<i>128 343,71</i>	<i>100,00%</i>	<i>54 889 687,67</i>	<i>91,21%</i>	<i>-0,0125</i>	<i>-0,2323</i>	<i>-0,0130</i>
Tržby za vlastné výkony a tovar	2 794 731,36	4,63%	98 525,21	100,00%	2 893 256,57	4,78%	3 480 176,92	5,80%	128 241,72	99,92%	3 608 418,64	6,00%	-0,1970	-0,2317	-0,1982
Zmena stavu vnútroorganizačných zásob	0,00	0,00%	0,00	0,00%	0,00	0,00%	0,00	0,00%	0,00	0,00%	0,00	0,00%	-	-	-
Aktivácia	13 078,80	0,02%	0,00	0,00%	13 078,80	0,02%	17 272,80	0,03%	0,00	0,00%	17 272,80	0,03%	-0,2428	-	-0,2428
Daňové a colné výnosy a výnosy z poplatkov	48 455 197,23	80,20%	0,00	0,00%	48 455 197,23	80,07%	46 149 740,74	76,85%	0,00	0,00%	46 149 740,74	76,69%	0,0500	-	0,0500
Ostatné výnosy z prevádzkovej činnosti	1 533 358,42	2,54%	0,00	0,00%	1 533 358,42	2,53%	2 776 984,83	4,62%	101,99	0,08%	2 777 086,82	4,61%	-0,4478	-1,0000	-0,4479
Zúčtovanie rezerv a opravných položiek	1 282 323,35	2,12%	0,00	0,00%	1 282 323,35	2,12%	2 337 168,67	3,89%	0,00	0,00%	2 337 168,67	3,88%	-0,4513	-	-0,4513
<i>Finančná činnosť</i>	<i>330 591,12</i>	<i>0,55%</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00%</i>	<i>330 591,12</i>	<i>0,55%</i>	<i>334 798,07</i>	<i>0,56%</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00%</i>	<i>334 798,07</i>	<i>0,56%</i>	<i>-0,0126</i>	<i>-</i>	<i>-0,0126</i>
Finančné výnosy	330 591,12	0,55%	0,00	0,00%	330 591,12	0,55%	334 798,07	0,56%	0,00	0,00%	334 798,07	0,56%	-0,0126	-	-0,0126
Rezervy a opravné položky z finančnej činnosti	0,00	0,00%	0,00	0,00%	0,00	0,00%	0,00	0,00%	0,00	0,00%	0,00	0,00%	-	-	-
<i>Mimoriadna činnosť</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00%</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00%</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00%</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00%</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00%</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00%</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>
<i>Výnosy z transferov a rozpočtových príjmov</i>	<i>6 009 464,77</i>	<i>9,95%</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00%</i>	<i>6 009 464,77</i>	<i>9,93%</i>	<i>4 953 563,65</i>	<i>8,25%</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00%</i>	<i>4 953 563,65</i>	<i>8,23%</i>	<i>0,2132</i>	<i>-</i>	<i>0,2132</i>

Rok	2020			2019			Index vývoja 2020/2019		
Činnosť	Hlavná činnosť		Podnikateľská činnosť	SPOLU		SPOLU	Hlavná činnosť	Podnikateľská činnosť	SPOLU
	EUR	EUR		EUR	EUR				
Výsledok hospodárenia pred zdanením	924 928,04	33 297,03		958 225,07	740 449,59	37 619,97	0,2491	-0,1149	0,2315
Splatná daň z príjmov	0,00	0,00		0,00	410,58	0,00	-1,0000	-	-1,0000
Dodatčne platená daň z príjmov	0,00	0,00		0,00	0,00	0,00	-	-	-
Výsledok hospodárenia po zdanení	924 928,04	33 297,03		958 225,07	740 039,01	37 619,97	0,2498	-0,1149	0,2322

Horizontálna a vertikálna analýza nákladov a výnosov Mesta Banská Bystrica za rok 2020 a 2019

Finančné ukazovatele

Aby mohla byť samospráva riadená efektívne, je dôležité zhodnotiť jej finančnú situáciu. Tak ako v podnikateľskej sfére aj v oblasti verejnej správy sa pre tento účel využíva finančná analýza, ktorej základom sú finančné ukazovatele. Finančná analýza je rozborom dát získaných z účtovníctva, a v prípade samosprávy aj z rozpočtovníctva, s cieľom zistiť, aká je majetková a finančná situácia hodnotenej jednotky. Základom každej finančnej analýzy sú pomerové ukazovatele, ktoré podávajú rýchly obraz o finančnom stave organizácie a jej základných vlastnostiach.

Ukazovateľ	Merná jednotka	Rok 2020	Rok 2019
Oblasť likvidity			
Celková likvidita (3.stupňa)	p.j.	2,856	3,314
Celková likvidita (3.stupňa) - upravená	p.j.	2,856	3,304
Bežná likvidita (2.stupňa)	p.j.	1,790	1,921
Pohotová likvidita (1.stupňa)	p.j.	1,525	1,773
Čistý pracovný kapitál	EUR	20 874 243	22 123 248
Čisté pohotovú prostriedky	EUR	10 888 974	11 186 849
Oblasť zadlženosti			
Celková zadlženosť (dlhový pomer)	p.j.	0,2094	0,2021
Finančná nezávislosť	p.j.	3,775	3,949
Finančná nezávislosť - upravená	p.j.	5,335	5,787
Miera zadlženosti	p.j.	0,265	0,253
Ukazovateľ podielu KZ na CuZ	p.j.	0,196	0,171
Oblasť aktivity			
Krytie neobežného majetku	p.j.	0,896	0,902
Ukazovateľ neobežného majetku	p.j.	0,883	0,885
Ukazovateľ obežného majetku	p.j.	0,116	0,114
Oblasť rentability			
Rentabilita celkového kapitálu	p.j.	0,36%	0,30%
Rentabilita vlastného kapitálu	p.j.	0,46%	0,37%

Finančné ukazovatele Mesta Banská Bystrica za rok 2020 a 2019

Platobná schopnosť je základným predpokladom úspešného fungovania nielen v podnikateľskom sektore, ale aj v samospráve. Tú možno hodnotiť prostredníctvom ukazovateľov likvidity, ktorá znamená schopnosť premeniť majetok na likvidné prostriedky a uhradiť tak záväzky. **Celková likvidita (likvidita 3.stupňa)** je hlavným ukazovateľom finančnej likvidity a udáva celkový potenciál likvidity účtovnej jednotky. Vypočíta sa ako podiel celkových obežných aktív a krátkodobých cudzích zdrojov. V našom prípade sme k obežným aktívam pripočítali ešte prechodné aktíva, ktoré majú krátkodobý charakter. Hodnota tohto ukazovateľa dosiahla v roku 2020 úroveň **2,856**. Vyššiu vypovedaciu schopnosť má tento ukazovateľ, pokiaľ od obežných aktív odpočítame hodnotu dlhodobých pohľadávok, nakoľko tie nemôžu z časového hľadiska slúžiť na úhradu krátkodobých záväzkov. Vzhľadom k skutočnosti, že v roku 2020 netto hodnota dlhodobých pohľadávok v porovnaní s minulým rokom výrazne klesla, a to až k hodnote blížiacej sa nule, hodnota takto upraveného ukazovateľa celkovej likvidity bola rovnaká, t.j. na úrovni **2,856**. **Bežná likvidita (likvidita 2.stupňa)** vyjadruje, aká časť krátkodobých záväzkov je krytá finančným majetkom a krátkodobými pohľadávkami. Tento

ukazovateľ dosiahol v roku 2020 hodnotu **1,790**, čo je rovnako ako v minulom roku, nad hornou hranicou optima tohto ukazovateľa. **Likvidita 1.stupňa (okamžitá, pohotová likvidita)** hovorí o okamžitej platobnej schopnosti hodnoteného subjektu. Predstavuje podiel hotovostných prostriedkov v pokladni a na bankových účtoch a krátkodobých záväzkov. Vzhľadom k tomu, že samospráva drží na bankovom účte pomerne veľké množstvo hotovostných prostriedkov z dôvodu hromadenia prostriedkov z peňažných fondov, hodnota tohto ukazovateľa významne prekračuje hornú hranicu optima, a v roku 2020 dosiahla úroveň **1,525**. Všetky štyri spomenuté ukazovatele likvidity za rok 2020, aj ich porovnanie s hodnotami dosiahnutými v predošlom roku, hovoria o trvalej platobnej schopnosti samosprávy, ktorá je pozitívnym znakom jej dobrého finančného zázemia. Súčasne však medziročne zaznamenávame pokles hodnôt ukazovateľov likvidity, ktoré sa výrazne priblížili k hornej hranici optima, a to najmä z dôvodu nárastu krátkodobých záväzkov účtovnej jednotky.

Iný pohľad na likviditu účtovnej jednotky je prostredníctvom absolútneho rozdielu obežných aktív a krátkodobých záväzkov, ktorý sa nazýva **čistý pracovný kapitál**. Jeho hodnota v roku 2020 na úrovni **20 874 243 Eur** hovorí o hodnote obežného majetku, ktorá je financovaná dlhodobým kapitálom. Predstavuje prebytok krátkodobých aktív nad krátkodobými dlhmi, čo je opäť signálom dobrého finančného zázemia samosprávy. **Čisté pohotové prostriedky** predstavujú objem ihneď dostupných peňažných prostriedkov po splatení všetkých okamžite splatných krátkodobých záväzkov. K 31.12.2020 ich objem predstavoval sumu **10 888 974 Eur**.

Kapitálová štruktúra samosprávy má vplyv na jej prosperitu a finančnú stabilitu, a preto je z pohľadu jej riadenia dôležité vyhodnotiť aj ukazovatele zadlženosti. **Celková zadlženosť** hovorí o tom, aká časť majetku je financovaná cudzími zdrojmi. V prípade Mesta Banská Bystrica bola hodnota tohto ukazovateľa v roku 2020 **20,94 %**. V porovnaní s predošlým rokom sa zvýšila o 0,73 p. b. Vyššie hodnoty ukazovateľa znamenajú väčšie riziko pre veriteľov, súčasne však využívaním cudzích zdrojov môže samospráva zvyšovať svoju finančnú nezávislosť, preto je dôležité hľadať optimálny pomer medzi vlastnými a cudzími zdrojmi. **Stupeň finančnej samostatnosti** je vyjadrený podielom vlastného a cudzieho kapitálu, a v prípade Mesta Banská Bystrica je jeho hodnota **3,775**. V trhovej ekonomike by sa mal tento ukazovateľ pohybovať na úrovni do 100 %, v samospráve sú však prijateľné aj vyššie hodnoty vzhľadom k skutočnosti, že subjekt má stabilné a pomerne isté príjmy v podobe daní a miestnych poplatkov. Na zhodnotenie zadlženosti má vplyv aj tvorba rezerv, ktoré predstavujú budúci záväzok, ktorý môže vzniknúť v bližšie neurčenom čase v určitej, len predpokladanej výške. V prípade, že od tohto druhu záväzku abstrahujeme, stupeň finančnej samostatnosti sa zvýši na úroveň **5,335**. Opačným pomerom získame ukazovateľ **miery zadlženosti**. Tá v prípade Mesta Banská Bystrica za rok 2020 hovorí, že na 1 Eur vlastného kapitálu pripadá **0,265** Eur z cudzích zdrojov. Krátkodobé záväzky tvoria z celkových cudzích zdrojov **19,6 %**. Medziročne tento podiel vzrástol v dôsledku nárastu krátkodobých záväzkov, krátkodobých bankových úverov a zostatkov transferov zo štátneho rozpočtu.

Ukazovateľ krytia neobežného majetku je na úrovni **0,896** a vyjadruje, aký podiel dlhodobého majetku kryjú vlastné zdroje. Hodnoty blížiac sa k 1 znamenajú rast stability, avšak prekročenie už znamená aj nižšiu efektívnosť využitia zdrojov. Ukazovatele obežného a neobežného majetku sú vyjadrením štruktúry aktív. **Neobežný majetok** tvorí **88,3 %** a **obežný majetok** tvorí **11,6 %** celkového majetku Mesta Banská Bystrica. Medziročne podiel obežného majetku na celkovom majetku len nepatrne vzrástol o 0,2 p.b. v dôsledku výrazného nárastu krátkodobých pohľadávok a finančného majetku kompenzovaného o niečo menej výrazným poklesom zúčtovania transferov rozpočtu obce.

V závere prevedenej finančnej analýzy môžeme zhrnúť, že Mesto Banská Bystrica je vysoko likvidné a nemá problémy s platobnou schopnosťou. Celková zadlženosť je nízka, pričom v štruktúre prevažujú dlhodobé záväzky so splatnosťou dlhšou ako jeden rok, a vyznačuje sa vysokým stupňom finančnej

nezávislosti. Výnosnosť prostriedkov investovaných do samosprávy medziročne výrazne klesla z dôvodu nižšej úrovne dosiahnutého zisku. Rentabilita vlastného kapitálu sa pohybuje na úrovni 0,46 %, čo pri porovnaní s predchádzajúcim obdobím znamená, že vzrástla o 0,09 p.b. Rentabilita celkového kapitálu nepatrne vzrástla z úrovne 0,30 % na úroveň 0,36 %. V podnikateľskom prostredí by tieto namerané hodnoty neboli považované za postačujúce, ale v prípade mesta ako hodnoteného subjektu to nevnímame ako výrazne negatívnu skutočnosť, nakoľko prioritou samosprávy nie je dosahovanie zisku.

Konsolidovaná účtovná závierka

Mesto Banská Bystrica je samostatný územný samosprávny a správny celok Slovenskej republiky. Je právnickou osobou, ktorá za podmienok ustanovených zákonom samostatne hospodári s vlastným majetkom a s vlastnými príjmami. Mesto pri výkone samosprávy zakladá, zriaďuje, zrušuje a kontroluje podľa osobitných predpisov svoje rozpočtové a príspevkové organizácie, iné právnické osoby a zariadenia. Je súčasťou súhrnného celku verejnej správy Slovenskej republiky.

V zmysle zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve je Mesto Banská Bystrica povinné zostaviť konsolidovanú účtovnú závierku, nakoľko malo v roku 2020 väčšinovú (viac ako 50 %) alebo významnú majetkovú účasť (nad 20 %) vo viacerých obchodných spoločnostiach. Zároveň malo Mesto v roku 2020 v zriaďovateľskej pôsobnosti 13 rozpočtových a 2 príspevkové organizácie a u 2 obchodných spoločností figuruje ako 100 % vlastník.

Organizácie konsolidovaného celku

Rozpočtové organizácie Mesta Banská Bystrica ku dňu 31.12.2020

Názov organizácie:	
Základná škola s materskou školou Jána Bakossa	
Právna forma:	rozpočtová organizácia
Sídlo organizácie:	Bakossova 5, 974 01 Banská Bystrica
Činnosť, ktorú vykonáva:	
ZŠ s MŠ Jána Bakossa sa zameriava na vyučovanie anglického jazyka (posilnenie týždenného počtu hodín, týždeň s anglickým lektorom), vyučovanie ďalších cudzích jazykov (nemecký jazyk, ruský jazyk), podporu žiakov s individuálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami. Podporuje rozvíjanie talentu žiakov ich účasťou v predmetových olympiádach a súťažiach. Snahou je, aby sa žiaci pravidelne venovali športu, preto ich zapájajú do športových súťaží a aktivít a pravidelne organizuje plavecký a korčuliarsky výcvik na 1. stupni a plavecký a lyžiarsky výcvik na 2. stupni ZŠ. Na prvom stupni pravidelne organizuje pobyty žiakov v škole v prírode. Škola je zapojená do projektov Zelená škola, Škola podporujúca zdravie a IT Akadémia. Žiakom poskytuje bohatú krúžkovú činnosť. Škola má vlastnú školskú knižnicu, v rámci ktorej realizuje aktivity podporujúce čitateľskú gramotnosť. Základná škola zabezpečuje aj vzdelávanie žiakov, ktorí sú vo vyšetrovacej väzbe v Ústave na výkon väzby a Ústave na výkon trestu odňatia slobody v Banskej Bystrici a plnia si povinnú školskú dochádzku.	

Názov organizácie:	
Základná škola, Golianova 8, Banská Bystrica	
Právna forma:	rozpočtová organizácia
Sídlo organizácie:	Golianova 8, 974 01 Banská Bystrica
Činnosť, ktorú vykonáva:	
Škola kladie dôraz na poskytnutie čo najlepšieho vzdelania pomocou moderných vyučovacích metód; každá trieda je vybavená interaktívnymi tabuľkami, ktoré sú využívané vo výchovno-vzdelávacom procese. V čo najväčšej miere sa snaží povzbudiť deti k zdravému životnému štýlu, zdravej strave a pobytu v prírode. Škola kladie dôraz na rozvoj pohybových schopností žiakov, mottom školy je: "Naučme deti športovať". Škola úzko spolupracuje so športovými klubmi: HC'05 Banská Bystrica, Športový klub lyžiarov BB, Klub karate, basketbalový oddiel ŠKP 08 BB.	

Názov organizácie:	
Základná škola Slobodného slovenského vysielateľa Skuteckého 8 Banská Bystrica	
Právna forma:	rozpočtová organizácia
Sídlo organizácie:	Skuteckého 8, 974 01 Banská Bystrica
Činnosť, ktorú vykonáva:	
Škola pre deti so špecifickým nadaním na cudzie jazyky (vyučovanie prvého cudzieho jazyka od 1.ročníka / v rozsahu 3 hodiny týždenne, druhý cudzí jazyk od 5. ročníka / v rozsahu 3 hodiny týždenne), organizujúca množstvo aktivít na podporu ich výučby (projekty, vzdelávacie pobyty v zahraničí). Škola s rozšíreným vyučovaním cudzích jazykov; integrované vyučovanie cudzích jazykov a neязыkových predmetov metódou CLIL, konverzácia v cudzích jazykoch v povinných aj záujmových útvaroch ; školský vzdelávací program je dopĺňaný hodinami aj podľa regionálnych špecifik Banskej Bystrice.	

Názov organizácie:	
Základná škola , Trieda SNP 20 , Banská Bystrica	
Právna forma:	rozpočtová organizácia
Sídlo organizácie:	Trieda SNP 20, 974 01 Banská Bystrica
Činnosť, ktorú vykonáva:	
Škola pripravujúca žiakov na samostatné a aktívne zapojenie sa do života prostredníctvom osvojovania si vedomostí, ovládania cudzích jazykov, rozvíjanie vzťahu k životnému prostrediu a k počítačovej gramotnosti. Dlhodobým zámerom školy je rozvíjať osvetovú, vzdelávaciu a výchovnú činnosť detí a žiakov s dôrazom na environmentálnu výchovu, šport, jazykové a informačno-komunikačné kompetencie žiakov. Veľký dôraz kladie na dobrú prípravu žiakov na stredné školy i do života (posilnená výučba SJL a MAT v 9. ročníku), výučba matematiky na I. stupni Hejného metódou; škola rozvíjajúca jazykové spôsobilosti (výučba anglického jazyka od 1. ročníka a druhého cudzieho jazyka od 7. ročníka); sociálny pedagóg pomáha žiakom a rodičom pri riešení zložitých výchovno-vzdelávacích situácií; škola podporujúca šport (rozšírená výučba telesnej výchovy na I. stupni, športové triedy 5. - 9. rčovník so zameraním na futbal, atletiku, volejbal; spolupráca s klubmi MFK Dukla Banská Bystrica, Futbalovou školou M. Hamšíka, ŠK UMB B. Bystrica, VK Brusno); škola formujúca vzťah k životnému prostrediu; škola využívajúca IKT; škola poskytujúca aktívne využívanie voľného času; škola otvorená sociálnym partnerom a verejnosti.	

Názov organizácie:	
Základná škola, Moskovská 2, Banská Bystrica	
Právna forma:	rozpočtová organizácia
Sídlo organizácie:	Moskovská 2, 974 04 Banská Bystrica
Činnosť, ktorú vykonáva:	
Škola zameraná na vyučovanie cudzích jazykov (rozšírené vyučovanie anglického jazyka od 1. ročníka, od 7. ročníka pribúda ďalší cudzí jazyk - nemecký a ruský, projekty, spolupráca so školami v zahraničí, rozvoj kľúčových kompetencií žiakov , využívanie moderných technológií vo vyučovaní, výučba informatiky a zavádzanie IKT do vyučovania a medzi verejnosť, zvyšovanie environmentálneho a globálneho povedomia žiakov cez projektové vyučovanie, rozvoj regionálnej kultúry, šport a zdravý životný štýl, mimoškolská činnosť (aktívne trávenie voľného času v školskej knižnici, ŠKD, na krúžkoch v SCVČ Relaxáčik).	

Názov organizácie:	
Základná škola s materskou školou, Radvanská 1, Banská Bystrica	
Právna forma:	rozpočtová organizácia
Sídlo organizácie:	Radvanská 1, 974 05 Banská Bystrica
Činnosť, ktorú vykonáva:	
Škola, ktorej žiaci majú možnosť oboznamovať sa s cudzím jazykom už od 1. ročníka. V súčasnosti sa v škole vyučujú cudzie jazyky - anglický, nemecký, ruský. Jazykové kvízy, práca s časopismi a tvorba projektov sú hlavné aktivity, ktorými si žiaci rozvíjajú rečové zručnosti aj tvorivosť. Oživením jazykového vyučovania je práca s IKT. Záujem o cudzí jazyk podporuje i spolupráca so subjektmi mimo školy. V rámci projektov sa vybudovali moderné odborné učebne pre jednotlivé predmety – geografia, biológia, chémia, fyzika, výchova umením, cudzie jazyky, počítačové učebne. Žiaci majú k dispozícii všetky názorné pomôcky na zoznámenie sa s týmito predmetmi a majú možnosť kvalitnejšie rozvíjať svoj talent. Prostredníctvom IKT učitelia modernou a príťažlivou formou vzbudzujú záujem žiakov o tieto predmety. Na škole pôsobí detský folklórny súbor Radvanček, hudobno – tvorivá dielňa Spievankovo, či detský divadelný súbor Radvanské hviezdy, ktoré každoročne pripravujú vystúpenia pre žiakov a verejnosť a ktoré si získali divákov nielen v našej škole, ale na rôznych vystúpeniach a prehliadkach.	

Názov organizácie:	
Základná škola, Spojová 14, Banská Bystrica	
Právna forma:	rozpočtová organizácia
Sídlo organizácie:	Spojová 14, 974 04 Banská Bystrica
Činnosť, ktorú vykonáva:	
Škola s viac ako 40- ročnou históriou je najväčšou plnoorganizovanou školou v meste, ktorá pre žiakov vytvára bezpečné a tvorivé prostredie s príjemnou pracovnou atmosférou, zameriava sa na otvorené partnerstvo, žiakov vedie k zdravému životnému štýlu, ekologickému mysleniu, kooperácii a podpore v schopnostiach samostatne myslieť, vhodne sa vyjadrovať a prezentovať svoje názory primeraným spôsobom; nadpriemernú úroveň školy potvrdzuje účasť žiakov v súťažiach na úrovni okresu, kraja i celého Slovenska, ale najmä ich úspešnosť v ďalšom štúdiu na stredných a vysokých školách, súčasťou školy je upravený školský športový areál, ktorý ponúka športové využitie dopoludnia žiakom a v popoludňajších hodinách aj sídliskovej komunite.	

Názov organizácie:	
Základná škola, Ďumbierska 17, Banská Bystrica	
Právna forma:	rozpočtová organizácia
Sídlo organizácie:	Ďumbierska 17, 974 11 Banská Bystrica
Činnosť, ktorú vykonáva:	
TOP škola Slovenska podľa INEKO, ktorej mottom je: "Poznávajme nielen rozumom, ale aj srdcom" ; škola sa ako jediná v banskobystrickom okrese zaoberá aj vzdelávaním detí so všeobecným intelektovým nadaním, pričom v každom ročníku je zriadená jedna trieda pre deti so všeobecným intelektovým nadaním (VIN), v porovnaní s klasickými triedami majú do obsahu vzdelávania pridaný v každom ročníku ďalší predmet s názvom Obohatenie, v piatom ročníku predmet Tvorba prezentácií, v 3., 4. a 8. ročníku: Logickú matematiku. Súčasťou absolvovania každého ročníka a postupu do vyššieho ročníka je aj obhajoba ročníkovej práce - celoročného žiackeho projektu.	

Názov organizácie:	
Základná škola Sitnianska 32, Banská Bystrica	
Právna forma:	rozpočtová organizácia
Sídlo organizácie:	Sitnianska 32, 974 11 Banská Bystrica
Činnosť, ktorú vykonáva:	
Škola podporuje rozvoj jazykových zručností (výučba anglického jazyka od 1. ročníka), športovo-pohybových zručností (korčuliarsky, plavecký, lyžiarsky výcvik, škola v prírode), výučba umožňujúca rozvoj individuálnych záujmov v troch líniiach v predmete "Mladý bádateľ", výučba s pomocou interaktívnych tabúl a digitálnych technológií, špičkovo vybavené špecializované učebne, pestrá ponuka krúžkov, odborné poradenstvo (školský psychológ, špeciálny pedagóg).	

Názov organizácie:	
Základná škola, Pieninská 27, Banská Bystrica	
Právna forma:	rozpočtová organizácia
Sídlo organizácie:	Pieninská 27, 974 11 Banská Bystrica
Činnosť, ktorú vykonáva:	
Škola ponúka žiakom kvalitný výchovno-vzdelávací proces zabezpečený odbornými pedagogickými zamestnancami, individuálny prístup k deťom podľa konkrétnych potrieb a orientáciu na osobnosť žiaka, výchovné poradenstvo a odborný výkon špeciálneho pedagóga, kvalitnú prípravu a úspechy žiakov v mnohých súťažiach a olympiádach, komplexnú starostlivosť ŠKD pre žiakov 1. - 5. ročníka, ojedinelú a atraktívnu prázdninovú činnosť ŠKD, pestrú krúžkovú a záujmovú činnosť, výborné podmienky pre rozvoj záujmov v oblasti športu, možnosť reprezentačne hrať volejbal v súťažiach riadených Slovenskou volejbalovou federáciou a spolupráca so športovými klubmi a inštitúciami v rôznych oblastiach športu, klub aktivistov žiackeho života - žiacky parlament, rozhlasovú družinu a redakčnú radu; lyžiarsky, plavecký a korčuliarsky výcvik, školu v prírode, školské poznávacie výlety a exkurzie, prepojenosť školy a rodiny, príjemné prostredie a priestrané triedy.	

Názov organizácie:	
Základná škola Jozefa Gregora Tajovského Banská Bystrica	
Právna forma:	rozpočtová organizácia
Sídlo organizácie:	Gaštanová 12, 974 09 Banská Bystrica
Činnosť, ktorú vykonáva:	
Škola je zameraná na rozvoj technického a prírodovedného rozvoja žiakov. V priestoroch školy bolo otvorené Centrum techniky, tzv. CeTech. Jedná sa o jedinečný komplex odborných učební techniky na Slovensku. Zaručuje žiakom základnej školy bezkonkurenčné nadobúdanie technickej gramotnosti, t.j. technického myslenia, pracovných zručností, kreatívneho riešenia komplexných úloh. Zaujímavý študijný program ZŠ J.G.Tajovského a najmodernejšie technológie súčasnej doby, s ktorými žiaci v CeTechu pracujú, sú silným stimulom z hľadiska ich budúcej profesijnej orientácie. CNC stavebnice, 3D tlačiarne, laserová gravírovačka a mnoho iných technických zariadení žiakom otvárajú dvere do moderného sveta práce.	

Názov organizácie:	
Základná umelecká škola Jána Cikkera Banská Bystrica	
Právna forma:	rozpočtová organizácia
Sídlo organizácie:	Štefánikovo nábrežie 6, 974 01 Banská Bystrica
Činnosť, ktorú vykonáva:	
Základná umelecká škola Jána Cikkera Banská Bystrica poskytuje na území mesta vzdelanie v štyoch odboroch: v hudobnom, tanečnom, výtvarnom a literárno-dramatickom. Vyučovanie v ZUŠ je organizované na troch pracoviskách: Štefánikovo nábrežie 6 (hudobný odbor: hra na klavíri, keyboarde, husliach, gitare, elektrickej gitare, cimbale, zobcovej a priečnej flaute, trúbke, bicích nástrojoch, akordeóne a spev; výtvarný odbor: rozšírené vyučovanie keramiky, počítačová animácia, príprava na stredné a vysoké školy; tanečný odbor a literárno – dramatický odbor); Lazovná 62 (hudobný odbor: hra na klavíri, keyboarde, husliach, violončele, gitare, zobcovej flaute, trúbke, akordeóne, bicích nástrojoch, klarinete, saxofóne a spev a výtvarný odbor a Internátna 2A (hudobný odbor: hra na klavíri, keyboarde, husliach, gitare, zobcovej a priečnej flaute, akordeóne a spev a výtvarný odbor).	

Názov organizácie:	
Centrum voľného času Banská Bystrica	
Právna forma:	rozpočtová organizácia
Sídlo organizácie:	Havranské 9, 974 04 Banská Bystrica
Činnosť, ktorú vykonáva:	
Centrum voľného času je samostatná rozpočtová organizácia s právnou subjektivitou. Okrem pravidelnej činnosti v záujmových útvaroch organizuje rôzne príležitostné podujatia formou jednorázových akcií alebo pravidelne sa opakujúcich ako napr. predmetové olympiády, okresné športové súťaže, besedy pre žiakov základných škôl a detí materských škôl, preventívne programy pre materské a základné školy. Podieľa sa aj na vypíňaní voľného času zdravotne a mentálne postihnutých detí. Zamestnanci spolupracujú s materskými a základnými školami, športovými klubmi, hasičským a záchranným zborom, policajným zborom, občianskymi združeniami a rôznymi ďalšími organizáciami pracujúcimi s deťmi a mládežou.	

Príspevkové organizácie Mesta Banská Bystrica ku dňu 31.12.2020

Názov organizácie:	
Záhradnícke a rekreačné služby	
Právna forma:	príspevková organizácia
Sídlo organizácie:	Švermova 45, 974 04 Banská Bystrica
Činnosť, ktorú vykonáva:	
Výkon správy fondu vegetačných porastov v rozsahu platného VZN Mesta Banská Bystrica o tvorbe, údržbe a ochrane zelene; údržba mestskej zelene, detských ihrísk, pieskovísk a zverených technických zariadení; správa cintorínov, pohrebná a cintorínska činnosť; správa krematória, kremačná činnosť; spoločensko-kultúrna a osvetová činnosť; organizácia programov, výstav predstavení, atď.; správa kultúrnych a rekreačných zariadení; prevádzka športovísk a športových zariadení; budovanie nových telovýchovných objektov a zariadení; správa zvereného majetku Mesta.	

Názov organizácie:	
Investorský útvar mesta	
Právna forma:	príspevková organizácia
Sídlo organizácie:	Československej armády 26, 974 01 Banská Bystrica
Činnosť, ktorú vykonáva:	
Architektonické činnosti - v súčasnosti nevyvíja činnosť	

Obchodné spoločnosti s majetkovou účasťou Mesta Banská Bystrica ku dňu 31.12.2020

Názov organizácie:	
MBB a. s.	
Právna forma:	akciová spoločnosť
Sídlo organizácie:	Československej armády 26, 974 01 Banská Bystrica
Činnosť, ktorú vykonáva:	
Prenájom nehnuteľností, investičná výstavba, správa bytových domov, prevádzka športových zariadení ako je Krytá plaváreň Štiavničky a Zimný štadión v Banskej Bystrici, predaj pozemkov a budovanie infraštruktúry v Priemyselnom parku Šalková (Industrial park).	

Názov organizácie:	
Mestské lesy Banská Bystrica s.r.o.	
Právna forma:	spoločnosť s ručením obmedzeným
Sídlo organizácie:	Dolný Harmanec 51, 976 03 Dolný Harmanec
Činnosť, ktorú vykonáva:	
Správa lesného majetku Mesta Banská Bystrica na vymedzenom území a vykonávanie hospodárskej činnosti (pestovanie lesa a ťažba dreva), poľnohospodárstvo a lesníctvo, vrátane nespracovaných poľnohospodárskych a lesných výrobkov na ďalšie spracovanie alebo predaj, poľovníctvo, ktoré vykonáva v poľovnom revíri Mesta Banská Bystrica na základe nájomnej zmluvy.	

Názov organizácie:	
Dopravný podnik mesta Banská Bystrica, a. s.	
Právna forma:	akciová spoločnosť
Sídlo organizácie:	Kremnička 53, 974 05 Banská Bystrica
Činnosť, ktorú vykonáva:	
Výkon verejnej pravidelnej Mestskej hromadnej dopravy v Banskej Bystrici, na území mesta Banská Bystrica, cestná motorová doprava - vnútroštátna nepravidelná autobusová doprava, vykonávanie medzinárodnej nepravidelnej autobusovej dopravy, prevádzkovanie dráhy: Trolejbusová mestská dráha v Banskej Bystrici, prevádzkovanie dopravy na dráhe: Trolejbusová mestská dráha v Banskej Bystrici.	

Názov organizácie:	
BB-BIOWPOWER, a. s.	
Právna forma:	akciová spoločnosť
Sídlo organizácie:	Svoradova 1, 811 03 Bratislava
Činnosť, ktorú vykonáva:	
Výroba elektriny, inžinierske činnosti a poradenstvo.	

Názov organizácie:	
STEFE Banská Bystrica, a. s.	
Právna forma:	akciová spoločnosť
Sídlo organizácie:	Zvolenská cesta 1, 974 05 Banská Bystrica
Činnosť, ktorú vykonáva:	
Elektroenergetika - výroba elektriny.	

Názov organizácie:	
BIC Banská Bystrica, s.r.o.	
Právna forma:	spoločnosť s ručením obmedzeným
Sídlo organizácie:	Rudohorská 33, 974 11 Banská Bystrica
Činnosť, ktorú vykonáva:	
Aktívna podpora podnikateľským subjektom ako aj verejnému sektoru a vytváranie atmosféry pre inovatívne podnikanie v regióne.	

Názov organizácie:	
Stredoslovenská vodárenská spoločnosť, a.s.	
Právna forma:	akciová spoločnosť
Sídlo organizácie:	Partizánska cesta 5, 974 01 Banská Bystrica
Činnosť, ktorú vykonáva:	
Poradenská, technická a odborná pomoc v oblasti výroby, úpravy, dodávky pitnej a úžitkovej vody, prevádzky vodovodov, kanalizácií a čistiarní odpadových vôd; vodohospodárske stavby; projektovanie, riešenie a vyhodnocovanie úloh hydrogeologického prieskumu, inžiniersko-geologického prieskumu a geologického prieskumu životného prostredia; prevádzkovanie verejných vodovodov I. až III. kategórie, prevádzkovanie verejných kanalizácií I. až III. kategórie.	

Názov organizácie:	
Zolka Zvolen, s.r.o.	
Právna forma:	spoločnosť s ručením obmedzeným
Sídlo organizácie:	Námestie SNP 3, 960 01 Zvolen
Činnosť, ktorú vykonáva:	
Ťažba, predaj a približovanie dreva, prenájom strojov a prístrojov, poradenstvo.	

Pri spracovaní konsolidovaného celku postupovalo Mesto Banská Bystrica metódou úplnej konsolidácie pri rozpočtových organizáciách, príspevkových organizáciách a pri obchodných spoločnostiach MBB a. s. a Mestské lesy Banská Bystrica s. r. o.

Metódou vlastného imania postupovalo Mesto v prípade obchodných spoločností: Dopravný podnik mesta Banská Bystrica, a. s., BB-BIOPOWER, a. s., a STEFE Banská Bystrica, a. s.

Ostatné majetkové podiely sú nižšie ako 20 % a z tohto dôvodu boli zahrnuté do konsolidovaných výkazov v účtovnej hodnote.

Spoločnosť	Základné imanie	Podiel na základnom imaní	Hodnota podielu na základnom imaní k 31.12.2020 bežného účtovného obdobia - netto
	EUR	%	EUR
Obchodné spoločnosti v zakladateľskej pôsobnosti a s majetkovou účasťou Mesta Banská Bystrica			
MBB a.s.	16 400 000	100,00%	16 400 000
Mestské lesy Banská Bystrica s.r.o.	211 598	100,00%	211 598
Obchodné spoločnosti s majetkovou účasťou Mesta Banská Bystrica v rámci konsolidácie			
Dopravný podnik mesta Banská Bystrica, a.s.	70 826	48,98%	34 692
BB-BIOPOWER, a. s.*	25 000	40,00%	10 000
STEFE Banská Bystrica, a.s.	8 968 400	34,00%	3 049 256
Obchodné spoločnosti s majetkovou účasťou Mesta Banská Bystrica zahrnuté do konsolidovaných výkazov v účtovnej hodnote			
BIC Banská Bystrica, s.r.o.	24 167	14,42%	3 486
Stredoslovenská vodárenská spoločnosť, a.s.	147 472 314	10,77%	15 882 760
Zolka Zvolen, s.r.o.**	9 960	10,00%	996

(*) majetkový podiel MBB a.s.

(**) majetkový podiel Mestské lesy Banská Bystrica s.r.o.

Majetkové podiely Mesta Banská Bystrica k 31.12.2020

Aktíva a pasíva

Najväčší podiel na majetku tvorí dlhodobý hmotný majetok, ktorý predstavuje 82,02 % z celkového majetku konsolidovaného celku. Medziročne dlhodobý hmotný majetok vzrástol o 0,76 %, v absolútnom vyjadrení o 1,816 mil. Eur. Hodnota dlhodobého nehmotného majetku klesla o 37,45 % z dôvodu vytvorených oprávok. V rámci krátkodobých aktív najvýraznejší pohyb sledujeme na účte zásob, kde hodnota poklesla absolútne o 1,26 mil. Eur na úroveň 1,748 mil. Eur. Na finančných účtoch objem prostriedkov vzrástol o 29,21 % (o 5,795 mil. Eur). Pohľadávky po lehote splatnosti vzrástli na úroveň 2 273 357,60 Eur, čo znamená nárast približne o 995 tis. Eur.

AKTÍVA	Netto 31.12.2020		Netto 31.12.2019		Index vývoja
	v EUR	%	v EUR	%	
Spolu majetok	292 677 468,03	100,00%	289 558 144,94	100,00%	0,0108
Neobežný majetok	261 381 040,93	89,31%	260 017 550,88	89,80%	0,0052
Dlhodobý nehmotný majetok	871 610,63	0,30%	1 393 521,65	0,48%	-0,3745
Dlhodobý hmotný majetok	240 053 516,12	82,02%	238 237 799,80	82,28%	0,0076
Dlhodobý finančný majetok	20 455 914,18	6,99%	20 386 229,43	7,04%	0,0034
Obežný majetok	30 913 141,88	10,56%	29 145 839,46	10,07%	0,0606
Zásoby	1 748 179,68	0,60%	3 008 623,46	1,04%	-0,4189
Zúčtovanie medzi subjektami verejnej správy	7,36	0,00%	4 150 000,00	1,43%	-1,0000
Dlhodobé pohľadávky	8 264,36	0,00%	30 981,80	0,01%	-0,7333
Krátkodobé pohľadávky	3 526 375,24	1,20%	2 120 652,47	0,73%	0,6629
Finančný majetok	25 630 315,24	8,76%	19 835 581,73	6,85%	0,2921
Prechodné účty aktívne	383 285,22	0,13%	394 754,60	0,14%	-0,0291

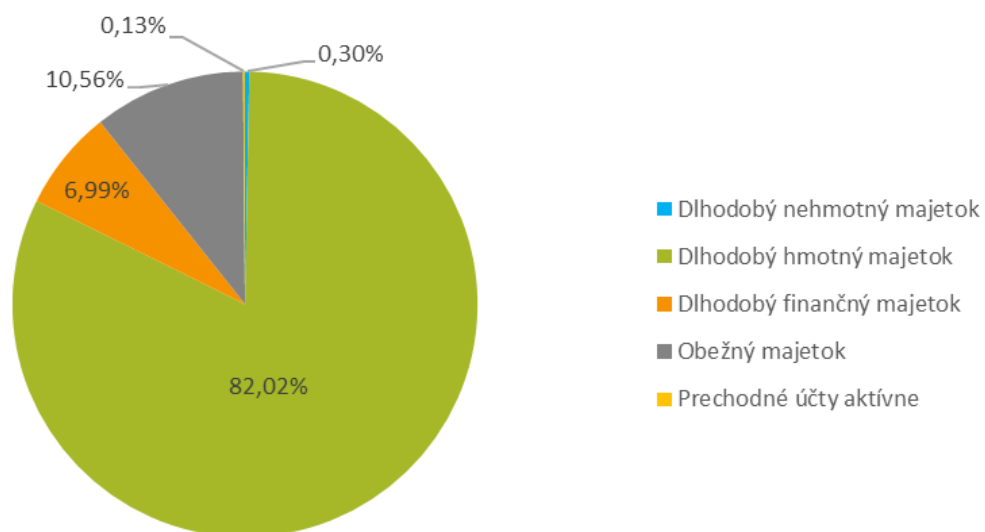
Konsolidované aktíva Mesta Banská Bystrica k 31.12.2020 a 31.12.2019 (v EUR)

Hodnota konsolidovaného výsledku hospodárenia dosiahla dve tretiny minuloročnej úrovne (66,23 %), a to 841 717,36 Eur, čo v absolútnom vyjadrení predstavuje pokles približne o 429 tis. Eur.

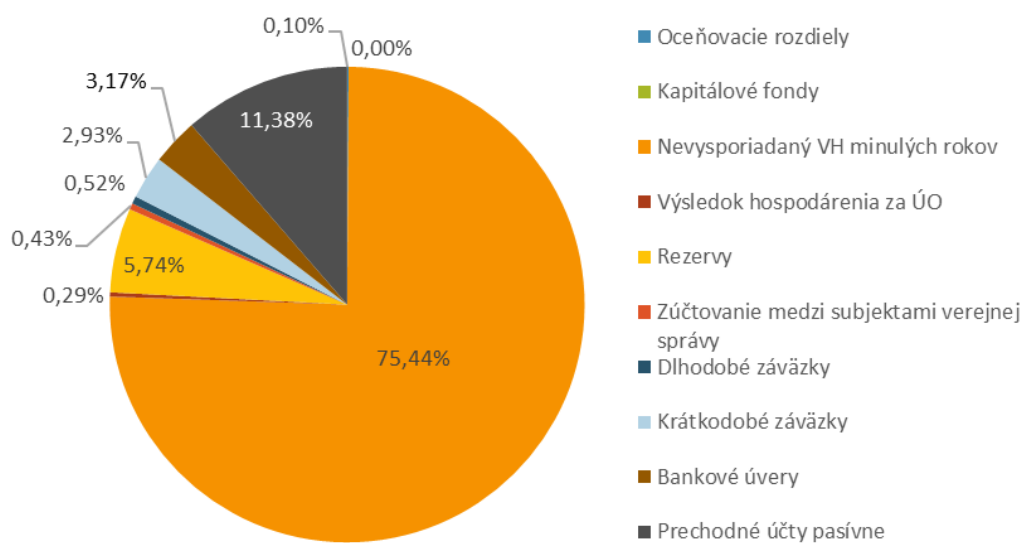
Hodnota rezerv poklesla v roku 2020 o 6,35 %. Zároveň došlo k miernemu nárastu dlhodobých záväzkov (nárast o 1,71 %) a výraznému nárastu krátkodobých záväzkov (nárast o 17,50 %).

PASÍVA	Netto 31.12.2020		Netto 31.12.2019		Index vývoja
	v EUR	%	v EUR	%	
Spolu vlastné imanie a záväzky	292 677 468,03	100,00%	289 558 144,94	100,00%	0,0108
Vlastné imanie	221 922 010,57	75,82%	221 108 522,82	76,36%	0,0037
Oceňovacie rozdiely	290 957,22	0,10%	161 617,92	0,06%	0,8003
Kapitálové fondy	0,00	0,00%	0,00	0,00%	-
Nevysporiadaný VH minulých rokov	220 789 335,99	75,44%	219 676 040,86	75,87%	0,0051
Výsledok hospodárenia za ÚO	841 717,36	0,29%	1 270 864,04	0,44%	-0,3377
Záväzky	37 436 395,13	12,79%	35 378 704,00	12,22%	0,0582
Rezervy	16 805 847,27	5,74%	17 944 854,61	6,20%	-0,0635
Zúčtovanie medzi subjektami verejnej správy	1 257 898,77	0,43%	535 842,73	0,19%	1,3475
Dlhodobé záväzky	1 513 170,21	0,52%	1 487 712,46	0,51%	0,0171
Krátkodobé záväzky	8 583 132,60	2,93%	7 305 019,90	2,52%	0,1750
Bankové úvery	9 276 346,28	3,17%	8 105 274,30	2,80%	0,1445
Prechodné účty pasívne	33 319 062,33	11,38%	33 070 918,12	11,42%	0,0075

Konsolidované pasíva Mesta Banská Bystrica k 31.12.2020 a 31.12.2019

Vertikálna analýza konsolidovaných aktív Mesta Banská Bystrica k 31.12.2020

Vertikálna analýza konsolidovaných pasív Mesta Banská Bystrica k 31.12.2020

Náklady a výnosy

Konsolidovaný celok Mesta Banská Bystrica vykázal za rok 2020 za svoju hlavnú činnosť zisk pred zdanením v sume 1 679 205,19 Eur. V rámci podnikateľskej činnosti však za rok 2020 vygeneroval stratu v sume -646 137,01 Eur, ktorá sa po odvedení dane z príjmov zvýšila na sumu - 837 487,83 Eur.

V prípade hlavnej činnosti konsolidovaného celku evidujeme nárast nákladov aj výnosov, v prípade nákladov o 4,21 % a v prípade výnosov o 3,46 %. Najväčší podiel majú osobné náklady, ktoré medziročne vzrástli o 12,25 %. Daňové výnosy a výnosy z poplatkov vzrástli o sumu 2 279 860,62 Eur, čo predstavuje nárast o 4,96 % oproti roku 2019. Výnosy z transferov a rozpočtových príjmov do rozpočtu obce a ňou zriadených rozpočtových a príjmových organizácií vzrástli o 25,32 %, pričom najväčší podiel na tom mali bežné transfery zo štátneho rozpočtu a od iných subjektov verejnej správy (podiel 92,70 %). Medziročný pokles nákladov a výnosov v súvislosti s tvorbou rezerv vznikol z dôvodu zmeny spôsobu účtovania. Zatiaľ čo v roku 2018 boli do výnosov rozpúšťané celé rezervy a v rámci nákladov vytvárané nové, od roku 2019 sa rezerva vytvorí a zúčtuje len v potrebnej výške rozdielu. Tento postup bol použitý aj v roku 2020.

V prípade podnikateľskej činnosti konsolidovaného celku evidujeme pokles na strane výnosov aj nákladov, pričom pokles nákladov bol výraznejší v porovnaní s výnosmi, a tak dosiahnutá strata bola nižšia v porovnaní s rokom 2019. Spomedzi nákladov najväčší podiel, viac než 28%, tvoria náklady na spotrebované nákupy, ktoré medziročne poklesli o 5,25 % (absolútne o 96 tis. Eur). Klesli aj ostatné druhy nákladov, okrem nákladov na dane a poplatky, ktoré medziročne vzrástli na dvojnásobok. Výrazne vzrástli aj rezervy a vytvorené opravné položky. V prípade výnosov evidujeme medziročný pokles u všetkých skupín výnosov. Konsolidovaný celok dosiahol v roku 2020 v podnikateľskej činnosti finančný výnos v objeme 7 240 Eur. Oproti tomu však stoja v konsolidovanom celku finančné náklady v objeme 53 491 Eur. Výsledkom hospodárenia podnikateľskej finančnej činnosti je preto strata.

KONSOLIDOVANÉ ÚDAJE	2020						2019						Index vývoja 2020/2019		
Činnosť	Hlavná činnosť		Podnikateľská činnosť		SPOLU		Hlavná činnosť		Podnikateľská činnosť		SPOLU		Hlavná činnosť	Podnikateľská činnosť	SPOLU
	EUR	%	EUR	%	EUR	%	EUR	%	EUR	%	EUR	%			
NÁKLADY spolu	72 734 844,81	100,00%	6 153 851,56	100,00%	78 888 696,37	100,00%	69 796 760,49	100,00%	7 067 603,38	100,00%	76 864 363,87	100,00%	0,0421	-0,1293	0,0263
<i>Prevádzková činnosť</i>	<i>62 319 301,11</i>	<i>85,68%</i>	<i>6 100 360,56</i>	<i>99,13%</i>	<i>68 419 661,67</i>	<i>86,73%</i>	<i>59 762 006,38</i>	<i>85,62%</i>	<i>6 993 492,99</i>	<i>98,95%</i>	<i>66 755 499,37</i>	<i>86,85%</i>	<i>0,0428</i>	<i>-0,1277</i>	<i>0,0249</i>
Spotrebované nákupy	6 170 351,03	8,48%	1 728 585,13	28,09%	7 898 936,16	10,01%	5 679 524,75	8,14%	1 824 366,77	25,81%	7 503 891,52	9,76%	0,0864	-0,0525	0,0526
Služby	13 337 826,41	18,34%	1 429 234,38	23,23%	14 767 060,79	18,72%	14 786 354,32	21,18%	1 680 703,44	23,78%	16 467 057,76	21,42%	-0,0980	-0,1496	-0,1032
Osobné náklady	35 196 820,46	48,39%	1 427 718,83	23,20%	36 624 539,29	46,43%	31 355 451,69	44,92%	1 608 030,55	22,75%	32 963 482,24	42,89%	0,1225	-0,1121	0,1111
Dane a poplatky	131 184,65	0,18%	16 823,30	0,27%	148 007,95	0,19%	132 346,87	0,19%	8 280,27	0,12%	140 627,14	0,18%	-0,0088	1,0317	0,0525
Ostatné náklady na prevádzkovú činnosť	2 277 925,11	3,13%	80 462,13	1,31%	2 358 387,24	2,99%	2 075 427,49	2,97%	636 374,55	9,00%	2 711 802,04	3,53%	0,0976	-0,8736	-0,1303
Rezervy a opravné položky z prevádzkovej činnosti	349 569,92	0,48%	201 425,82	3,27%	550 995,74	0,70%	1 167 353,87	1,67%	38 496,92	0,54%	1 205 850,79	1,57%	-0,7005	4,2323	-0,5431
Odpisy dlhodobého majetku	4 855 623,53	6,68%	1 216 110,97	19,76%	6 071 734,50	7,70%	4 565 547,39	6,54%	1 197 240,49	16,94%	5 762 787,88	7,50%	0,0635	0,0158	0,0536
<i>Finančná činnosť</i>	<i>206 127,62</i>	<i>0,28%</i>	<i>53 491,00</i>	<i>0,87%</i>	<i>259 618,62</i>	<i>0,33%</i>	<i>206 894,16</i>	<i>0,30%</i>	<i>74 081,59</i>	<i>1,05%</i>	<i>280 975,75</i>	<i>0,37%</i>	<i>-0,0037</i>	<i>-0,2779</i>	<i>-0,0760</i>
Finančné náklady	206 127,62	0,28%	53 491,00	0,87%	259 618,62	0,33%	206 894,16	0,30%	74 081,59	1,05%	280 975,75	0,37%	-0,0037	-0,2779	-0,0760
Rezervy a opravné položky z finančnej činnosti	0,00	0,00%	0,00	0,00%	0,00	0,00%	0,00	0,00%	0,00	0,00%	0,00	0,00%	-	-	-
<i>Mimoriadna činnosť</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00%</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00%</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00%</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00%</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00%</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00%</i>	-	-	-
<i>Náklady na transfery a náklady z odvodu príjmov</i>	<i>10 209 416,08</i>	<i>14,04%</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00%</i>	<i>10 209 416,08</i>	<i>12,94%</i>	<i>9 827 859,95</i>	<i>14,08%</i>	<i>28,80</i>	<i>0,00%</i>	<i>9 827 888,75</i>	<i>12,79%</i>	<i>0,0388</i>	<i>-1,0000</i>	<i>0,0388</i>

Rok	2020						2019						Index vývoja 2020/2019		
Činnosť	Hlavná činnosť		Podnikateľská činnosť		SPOLU		Hlavná činnosť		Podnikateľská činnosť		SPOLU		Hlavná činnosť	Podnikateľská činnosť	SPOLU
	EUR	%	EUR	%	EUR	%	EUR	%	EUR	%	EUR	%			
VÝNOSY spolu	74 414 050,00	100,00%	5 507 714,55	100,00%	79 921 764,55	100,00%	71 926 828,11	100,00%	6 313 565,91	100,00%	78 240 394,02	100,00%	0,0346	-0,1276	0,0215
<i>Prevádzková činnosť</i>	<i>55 036 566,29</i>	<i>73,96%</i>	<i>5 500 474,55</i>	<i>99,87%</i>	<i>60 537 040,84</i>	<i>75,75%</i>	<i>56 409 277,71</i>	<i>78,43%</i>	<i>6 298 616,02</i>	<i>99,76%</i>	<i>62 707 893,73</i>	<i>80,15%</i>	<i>-0,0243</i>	<i>-0,1267</i>	<i>-0,0346</i>
Tržby za vlastné výkony a tovar	2 894 690,09	3,89%	4 660 425,77	84,62%	7 555 115,86	9,45%	4 173 291,08	5,80%	5 437 719,66	86,13%	9 611 010,74	12,28%	-0,3064	-0,1429	-0,2139
Zmena stavu vnútroorganizačných zásob	0,00	0,00%	8 489,00	0,15%	8 489,00	0,01%	0,00	0,00%	11 342,00	0,18%	11 342,00	0,01%	-	-0,2515	-0,2515
Aktivácia	86 631,88	0,12%	2 923,76	0,05%	89 555,64	0,11%	23 161,89	0,03%	0,00	0,00%	23 161,89	0,03%	2,7403	-	2,8665
Daňové a colné výnosy a výnosy z poplatkov	48 274 816,18	64,87%	0,00	0,00%	48 274 816,18	60,40%	45 994 955,56	63,95%	0,00	0,00%	45 994 955,56	58,79%	0,0496	-	0,0496
Ostatné výnosy z prevádzkovej činnosti	2 491 354,79	3,35%	816 209,18	14,82%	3 307 563,97	4,14%	3 855 977,11	5,36%	822 989,23	13,04%	4 678 966,34	5,98%	-0,3539	-0,0082	-0,2931
Zúčtovanie rezerv a opravných položiek	1 289 073,35	1,73%	12 426,84	0,23%	1 301 500,19	1,63%	2 361 892,07	3,28%	26 565,13	0,42%	2 388 457,20	3,05%	-0,4542	-0,5322	-0,4551
<i>Finančná činnosť</i>	<i>400 275,87</i>	<i>0,54%</i>	<i>7 240,00</i>	<i>0,13%</i>	<i>407 515,87</i>	<i>0,51%</i>	<i>374 878,97</i>	<i>0,52%</i>	<i>14 949,89</i>	<i>0,24%</i>	<i>389 828,86</i>	<i>0,50%</i>	<i>0,0677</i>	<i>-0,5157</i>	<i>0,0454</i>
Finančné výnosy	400 275,87	0,54%	7 240,00	0,13%	407 515,87	0,51%	374 878,97	0,52%	14 949,89	0,24%	389 828,86	0,50%	0,0677	-0,5157	0,0454
Rezervy a opravné položky z finančnej činnosti	0,00	0,00%	0,00	0,00%	0,00	0,00%	0,00	0,00%	0,00	0,00%	0,00	0,00%	-	-	-
<i>Mimoriadna činnosť</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00%</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00%</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00%</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00%</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00%</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00%</i>	-	-	-
<i>Výnosy z transferov a rozpočtových príjmov</i>	<i>18 977 207,84</i>	<i>25,50%</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00%</i>	<i>18 977 207,84</i>	<i>23,74%</i>	<i>15 142 671,43</i>	<i>21,05%</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00%</i>	<i>15 142 671,43</i>	<i>19,35%</i>	<i>0,2532</i>	-	<i>0,2532</i>

Rok	2020			2019			Index vývoja 2020/2019		
Činnosť	Hlavná činnosť	Podnikateľská činnosť	SPOLU	Hlavná činnosť	Podnikateľská činnosť	SPOLU	Hlavná činnosť	Podnikateľská činnosť	SPOLU
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR			
Výsledok hospodárenia pred zdanením	1 679 205,19	-646 137,01	1 033 068,18	2 130 067,62	-754 037,47	1 376 030,15	-0,2117	0,1431	-0,2492
Splatná daň z príjmov	0,00	191 350,82	191 350,82	0,00	105 166,11	105 166,11	-	0,8195	0,8195
Dodatočne platená daň z príjmov	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-
Výsledok hospodárenia po zdanení	1 679 205,19	-837 487,83	841 717,36	2 130 067,62	-859 203,58	1 270 864,04	-0,2117	0,0253	-0,3377

Konsolidované výnosy a náklady Mesta Banská Bystrica za rok 2020 a 2019

Výbor pre audit

Mesto Banská Bystrica, ako účtovná jednotka, bola v roku 2020 auditovaná audítorskou spoločnosťou Accept Audit & Consulting, s. r. o. Na základe legislatívnych predpisov týkajúcich sa zvýšenia objektívneho posúdenia vykonaného auditu, bolo potrebné v zmysle zákona č. 423/2015 Z. z. o štatutárnom audite v z. n. p. zriadiť Výbor pre audit.

Rozsah pôsobnosti Výboru pre audit je upravený v § 34 ods. 4 zákona 423/2015 Z. z. v z. n. p. Jeho hlavnou úlohou je sledovanie procesu zostavovania individuálnej a konsolidovanej účtovnej závierky, dodržiavanie osobitných predpisov a predkladanie odporúčania a návrhov na zabezpečenie integrity tohto procesu. V neposlednom rade má sledovať nezávislosť audítorskej spoločnosti a informovať riadiaci orgán účtovnej jednotky o výsledku štatutárneho auditu konsolidovanej účtovnej závierky, zohľadňuje svoje zistenia a závery prezentuje úradu.

Výbor pre audit má najmenej troch členov a môže byť zriadený ako samostatný výbor, alebo ako výbor riadiaceho orgánu, alebo ako výbor dozorného orgánu. Najmenej jeden člen výboru pre audit musí mať odbornú prax v oblasti účtovníctva alebo štatutárneho auditu. Členovia výboru pre audit ako celok musia mať kvalifikáciu vhodnú pre sektor, v ktorom účtovná jednotka pôsobí. Nadpolovičná väčšina členov výboru pre audit musí byť nezávislá. Ak sú všetci členovia výboru pre audit členmi riadiaceho orgánu alebo dozorného orgánu, nemusia spĺňať podmienku, že väčšina členov výboru pre audit je nezávislá.

Mestské zastupiteľstvo schválilo zriadenie Výboru pre audit na svojom zasadnutí dňa 20.6.2017 uznesením č. 837/2017. V zmysle § 34 zákona o štatutárnom audite má mať výbor minimálne 3 členov. Do funkcie členov Výboru pre audit Mesta Banská Bystrica boli zvolení:

- doc. Ing. Zuzana Šuranová, PhD.,
- Ing. Marta Skřivánková,
- Ing. Daniel Eliáš, CA.

Listom doručeným dňa 14.03.2018 sa Ing. Daniel Eliáš, CA vzdal členstva. Za novú členku Výboru pre audit Mesta Banská Bystrica zvolilo Mestské zastupiteľstvo uznesením č. 1056/2018 na svojom zasadnutí dňa 24.apríla 2018 Ing. Annu Harmaniakovú, PhD.

Všetci traja členovia spĺňajú podmienku odbornosti z oblasti verejnej správy a účtovníctva.

Ostatné dôležité informácie

Prijaté granty a transfery

V priebehu roku 2020 prijalo Mesto granty a transfery v celkovej hodnote 19 934 010 Eur. Vo výške 13 455 167 Eur boli určené transfery pre rozpočtové organizácie Mesta, t. j. základné školy, základnú umeleckú školu a Centrum voľného času. Ďalších takmer 1 278 tis. Eur bolo určených na výdavky spojené s výkonom sociálnej dlhodobej starostlivosti a ďalšie služby v sociálnej oblasti.

Mesto Banská Bystrica v roku 2020 prijalo okrem iného aj transfery od ÚPSVaR na refundáciu mzdových výdavkov v rámci projektu na podporu vytvárania pracovných miest pre uchádzačov o zamestnanie, a to najmä v sociálnej oblasti, ďalší transfer bol určený na odmeny zamestnancov v sociálnych službách počas pandémie COVID-19 a na refundácie miezd zamestnancov materských škôl počas ich zatvorenia počas prvej vlny pandémie. Celkový objem transferov na tieto mzdové výdavky bol v objeme 1 238 845 Eur. Zároveň mesto obdržalo refundáciu časti vynaložených výdavkov na prvú vlnu pandémie a následne aj na prvé kolo celoplošného testovania v sume viac než 300 tis. Eur.

V rámci dotácie na obеды pre predškolákov v MŠ a žiakov ZŠ Mesto obdržalo transfer vo výške viac než 968 tis. Eur.

Transfery v sume viac než 942 tis. Eur boli príjmami na predfinancovanie a refundáciu výdavkov týkajúcich sa projektov znižovania energetickej náročnosti a rozširovania kapacít materských škôl MŠ Karpatská 3 a MŠ Strážovská 3. Grant v sume 41 tis. Eur bol prijatý ako refundácia výdavkov vynaložených v rámci projektu MOVECIT v predošlom roku.

Na úhradu nákladov spojených s preneseným výkonom štátnej správy na rôznych úsekoch prijalo Mesto od štátu celkovo približne 348 tis. Eur a na úhradu nákladov preneseného výkonu štátnej správy pri príprave, priebehu a vykonaní sčítania obyvateľov, domov a bytov v roku 2021, ktorého prvá fáza prebehla už v roku 2020, bol určený transfer vo výške takmer 138 tis. Eur.

Účelom transferu vo výške 50 tis. Eur bola obnova Pamätníka obetiam fašizmu v Kremničke. Rôzne menšie sumy boli prijaté na financovanie výdavkov vynaložených v rámci podujatí, ako sú napr. Radvanský jarmok alebo Klauni rozdáajú smiech, mnohé z nich sa však z dôvodu pandemickej situácie neuskutočnili a Mesto tieto transfery muselo vrátiť.

Udalosti osobitného významu po skončení účtovného obdobia

Po 31.12.2020 do dňa zostavenia konsolidovanej účtovnej závierky nedošlo k takým skutočnostiam, ktoré by ovplyvnili resp. zmenili výsledky vykázané v účtovnej evidencii a v účtovných výkazoch konsolidovaných účtovných jednotiek k 31.12.2020.

Významné riziká a neistoty, ktorým je účtovná jednotka vystavená

Dňa 12.03.2020 bola Ústredným krízovým štábom vyhlásená mimoriadna situácia na celom území Slovenskej republiky, pričom druh a rozsah mimoriadnej udalosti bola šíriaca sa nákaza ochorenia COVID-19. Súčasne zasadol Krízový štáb mesta Banská Bystrica, ktorý zahájil sériu opatrení s cieľom minimalizovať ohrozenie obyvateľstva na území mesta Banská Bystrica. Opatrenia súvisiace s ochranou zdravia obyvateľstva majú dopad na ekonomickú kondíciu štátu vrátane dopadov na zamestnanosť či podnikateľské prostredie, a to aj v meste Banská Bystrica.

Ministerstvo financií SR avizovalo **pokles** daňových príjmov, pričom tento fakt má dopad aj na daň z príjmu fyzických osôb, tzv. **podielových daní**, ktoré sú hlavnou príjmovou zložkou rozpočtov samospráv. Súčasne mesto zaznamenáva ďalšie **negatívne dopady ohrozujúce platobnú schopnosť** nielen Mesta Banská Bystrica, ale aj platobnú schopnosť organizácií v jeho zakladateľskej a zriaďovateľskej pôsobnosti a to aj pre nasledujúci rok. výpadok príjmov z miestnych daní a poplatkov,

Dopady pre rok 2021:

- ✓ nízke príjmy z podielových daní (vzhľadom na legislatívne povinnosti samospráv), vyššia strata z prevádzky mestskej hromadnej dopravy z dôvodu výrazného poklesu na tržbách z cestovného – rok 2021, atď
- ✓ vyššia strata z prevádzky mestskej hromadnej dopravy z dôvodu výrazného poklesu na tržbách z cestovného.

Zo strany Mesta Banská Bystrica bola **zahájená kombinácia opatrení** s cieľom zvládnuť prichádzajúcu ekonomickú krízu. Opatrenia obsahujú:

1. riadenie cash-flow s cieľom zabezpečenia platieb svojich záväzkov; dochádza k utlmeniu výdavkov vyplývajúcich z opatrení štátu a k postupnému utlmovaniu ďalších výdavkov, ktoré si nevyžadujú okamžité plnenie,
2. plánované škrtky vo výdavkoch bežného rozpočtu
3. použitie rezervného fondu mesta na výdavky súvisiace s pandémiou COVID-19,
4. presmerovanie krytia kapitálových príjmov na prevádzku, čo znamená redukciu plánovaných investícií,
5. schválenie zmeny účelu použitia zdrojov fondu minulých rokov na prevádzku, redukcia plánovaných výdavkov v podobe odloženia splátok istín úverov, čo má za následok odsunutie splatnosti do neskoršieho obdobia

Kombináciou opatrení štátu a samosprávy sa podarilo v roku 2020 vysporiadať s negatívnymi dopadmi pandémie. V decembri 2020 mestské zastupiteľstvo schválilo rozpočet na roky 2021 – 2023, ktorého súčasťou je dofinancovanie prevádzky v roku 2021 ušetrenými prebytkami minulých rokov, keďže dochádza k utlmeniu tendencie nárastu bežných príjmov samospráv.

V čase zverejnenia konsolidovanej účtovnej závierky sa situácia neustále menila, zdá sa, že negatívny vplyv na svetový obchod, na firmy aj na jednotlivcov môže byť vážnejší, ako sa pôvodne očakávalo. Uvedené skutočnosti sa môžu v nasledujúcom období prejavíť výrazným znížením daňových výnosov samosprávy, znížením príjmov z predaja služieb, príjmov z prenájmov nebytových priestorov, poklesom príjmov spoločnosti z prepravných služieb, čo môže negatívne ovplyvniť plynulé financovanie záväzkov a splácanie úverov, prípadne pozastavenie realizácie niektorých plánovaných investičných zámerov v účtovných jednotkách konsolidovaného celku.

Na prebiehajúce súdne spory Mesto tvorí účtovnú rezervu pre prípad negatívneho výsledku, a tak zohľadňuje hroziace riziko.

Predpokladaný budúci vývoj v roku 2021

Z dôvodu zhoršenia epidemiologickej situácie na území SR ku koncu roka 2020 bol vládou SR vyhlásený lockdown. Deťom v materských a základných školách začali prázdniny o dva dni skôr, než bolo pôvodne určené. Dňa 2. januára 2021 zasadal Krízový štáb mesta Banská Bystrica. Samospráva stále pozorne sleduje vývoj epidemiologickej situácie súvisiacej so šírením koronavírusu COVID-19. Zároveň Mesto začiatkom roka prihládalo na požiadavky rodičov, ktorí mali záujem, aby ich deti mohli aj v tomto nepriaznivom období naďalej navštevovať mestské škôlky a detské jasle, a tak k prerušeniu prevádzky došlo len v niektorých zariadeniach. Ostatné fungovali v štandardnom režime a boli dostupné aj pre rodičov pracujúcich v prvej línii, ktorých deti však mali pre nedostatočný záujem zo strany rodičov svoju materskú školu zatvorenú. Rovnako bol pre verejnosť uzatvorený aj mestský úrad. K návratu detí do škôl a školských zariadení došlo vo februári 2021, pričom následne od marca 2021 kvôli zhoršeniu pandemickej situácie mohli mestské materské školy a prvý stupeň základných škôl navštevovať prednostne deti rodičov, ktorým povaha práce neumožňuje vykonávať ju z domu. Zároveň to platilo aj pre žiakov, ktorým podmienky nedovoľovali vzdelávať sa dištančne.

V súvislosti s uvoľňovaním vládnych opatrení sa v apríli 2021 mohli vrátiť do školských lavíc aj žiaci 2. stupňa ZŠ. Rovnako bol otvorený pre verejnosť aj mestský úrad, a to v plnom rozsahu bez obmedzení. **V septembri 2021 sa podľa vyjadrenia ministerstva školstva SR otvoria všetky školy**, a teda ako pre zaočkovaných, tak aj deti bez vakcíny. Školy sa po minuloročných skúsenostiach pripravujú na obidve alternatívy, a to na možnosť prezenčného aj dištančného vzdelávania. Ministerstvo školstva sa na nový školský rok intenzívne pripravuje, avšak detaily nástupu detí do škôl zverejní až v priebehu mesiaca august 2021. Podľa najnovších správ sa však opätovné celoplošné zatváranie škôl neplánuje. V prípade vzniku ohnisk nákazy počas tretej vlny pandémie budú opatrenia riešené na regionálnej úrovni.

Pandémia koronavírusu spôsobila veľké zmeny v športových kalendároch pre rok 2020 aj 2021. **Európsky olympijský festival mládeže (EYOF)** v Banskej Bystrici sa presunul na termín od 24. do 30. júla 2022. Presun zapríčinilo preloženie Hier XXXII. olympiády v Tokiu z leta 2020 práve na pôvodný termín EYOF v lete 2021, pričom o presunutí XVI. letného EYOF rozhodli Európske olympijské výbory spoločne s organizačným výborom. Rok navyše pre prípravu podujatia môže výrazne pomôcť hlavne vo výstavbe a rekonštrukcii športovísk. Do konania podujatia by mala byť ukončená rekonštrukcia národného atletického štadióna ako aj zimného štadióna. Od zámeru výstavby mestskej športovej haly sa upustilo. Podľa štúdie je totiž predpokladaná hodnota celej stavby 12 mil. Eur, pričom mesto mohlo počítať so štátnou dotáciou 6,7 mil. Eur. Podľa vedenia Mesta sú však v súčasnosti pre mesto dôležitejšie základné komunálne potreby, ako je napr. **oprava ciest a chodníkov**, ktoré začali v letných mesiacoch roka 2021.

Počas letných prázdnin prebiehala rekonštrukcia Hornej ulice, Partizánskej cesty a Javorníckej ulice a následne v júni 2021 mestské zastupiteľstvo schválilo návrh na vyčlenenie sumy vo výške 5 000 000 Eur na ďalšiu rekonštrukciu najvyťaženejších ciest v Banskej Bystrici, ktoré budú prebiehať v ďalšom období. Okrem toho sa pripravujú projekty obnovy či vybudovania žiadaných chodníkov vo viacerých lokalitách mesta. Vďaka financiám z EŠIF bude prebudovaných päť svetelných križovatiek na ceste popri Hrone od Štadlerovho nábrežia – Europa Shopping Center až po križovatku Námestie slobody – Cesta k Smrečine podľa najmodernejších kritérií, ktoré, okrem iného, umožnia preferenciu vozidiel MHD. Realizáciou projektu sa výrazne zvýši nielen bezpečnosť a komfort cestujúcich a peších, ale aj plynulosť cestnej premávky. Dopravná situácia v okolí Mestského parku na Tajovského ulici by sa mohla po rokoch zlepšiť vďaka vybudovaniu mini okružnej križovatky, na ktorú už mesto získalo

právoplatné územné rozhodnutie. Po sfinalizovaní projektovej dokumentácie pre stavebné povolenie, by sa s výstavbou mohlo začať v jarných mesiacoch roka 2022.

Mesto bude pokračovať aj v začatej **rekonštrukcii kremačných pecí**. Keďže pôvodne vysúťažný zhotoviteľ sa dostal do insolventnosti a priame rokovacie konanie s novým partnerom dopadlo neúspešne, v najbližšom období bude vyhlásené nové verejné obstarávanie.

Z dôvodu šírenia koronavírusu boli v roku 2020 zrušené aj mnohé kultúrne podujatia organizované Mestom. Radvanský jarmok, ktorý patrí k najväčším a najobľúbenejším podujatiam v Banskej Bystrici, musel byť v roku 2020 napriek veľkej snahe mesta z dôvodu šírenia pandémie koronavírusu úplne zrušený. Konanie 363. ročníka sa preto presunulo na rok 2021 a mesto pripravuje niekoľko variantov, aby sa mohol uskutočniť. Hlavná téma je zameraná na včelárstvo, mágiu a ľudové liečiteľstvo. Program sa bude konať vo viacerých lokalitách a nádvoiriach centra Banskej Bystrice s prihliadnutím na potrebné epidemičné opatrenia. Podobne ako v minulom roku, samospráva v rámci **363. ročníka Radvanského jarmoku** nepočíta so stánkami s občerstvením a zábavnými atrakciami.

Mesto Banská Bystrica od roku 2020 začalo podnikať **kroky k získaniu titulu Mesto kultúry 2022** a v marci 2021 sa zapojilo do rovnomennej výzvy Fondu na podporu umenia v prípravnej fáze. Vytvorená programová rada pracovala na projekte spolu s oddelením kultúry MsÚ a zástupcami umeleckých a kultúrnych subjektov, akademickej obce a neziskových organizácií deväť mesiacov. Vyvrcholením prihlášky bolo vypočutie pred odbornou komisiou. Výsledkom je že Banská Bystrica s vytvorenou futuristickou koncepciou METRO KULTÚRY, ktorá si dáva za cieľ budovať vzťahy a publikum, postupuje do druhého kola. O víťaznom meste rozhodne odborná porota FPU v decembri roka 2021.

Náklady na činnosť v oblasti výskumu a vývoja

Účtovná jednotka v roku 2020 nemala žiadne náklady, výdavky na činnosti v oblasti výskumu a vývoja.

Návrh na vysporiadanie prebytku a rozdelenie zisku roku 2020

Mestské zastupiteľstvo uznesením zo dňa 27. apríla 2021 č. 728/2021 – MsZ schválilo:

- a) Záverečný účet Mesta Banská Bystrica za rok 2020,
- b) celoročné hospodárenie Mesta Banská Bystrica za rok 2020 bez výhrad,
- c) schodok bežného a kapitálového hospodárenia Mesta Banská Bystrica za rok 2020 vo výške - 238 483,85 Eur, zistený podľa § 10 ods. 3 písm. a) a b) zákona 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a doplnení niektorých zákonov v z. n. p., z ktorého sa vylučujú nevyčerpané účelovo určené finančné prostriedky zo štátneho rozpočtu a Európskej únie, alebo na základe osobitného predpisu v sume 1 711 295,88 Eur,
- d) prevod rozdielu medzi príjmami a výdavkami finančných operácií vo výške 3 817 429,16 Eur po vylúčení prostriedkov z prijatých zábezpek a prostriedkov získaných z verejnej zbierky vo výške 1 867,04 Eur, zníženého o schodok bežného a kapitálového hospodárenia po vylúčení nevyčerpaných účelových prostriedkov vo výške 1 949 779,73 Eur do peňažných fondov, a to nasledovne:
 - do rezervného fondu vo výške 415 179,46 Eur,
 - do fondu minulých rokov vo výške 1 417 305,90 Eur,
 - do fondu minulých rokov vo výške 33 297,03 Eur, čo je výsledok hospodárenia podnikateľskej činnosti po zdanení za rok 2020.

Prílohy

- Príloha č.1: Orgány samosprávy na roky 2018-2022
- Príloha č.2: Organizačná štruktúra úradu Mesta Banská Bystrica platná k 31.12.2020
- Príloha č.3: Individuálna účtovná závierka Mesta Banská Bystrica k 31.12.2020
- Príloha č.4: Správa audítora o overení individuálnej účtovnej závierky Mesta Banská Bystrica k 31.12.2020
- Príloha č.5: Konsolidovaná účtovná závierka Mesta Banská Bystrica k 31.12.2020
- Príloha č.6: Správa audítora o overení konsolidovanej účtovnej závierky Mesta Banská Bystrica k 31.12.2020
- Príloha č.7: Dodatok správy audítora o overení konsolidovanej výročnej správy Mesta Banská Bystrica za rok 2020

VÝROČNÁ SPRÁVA KONSOLIDOVANÉHO CELKU MESTA BANSKÁ BYSTRICA za rok 2020

Výročná správa konsolidovaného celku Mesta Banská Bystrica za rok 2020 bola vzatá na vedomie
Mestským zastupiteľstvom uznesením zo dňa **21. septembra 2021** číslo **857/2021 - MsZ**.

Osoba zodpovedná za vypracovanie
výročnej správy konsolidovaného celku
Mesta Banská Bystrica
za rok 2020:

Mgr. Zuzana Detková
vedúca odd. rozpočtu a ekonomických analýz

Štatutárny orgán:

Ján Nosko
primátor mesta

Príloha č.1:

Orgány samosprávy na roky 2018 - 2022

Orgány samosprávy na roky 2018 - 2022

Ján Nosko
primátor

Mgr. Jakub Gajdošík
1. viceprimátor

Ing. Milan Lichý
2. viceprimátor

Členovia mestskej rady 2018 - 2022

1. Jakub Gajdošík
2. Igor Kašper
3. Milan Lichý
4. Stanislav Mičev
5. Marek Modranský
6. Martin Úradníček
7. Milan Smädo
8. Martin Turčan

Dňa 27. apríla 2021 traja náhradníci za poslancov banskobystrického mestského zastupiteľstva na jeho rokovaní zložili poslanecký sľub. Primátor odovzdal osvedčenie Ľudmile Priehodovej, ktorá nahradila Vladimíra Moravčíka, bývalému primátorovi Petrovi Gogoľovi, ktorý nastúpil namiesto zosnulého dlhoročného poslanca Ľubomíra Motyčku a Marekovi Ondrášovi, ktorý na poslaneckej stoličke nahradil prof. MUDr. Svetozára Dluholuckého, CSc. Grafika nižšie zobrazuje poslancov MsZ ku dňu 31.12.2020.

Poslanci mestského zastupiteľstva

Volebné obdobie 2018 – 2022

Volebný obvod č. 1

Centrum

Ing. Mgr. David Kapusta

Ing. Mgr. Pavol Katreniak

Ing. Miriam Laputníková, MBA

PhDr. Stanislav Mištev, PhD.

MUDr. Ladislav Nábělek, PhD.

Mgr. Radovan Ocharovich

Volebný obvod č. 2

Majer, Uhlisko, Senica, Šalková

PhDr. Marcel Pecník

Ing. Martin Oradníček

Volebný obvod č. 3

Sásová, Rudlová

Mgr. Jakub Gajdčík

doc. PhDr. Martin Kloš, PhD., MBA

Ing. Andrej Leitner

Ing. Milan Lichý

Ing. Martin Majling

Mgr. Matúš Molitoris

Mgr. Vladimír Prošák

Ing. Michal Skantar

Ing. Martin Turčan

Volebný obvod č. 4

Jakub, Kostiviarska, Uľanka, Podlavice, Skubín

MUDr. Jozef Balík

doc. RNDr. Katarína Čižmarová, CSc.

Mgr. Daniel Karas

Ing. arch. Hana Kasová

Mgr. Marek Modranský

Dušan Moryčka

Ing. Peter Pohorčanský, PhD.

PhDr. Vladimír Šklenka, PhD.

Ing. Lucia Škukanová

Volebný obvod č. 6

Radvaň

prof. MUDr. Svetozár Duholucký, CSc.

Erika Karová

Vladimír Moravčík

Volebný obvod č. 7

Iľiaš, Kráľová, Kremnička, Pršianska terasa, Rakytovce

Ing. Igor Kalper

Milan Smádo

Príloha č.2:
Organizačná štruktúra úradu
Mesta Banská Bystrica platná k 31.12.2020

ORGANIZČNÁ ŠTRUKTÚRA MESTA A MESTSKÉHO ÚRADU V BANSKEJ BYSTRICI

PRIMATOR MESTA

